

వ్రతి దిన చువ్రకటిం వంబడును

Post Box No. 212.

312406

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౭  
Vol 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4-వ తేది బుధవారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర బాద్రపదమాస శుద్ధ ప్రథమ

సంచిక ౧౨౯  
No 129

## అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే  
వేలకువేలు యోగ్యత  
పత్రములు పొందియున్నది  
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల  
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.  
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.  
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును  
దురదను తొలగించును.  
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట  
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ  
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము  
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము  
అన్ని విధములగు నొప్పులకు  
సంజీవివంటిది  
పంచభావ చీటీ చూచి కొనుగ  
మోనము గలుగదు.  
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0  
డబ్బితో కి రు 6-4-0 లు.  
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.  
అమృతాంజనం డిపో  
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు  
తీర  
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

## లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలు



ఈమాత్రలలో ఆశ్చర్యకరమగు లక్షణము చేరలేదు. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని  
బడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినే ఎటువంటి కఠినతరాచారమునైనను జీర్ణి కరించి, గాలి నీళ్ల ప్లక్షా  
వము మారుటవలన చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి హరి  
దము, మలబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గూరలు, శీతలముచే కాళ్ళలాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, కక్క-  
యందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, క్షేణ ఇత్యధ్యాయంబా ఇంకను అనేక  
వ్యాధులను గూఢపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను  
2-8 తమలపాకులలో నమలి మ్రొంగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, వినయ 1-2 మాత్రలు  
సేవించిన ఆరోగ్యదృఢులగు లగుదురు. ఈమాత్రలనీసాతోగల ఆనూనాపత్రమును చూడుదు. 300 మాత్రలు  
గల నీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపావులోవలన దొరకును. పోస్తుమాలకముగా 6 నీసాలు రు 1-8-0  
12 నీసాలు రు 2-18-0. 25 నీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం— మొదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బ  
లమువలన గలిగియుండు పను ప్రవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచిత్రాసు  
ర కన్పించి కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాడను పాడను వుత్సాహము నింపుచి,  
బలహీనతైన స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తినోర చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు సంజీవినంటిది  
6 కౌస్తుల నీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్తుమాలకముగా ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు

## మీరు చెల్లించు వైకమునకు తగిన

ఆభరణములు

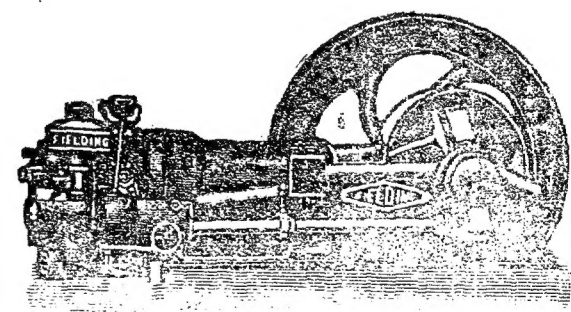
దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేది? యని మీరు నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచా  
రించి, దీర్ఘ కాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము  
నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేరిన ఈదిగువన  
మునకే దయచేయును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ.

నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

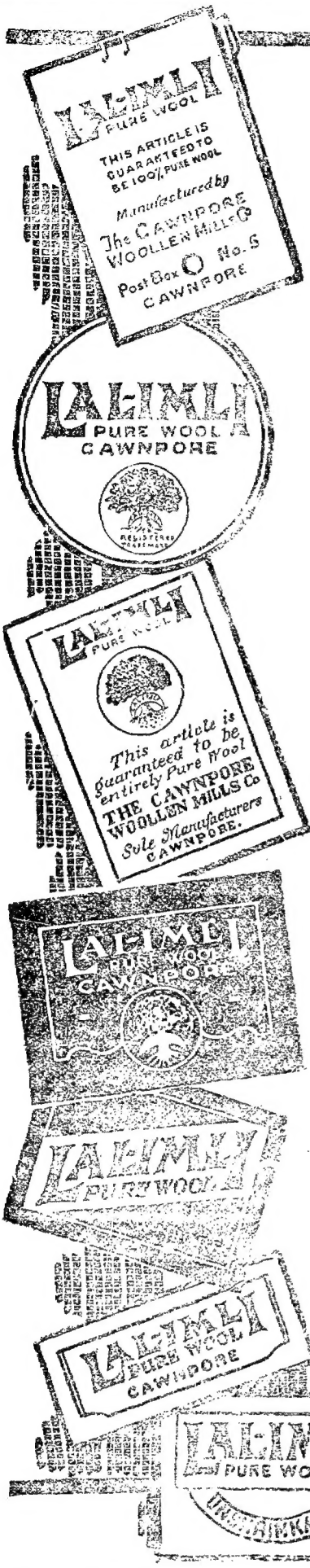
## 'ఫిల్డింగు'

కోల్డు సార్టింగు  
&  
శె మి డీ శల్  
క్రాడాయిలు యింజనులు



మెకానిజమ్ బహు సులభము  
యింజనులు చాలా బలమైనవి  
క్రాడాయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ  
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.  
పోల్ యేజంట్లు—  
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,  
12, తంబుచెట్టిపేథి, మద్రాసు.

ప్రకటన  
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయ  
బడిన ఆయుర్వేదానగము లన్నియు మావద్ద దొరకును.  
రాజువైద్య పి. పూర్ణయ్య,  
గంటలమ్మ చెట్టుపేథి, మద్రాసు.  
185-8



### ఈ లేబిల్స్ను గమనింపుడు.

అధర్మమునకు జంకని కొందరు వర్తకులు విదేశీ ఉన్ని దారములచే తయారైనవాటినే ముప్రసిద్ధమైన లాలింలి స్వదేశీ ఉన్ని నూలుతో తయారైనవని తెలుపుచున్నట్లు మాకు పలు మారు తెలియచున్నది.

ప్రజలు అట్టి మోసమునుండి బాగ్రత్తపడుటకై యిం దులా ప్రచురించబడునట్టి పూచీ టిక్కెట్లు, లేబిల్స్, లేక చిత్రములు వగైరా మా సరుకులన్నిటి పైనుండునని యిందుమూల ముగా తెలియజేయుచున్నాము. ఇవి మా సరుకులకు, ఉడు పులకు కట్టబడుచున్నవి లేక అతికించబడుచున్నవి.

కొద్ది శుద్ధమైన ఉన్ని నూలును కొనుగోవుడు, పూచీ టిక్కెట్లను గమనించి తీయుడు. మా పరిశ్రమకాలనుండి పంప బడునట్టి ప్రతిదానిపైనను అతికించబడును.

ఈ టిక్కెట్లను లాలింలి సరుకులనుండి ఊడదీసి, తక్కువ రకము సరుకులకు అంటించి వీలులేనట్లు ప్రత్యేకము యేర్పాటు చేయబడియున్నది.

పూచీ టిక్కెట్లు వైభాగమునందు ఎడమప్రక్కయం దు పునరుత్పత్తిచేయబడియుండును. ప్లానలులు, స్వీలు, ట్రీడులు, బ్రాడ్ క్లాత్సు వగైరాలు కొనుగోవుడు దీనిని జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు.

స్వెటర్లు, పుల్లనర్లు, ముడతలపడునట్టి లోనధరించు ఉడుపులు, రగ్గులు, బ్లాక్ ట్టు, లోహీలు వగైరాలు కొనుగోవుడుకూడ ఈ లాలింలి లేబుల్లను లేక బొమ్మలను గమనించి తీయుడు.

100 కి 100 చొప్పున శుద్ధమైన ఉన్నియనియు, దీర్ఘ కాలమునకు తృప్తి గలిగించునని లాలింలిచేరు పూచీ నిచ్చుచున్నది.

తెగులూరు ఏజెన్సీ:-

మెనర్సు కపూర్ చందు అందు కో.,  
చిక్ పేట, తెగులూరు సిటీ.

బెజవాడ ఏజెన్సీ:-

ఎస్. ఎమ్. వజిరుద్దీన్ అందు నన్ను, బెజవాడ.

### కాన్ పూర్ డొలన్ మిల్స్ కంపెనీ.

(బ్రిటిష్ ఇండియా కాన్ పూర్ లిమిటెడ్ బ్రాంచి)  
హాస్టల్ వాక్సు నెం 5, కాన్ పూర్.

### వ్యాయామ సంఘములు

గుంటూరు వైశ్యమహాసభ యువకుల దేహదార్శాభివృద్ధి కోటకు వ్యాయామశిక్షణాశాలలు నెలకొల్పవలెనని తీర్మానించుటకు పూర్వము నుండి వ్యాయామోద్యమ ప్రచారము గావించుచుంటిని. నాలుగువర్షములనుండి బహిరంగముగా వైశ్య వ్యాయామసంఘముల స్థాపించి నేవయొనర్చుచున్న సంగతి లోక విదితమే. గతవత్సరము నుండి నేటివరకు నరసరావుపేట విజయ నగరము, అనకాపల్లి, తెనాలి, పొన్నూరు, బెజవాడ మున్నగు పట్టణములందు వ్యాయామసంఘములు స్థాపించి యుంటిని. అందు కొన్ని ప్రారంభించి నూరకున్నవి. మరికొన్ని నిప్పటికి ప్రారంభింపక నామావిశిష్టమైయున్నవి. గుంటూరు అనకాపల్లి యందు మాత్రము ఆచరణలోనున్నవి. ఇతరసంఘములవారు సభలలో కేర్లుబిచ్చినాము. పత్రికలలో ప్రచురణ మయినవిగదా యని సంశయముతో తృప్తినిందక ద్విగుణిత్యాహముతో సంఘముల పునరుద్ధరించి యువకులలో వ్యాయామోద్యమ వ్యాప్తినిందించెదరుగాక. అనకాపల్లియందు గత మార్చిలో శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి వైశ్య వ్యాయామసంఘము నేర్పడి నేటికి ఘమారు అరువదిమంది పిన్న పెద్దలతో నలరారుచున్నది. ఇందు అయిదు మొదలు ఏబదివత్సరముల ప్రాయము కలవారు వ్యాయామభ్యాసము చేయుచున్నారు. వశిష్టిభావణులను, నిరంతర ధర్మదాతలను, త్యాగధనులను నగు శ్రీయుత పుష్పల సత్య న్యాయగారు యీ సంఘమునకు నధ్యక్షత వహించుటయే గాక నిరంతరము సంఘాభివృద్ధికై స్వధనమును వెచ్చించి పాటుపడుచున్నారు. కొలదికాలములో నింతటి నభివృద్ధికి వచ్చుట శ్రీవారిపట్టుదలయే, కొలదిమానముల క్రితము వైశ్యులు వ్యాయామొనరించుట పరిపాటి కాదనియు, అయ్యది రాజీలకే తగునని, దురభిప్రాయముగల వైశ్య సోదరులు నేడు తమ పుత్రులతో వ్యాయామ శిక్షణాలయమునకు జనికనరకు చేయుచున్నారు. శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయ పాలకులు అన్యదేవాలయముల వారివలె కేవల ప్రసాదకట్టడములకే ధనమంతయు వినియోగింపక పవిత్రమయిట్టియు విహికానందముల నొసంగునట్టియు దేశదాస్యబంధవిముక్తిని ప్రసాదించునట్టి వ్యాయామోద్యమ ప్రచారమునకై నడుముగట్టుకొనుట శుభదాయకము. వీరు ఆంధ్రదేశములో కైల గొప్పది యగు వ్యాయామ శిక్షణాలయము నిర్మించుటకు ఘమారు వెయ్యిబండ్లవరకు కొండరాతిని తెప్పించి యున్నారు. పని త్వరలో ప్రారంభింప నున్నారు. వీరు నిర్మింపనున్న ఆవరణలో నొక సరోవరము నీరుకొనుటకు వీలగునటుల నున్నది. ఈ భవనమందు పలువిధములగు వ్యాయామములు వెయ్యి మనుష్యులు నొక్కసారిగా నభ్యసించవచ్చును. భవన నిర్మాణము పూర్తయిన పిమ్మట తగు మూలధనము సమకూర్చు తలంపు కలదు, యిప్పటికే దేవాలయ పరిపాలకులు రెండున్నూ రూప్యము లొసంగి వారి నుదారభావమును వెల్లడించిరి. పై దేవాలయ ధర్మపరిపాలకులు వైశ్యలోకమున కంతయు మార్గదర్శకరసట కావంతయైనను సందియములేదు. వైశ్యుల మతయగు యాత్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి అనకాపల్లి వైశ్యసోదరుల యశయుల నీడేర్చుగా! అన్యగ్రామ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయ పరిపాలనాకర్తలు వైవారి మార్గము ననుసరించి లోకకల్యాణమును చేకూర్చెదరుగాక.

వ్యాయామ విభూషణ

ప్రాఫెసర్ గ్రె పీర రాఘవులు,  
గుంటూరు.

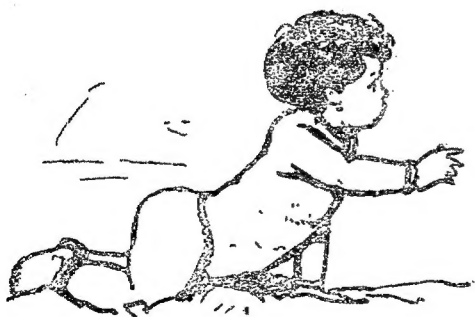
### శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండియు మహాభారతహరి నుండినవియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి యరసగా సులబతైలిన వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంఘములు తొలంగునట్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములకే యుద్రింపబడును. 350 పుటలకుఁ దక్కువగాకుండఁ జక్కని పైండుచేయించి 3 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పి. పి. గాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగాఁ ప్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 10 వఱకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి.

51

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ

ప్రధాన ఆంధ్ర పండితులు,  
మనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.



ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టర్) చేయబడినది

బిడ్డయొక్క భద్రమైన రక్షకుడు

పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చించుటకు తోడ్పడు, అందుచే వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని ఆపివేయునట్టి, మిక్కిలి సులభమైన టానిక్ పసిబిడ్డలకు గలుగునట్టివ్యాధు లన్నిటికని ఇది అతి భద్రమైనట్టియు, సులభమైనట్టియు, నిజమైన నివారిణి.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరర్స్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది

మిత వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:-

260, China Bazaar Road,  
MADRAS.

DADHA & Co., Chemists & Druggists,  
Mr. Shukur Haji Abdulla, Africain Shop, Bezwada.



## విశాఖ పట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా జాతీయోపసంఘము

సెప్టెంబరు 1:—నేటి సాయంకాలము శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారి ధర్మాశ్రమమున శ్రీ పూసపాటి కుమార వేంకటపతిరాజు, యం. యల్. సి. గారి అధ్యక్షతక్రింద జిల్లా జాతీయోపసంఘము సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుతులు మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, శ్రీపాద వెంకటనారాయణ, ముత్యరత్న మూర్యనారాయణాచారి, దిగుమర్తి రామస్వామి, కొల్లూరి మూర్యనారాయణరావు, విన్నకోట జగన్నాధరావు, కం. సర్వేశ్వరశాస్త్రి మొదలగువారు పలువు రరుడెంచిరి. మదుపాన నిరోధముగూర్చియు ఇతరనిర్మాణ కార్యక్రమముగూర్చియు చర్చ కొంతవరకు జరిగినపిదప ఈ క్రిందితీర్మానము లంగీకరింప బడెను.

(1) సుసంఘములో మొదటిసంఘము నత్యుత్సాహముతోడను త్యాగముతోడను పనిచేసిన శ్రీ తెలిదేవర వాసు దేవరావుగారి ఆకాలమరణముగూర్చి విచారముతెలుపుచు తమ సామర్థ్యాని వారికుటుంబమునకు తెలియజేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

(2) ప్రస్తుతము కార్యాలయములోచేరిన నివేదికలబట్టి మండలములో 8509 మంది సభ్యులు కలరు. (నివేదికలు రాని వానితో 4000 కు పైక)

(3) ఆదాయమునుండి ప్రచారము నిమిత్తము కావలసిన ప్రయాణపు ఖర్చులునగైరా ఖర్చుపెట్టుటకు శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారికిన్ని, కార్యదర్శికిన్ని అధికారమియ్యడమైనది.

(4) క్రిందివారిని రాష్ట్రసంఘసభకు ప్రతినిధులుగ ఎన్నుకొనడమైనది. వీరినిగాక ఇతరులను ఎన్నుకొనుటకు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికార మియ్యడమైనది. శ్రీ పూసపాటి వెంకటపతిరాజు, మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, విన్నకోట జగన్నాధరావు, కొ. మూర్యనారాయణరావు, ముత్తరత్న మూర్యనారాయణాచారి, కొరుకొండ బుచ్చిరాజు, కం. సర్వేశ్వరశాస్త్రి అ. జోగినాయుడు, నం. మూర్యనారాయణాచారి, గుంధి వెంకటరమణయ్య, దిగుమర్తి వెంకటరామస్వామి, కర్రా సీతారామయ్యగారు.

(5) మొయిదహండి రాష్ట్రసంఘమునకు శ్రీ పెనుమచ్చు సుబ్బరాజుగారు శ్రీపాకలపాటి రామచంద్రరాజుగార్లను శృంగ వరపుకోటనుండి శ్రీ కందాశసర్వేశ్వరశాస్త్రి అల్లు గిజోనాయుడుగార్లను కైలాసపట్నంనుండి వందూరి మూర్యనారాయణాచారులుగారిని రాష్ట్రసంఘసభ్యులుగ ఎన్నుకొనడమైనది.

(6) శ్రీ చిం. మూర్యనారాయణగారిని కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగ ఎన్నుకొనడమైనది.

(7) ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారిని అధ్యక్షురాలుగ ఎన్నుకొనడమైనది.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఇప్పటికి మండలములో నాలుగువేలకుపైగ సభ్యులు చేర్చబడిరి. ఇంకను చురుకుగ ప్రచారము జరుగుచున్నది. శ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు శ్రీతెన్నేటి నిశ్వనాథముగారును మండలములో ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఈ ప్రచారమువలన మండలములో నూతనోత్సాహము ప్రబలి ఖద్దరు అభివృద్ధికిని నిర్మాణకార్యక్రమమునకును ప్రోత్సాహము కలుగునని ఆశింపవచ్చును.

## నోటీసు

ఇందువల్ల ఇకడ స్త్రీయల్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ మద్రాసువారిలో సంబంధించిన ప్రతి ఆసామీకి తెలియజేయునది ఏమనగా, యీతేది లగాయతు యీ బ్యాంకుకు సంబంధించిన రకీదులు, రకీదు పుస్తకములు తదితర కాగితములు వగైరా యావత్తున్నూ సదరు బ్యాంకి యాజమాన్యము క్రింద జరిగిన కొన్ని అక్రమములు వల్ల తిరిగి రాబట్టుకొని సదరు బ్యాంకు హెడ్డాఫీసు 363 ఎస్ట్లనేడ్ మద్రాసువారు తిరిగి క్రమమైన క్రొత్తరకీదులు వగైరా పాతవాటికి బదులుగా జారి చేయుదురు; గనుక సాధ్యమైనంత త్వరలో 1929 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 8 వ తేదీలోగా అట్టి క్రమమైన రకీదులు పొందవలసినది.

## ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము రు. 10,00,000

జారీచేయబడినటువంటిన్ని, వసూలుచేయబడినటువంటిన్ని, మూలధనము. } 1,00,000

కరెంటు ఆక్కౌంట్లపై రోజు

వారి నిలువమొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకుపేర వ్రాసిన బడయగలరు.

గజల్ శ్రీరామమూర్తి

కార్యదర్శి.

88

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లపై

5, 6, 8, 10, 12, 18, 24, 36, 48, 60, 72, 84, 96, 108, 120, 132, 144, 156, 168, 180, 192, 204, 216, 228, 240, 252, 264, 276, 288, 300, 312, 324, 336, 348, 360, 372, 384, 396, 408, 420, 432, 444, 456, 468, 480, 492, 504, 516, 528, 540, 552, 564, 576, 588, 600, 612, 624, 636, 648, 660, 672, 684, 696, 708, 720, 732, 744, 756, 768, 780, 792, 804, 816, 828, 840, 852, 864, 876, 888, 900, 912, 924, 936, 948, 960, 972, 984, 996, 1000

నేవింన్న బ్యాంకు ఆక్కౌంట్లపై నెలసరి కనీసపు మొత్తములకు 4 0/0 న్ను

} 2 1/2 0/0 న్ను

## గట్టి చాయ రంగు నూలు

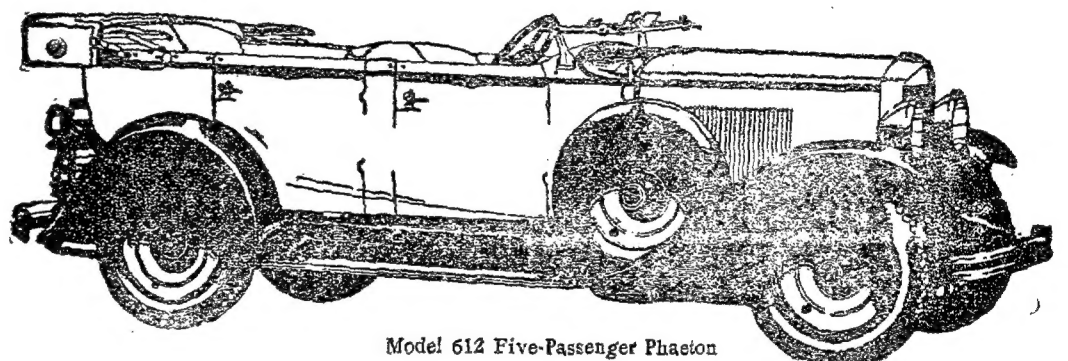
పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్నూ నూతన పలురకములు కలరు నూలున్నూ, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు ఇప్పటివ్యాపారం, మహల్పేథి, మధుర.

## ఆరంభములోనే చక్కగా నున్నది ఇప్పుడు మరింత బాగుగా నున్నది



Model 612 Five-Passenger Phaeton



1928 సం॥లో మొదటిసారిగా తయారై

సప్తడే గ్రహామ్-పేజ్ కారు ప్రజల అమోదమును బడసియుండగా యిప్పుడు ఎక్కువ అభివృద్ధి గాంచి, ఎక్కువ సమృద్ధిను గలిగించునట్లుగా తయారై నప్పుడు, దానిఖ్యాతి ఎచ్చోటను మారుమోగుచున్నది.

గ్రహామ్-పేజ్ లో వివిధరకముల వాడీ లమర్చబడినవి, రోడ్ డ్రైవర్, కాబ్రియోలెట్, మాప్-సాఫ్ట్ టెటన్స్ 5 ఛాసిస్లమీద 6, 8 సిలండర్లలో తయారగుచున్నవి. 612 మాదిరి తప్ప మిగత నన్నియు 4 స్పీడు ఫార్వర్డ్ సమర్పబడియున్నవి.

సోత్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అండు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎన్ఫైన్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్టణం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలియ్యర్, ఎన్ఫైన్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.

1728

# GRAHAM-PAIGE

శ్రీరామాశ్రమం.  
గోపాలపురం.



## హోమియోపతిక్-వైద్యచికిత్స

స్త్రీలరజోసంబంధమైన వ్యాధిలో ఉపయోగపడు మందులు

1 శ్చైన-స్త్రీలు వెలుపల నుండునపుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. ఆరజస్సు ఉండి, ఉండి ప్రవించుచు కడలికవలన హెచ్చుగుచు, రక్తము నల్లగాను ముద్దులుముద్దులుగాను, కొంతభాగము పలుచగాను, కొంత నీరుగాను, ఆముద్దులు నలుపురంగుగాను ఉండును. మరియు ఒకప్పుడు ప్రతి పది లేక 15 రోజుల కొక సర్వాయము మాడ వెలుపలుండును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ పుట్టును. నొప్పి నడిపూసలోనుండి గర్భములోనికి పొడచుచుండినను, నడకవలనను, వేడిగాలితగులుటవలనను బాధలు హెచ్చుచు, చల్లగాలి తగులుటవలన తగ్గుచుండినను, మరియు స్త్రీలు వెలుపల నుండేకాలమందు, కాలివేళ్ల, చేతివేళ్లయొక్క కీళ్లు వాచి పలుపుచుండినను, ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

2 పల్మటెల్-స్త్రీలు మామూలుకాలమునకు వెలుపలుండక నెలవాటి, వెలుపలుండును. వెలుపలుండునపుడు రజస్సు చాల తక్కువగా ప్రవించును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ ఉండును. ఒకప్పుడు రజస్సుముట్టు స్నానమయిన తరువాత కొద్దిరోజులవరకు కూడ ప్రవించును. రజస్సు ఒకప్పుడు ప్రవించుచు ఒకప్పుడు ఆగిపోవుచు ఉండును. సాయంకాలమునను వేడిగాలితగులుటవలన బాధలు హెచ్చుచు, చల్లగాలితగులుటవలన బాధలు తగ్గుచుఉండినను వాడవలయును. ఇది నెమ్మది నెమ్మది స్వభావము కలవారికి బాగా ఉపయోగపడును.

3 కాలావైలం-స్త్రీలు వెలుపల నుండునపుడు గర్భ శూల కలుగును. అది భరించలేనంత బాధ ఉండును. రజస్సు కొద్దికొద్దిగా ప్రవించుచుండును. సాధారణముగా రజస్సు స్వల్పముగానే ఉండును. ముట్టుస్నానమయిన తరువాతకూడ స్వల్పముగా కొద్దిరోజులవరకు ప్రవించుచుండును. మరియు ఈశూలబాధ ఉండి, ఉండిపోట్లు పొడుచుచుండును. నొప్పి బాధతో రోగి కేకలు వేయును—

4—సికేలు కార్ న్యూటమ్-స్త్రీలు మామూలు కాలమున కంటే, ఒకప్పుడు తక్కువకాలమునకు ఒకప్పుడు ఎక్కువకాలమునకు వెలుపలుండును. సాధారణముగా రజస్సు నీరు లాగున ఉండును. ఒకప్పుడు రజస్సు ముట్టుస్నానమయినదిమొదలు, తిరుగ ముట్టుపచ్చవరకుకూడ స్వల్పముగా ప్రవించుచునే యుండును. ఒకప్పుడు గర్భములో శూలకూడ ఉండును. వైదవానిన గుణములు ఎరుగుగా యుండిన స్త్రీలలో ఉండిన ఈ మందు బాగా ఉపయోగపడును.

5 నక్సామిక్-స్త్రీలు మామూలుకాలమునకంటేతక్కువకాలమునకే వెలుపలుండును. అప్పుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. స్నానమయిన తరువాత వారం రోజులకు కూడ ప్రవించుచునే ఉండును. వెలుపలుండు కాలమునకు ముందుగాను తరువాత కొన్ని రోజులవరకు కూడ కొన్ని బాధలుండును. ఒకప్పుడు రెండువారములకు ఒకప్పుడు మాడువారములకు యీ మాదిరిగా కూడ వెలుపలుండును. ఇది సాధారణముగా కోపస్వభావము కలవారికి ఉపయోగపడును.

6 కాలేరీయ కార్బోనిక్-స్త్రీలు మామూలు కాలమునకంటే తక్కువకాలమునకే వెలుపలుండును. అప్పుడు రజస్సు విశేషముగా ప్రవించును. ఈ గుణములు స్థూలకాయలైన స్త్రీలలో ఉండిన ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

7 సికియ-స్త్రీలు మామూలు కాలమునకంటే తక్కువకాలమునకు ఒకప్పుడు, ఒకప్పుడు హెచ్చుకాలమునకు వెలుపలుండును. రజస్సు ఒకప్పుడు తక్కువగాను ఒకప్పుడు హెచ్చుగాను ఉండును. ఒకప్పుడు శూలబాధ కూడ ఉండును. ఈబాధ నడుమునుంచి కడుపులోనికి వచ్చును. ముఖముమీదగాని గుండెలమీదగాని పసుపురంగు గల మచ్చలున్న స్త్రీలలో ఇదిబాగా ఉపయోగపడును.

8. ఎక్సియ రాసిమెన:-స్త్రీలు వెలుపలుండుకాలముందు రజస్సు ఒకప్పుడు తక్కువగాను, ఒకప్పుడు హెచ్చుగాను ప్రవించును. సాధారణముగా హెచ్చుగానే ప్రవించును. వెలుపలుండు కాలమందు తీవ్రముగా గర్భములో నొప్పివచ్చును. అనొప్పి గర్భములో ఒక వైపునుండి రెండవ వైపునకు పోట్లు పొడుచును. ఆ నొప్పి ఒకప్పుడు నడుము తొడలు క్రింది భాగములకు వ్యాపించును. మరియు రజస్రావము నంత హెచ్చుగా ఉండునో, గర్భశూల బాధకూడ అంత హెచ్చుగానే ఉండును. రజోసంబంధ మయిన బాధలుండు స్త్రీలు వెలుపలుండినపుడు, గుండెలలో పోట్లు, గుండెడుడుకు ఉండును. నడుములో బాధ విశేషముగా ఉండును. వాడులకు సంబంధించిన, మనస్సు సంబంధమైన దుర్గణములుండు స్త్రీలలో వైదవానిన గుణములుండిన ఇది బాగా ఉపయోగపడును.

9. వైబర్నమ్ ఆఫ్టలస్:-స్త్రీలు వెలుపలుండినపుడు గర్భములో శూలబాధ కలుగును. అది నడుములో ప్రారంభించి నడుముచుట్టు తిరిగి, గర్భములోనికి వచ్చి, అక్కడతోడుకు పోవుచున్నట్లు బాధ ఉండును. మాచేత తగుచు చేయబడినటువంటిన్ని, ఆంధ్రదేశములోను, నైజాంలోను అనేకులచేత వాడబడుచున్నటువంటిన్ని, (ఎస్). 1, అనే, వారము

నకు ఆగుపానుల తూనికనిచ్చు బలముచేయు టానిక్-సీసా 1 కి రూ 8/లు, ఛార్జీ మాత్రమునకే విక్రయింపబడుచున్నది. ఇది శుక్లనవ్వుమునకు, పొండురోగమునకు, అలినూత్రమునకు, తుయకు, ఎముకలబలహీనతకు అమూల్యమైనది.

డాక్టరు బుద్ధిరాజు శ్రీరాములు,  
హోమియోపతిస్టు అండ్ బయోకెమిస్టు, విజయనగరం.



రిజిస్టర్డ్ ట్రేడునామ్

## వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలు.

నాణ్యమైన సరకులు! సరసమైన ధరలు!!

మాపేరుగల ట్రేడునామ్ శిల్కు-బట్టలు యితరుల శిల్కు-బట్టలకంటే నాణ్యమైన వానే సంగతి తెలుసుకందరకు తెలిసిన విషయమే.

మావద్ద అన్నిరకములలోను శిల్కు కండువలు, ధోవతులు, పేటలు, చీరలు, జాకెట్లు, శిల్కులున్నూ సాత్తిపంచలు వేస్తున్నారకములున్నూ వున్నవి. అన్నిరకముల వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలున్నూ మావద్దనే దొరకగలవు. వివరములకు యీ దినపత్రికను చూయుడు.

మలివెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం

శిల్కు-క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చరర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

## “ఆనంద” వచన గ్రంథరత్నమాల

శ్రీమదాంధ్ర వచన మహాభాగవతము

వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీ భాగవతము తెలుగు వచనములో తేటగా నీటు గులుకుకైలిని, శ్రీధరీయము, తిలకము మొదలైన అనేక వ్యాఖ్యలు యందుగల విశేషాశ్చర్యములను జేర్చి పటములతో ముద్రింపబడినది.

సంపూర్ణప్రతి 8 సంపుటములు. డబ్బిల్ కోర్ 16 పేజీలు పైకా క్యాలికోబైండు. సంపుటము 1 కి వెల రూ 1-4-0.

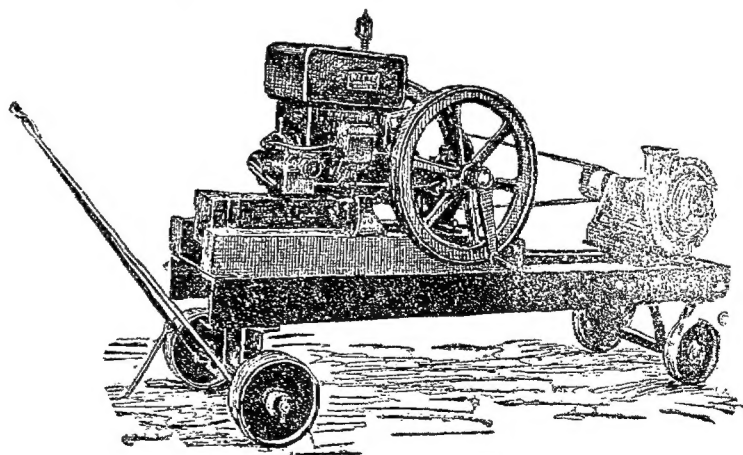
8 భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ 9-0-0.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో,

ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

## వ్యవసాయదారులకు ఒక వరప్రసాదము

విట్టి పోర్ట్ బుల్ అండ్ ప్రేవెనరి సంపింగుస్టెల్లు, బజారునందున్న వాటిలో నిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది అండ్ చౌకయైనది.



ప్రశ్నోత్తరములు:-అల్ఫాయిస్టీత్, అండ్ స్టీత్ కన్స్ట్రక్షన్, సులభమైన మెకానిజమ్, తక్కువ చమురు ఖర్చుగల సులభముగా మరొకస్థలమునకు తీసుకొనిపోవ వీలుగనుండుట, అమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ధరలయందు ఇతరమైనవాటిని దీనితో పోల్చవీలులేదు. అన్నిపైజలసెట్లు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

### BATLIBOI

E. C. S.

### ENGINEERS.

4/153, BROADWAY, MADRAS.

FORBES ST. FORT. BOMBAY.

# సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారికి

## సన్మానము

చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారు  
స్వాగతపత్రము సర్పించుట

మహాత్ముని చిత్తరువును పటేలుగారు  
బహిరంగపరచుట

మహారాష్ట్ర, సెప్టెంబరు 4:—“నే నీనగరమున కిటీవలనే  
కురుదెంచితిని. కనుక, ఇచ్చటి వ్యవహారములు బాగుగ  
దరియవు. అట్టి పరిస్థితులలో, ఈ రాష్ట్రమునందలి ప్రజా  
కాంత జీవితసమస్యల గురించి గాని తన్నివారణోపాయముల  
పరించిగాని, నేను ప్రసంగింపబూనుట సాహసముగను. కాని,  
పొర వ్యవహారములయందుగాని, జాతీయ వ్యవహారములయందు  
గాని, పరస్పర సహనము, అన్యోన్య గౌరవభావములు లేనిది  
గట్టి కార్యమును సాధింపగలుగుట అసాధ్యమని నాతలంపు.”  
సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారు నిన్న సాయంత్రము,  
చెన్నపురి పురపాలక సంఘమువారి సన్మానపత్రమునకు  
ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వైవిధ్యముగ నుడివిరి.

సర్దారు వల్లభభాయి పటేలుగారికి  
స్వాగత మొసగుటకు నిన్న సాయంత్రం  
5 గంటలకు చెన్నపురి పురపాలకసంఘము సమావేశ  
మయ్యెను. సభ్యులలో నింతమంది ఇదివర కెన్నడును, ఏసమా  
వేశమునకును వచ్చియుండలేదు. ఇంచుమించు సభ్యులెల్లరును  
వచ్చెను. సభాధ్యక్ష మంతయు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపో  
యెను. టి.ఎ. ఆదినారాయణచెట్టి, ఎం.ఎల్. సి. వి. వెంకట  
రంగంనాయుడు, ఎం. ఎల్. సి. గోయంకా, ఎం. ఎల్. సి  
అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ ఎం. ఎల్. సి. గార్లును, ఇంకను చాలా  
మంది పురప్రముఖులును ప్రేక్షకసానముల నలంకరించిరి.

మహారు 5 X 15 నిలలకు సర్దారు వల్లభభాయి పటేలు  
గారు కె. భావ్యమగారితో సభాభవనమున కరుదెంచిరి.  
కార్యదేశము అధ్యక్షులగు ఎ. రామస్వామి మొదలియారు  
గారును, కవిమనరకు కార్మిక్ స్మిత్రుగారును ఎదురేగి సగౌరవ  
ముగ తోడ్కొని వచ్చి అతిథిని పుష్పమాలాంకృతు నొనర్చిరి.  
అధ్యక్షుడు, సభ్యుల నొకరితరువాత నొకరిని పటేలుగారికి  
పరమమొన్నర్చినప్పటికీ పటేలుగారి కిక్కిరింప స్వాగతపత్రమును  
పఠనోపరమగు రజితపేటికయందుంచి సమర్పించిరి.

### స్వాగతపత్రము

“మానగరమును దర్శించుటకు విచ్చేసియున్న తమకు,  
చెన్నపురి పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడును, సభ్యులును అగు మేము  
హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము సర్పించుచున్నాము. మీ  
ప్రజాహితేయతమును, మేము చిరకాలముగా, సాత్త్వికృత్తు  
లతో తీరించుచు, మీ ధైర్యసాహసములను, స్వతంత్రభావ  
ములను, కార్యసాధనదీక్షనుగాంచి ముగ్ధుల మగుచుంటిమి. బాడ్లో  
రైతుల యుద్ధమునిర్వహణభారమును వహించి, అకుంత  
రైత్యముతో మీరుసాగించిన పోరాటమును వీక్షించుచు, తుట్ట  
కుదకు మీ యుద్ధమును ధర్మసమ్మతమైనదని నిశ్చయింపబడి  
పుడత్యాంతానందసంపూరితహృదయల మెలిమి. రీసెటిల్మెం  
యరేటుల పునర్విచారణ మొనర్చునలెనని రైతులు డెబ్బపుచున్న  
రాంభిత్తులకు మీ రొనర్చిన సేవలు, అమూల్యవయోగకరము  
య్యెను.

మీరును, భారత కాననసభాధ్యక్షుడును, జగద్విఖ్యాత  
త్రియుతుడగు మీ సోదరుడును అగు వికల భాయి పటేలుగా  
రును, ఒక రుచు న్న నేపలవలన, భారతదేశీ  
ములకున్న అత్యున్నతములగు నాదర్శము నెలకొ  
ప్పిరి. ఎవరేరాజకీయపక్షమునకు చెందినను-మితో పూర్తి  
; నేకీభవించినను ఏకీభవింపకపోయినను మీ రొక రుచు న్న  
కత్తిప్రజ్ఞ నేనలనుగాంచి ఎవరను ప్రశంసింపకుండ నుండ  
గలరు.

ఈ సగరము మీకు సౌఖ్యప్రద మగునని ఆశించుచున్నాము.  
ఇట్లు భవ శ్రేయోభిలాషులు

చెన్నపురి పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు సభ్యులు.

మహాత్ముని చిత్తరువును సమర్పించుట

కె. శ్రీరాములు నాయుడుగారు, గాంధీమహాత్ముని  
చిత్తరువును కార్పొరేషను సభవారికి సమర్పించుచు, వారుదానిని  
ప్రకరించినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులను నెలకొల్పిరి. మహాత్ముని  
చిత్తరువు పినభావనమున కలంకారభూతమయి, పరమ పవిత్ర

మగు నాతని జీవితము సభ్యుల హృదయములయందు దుర్భలప్రప్త  
మగు భావముల ప్రేరేపించు గాక. లోకోత్తమ పురుషుడని  
ప్రపంచమంతయు నెలగెత్తి ప్రశంసించుచున్న మహాత్ముని  
గురించి నావంటి అల్పజ్ఞులు ప్రసంగింపబూనుట కేవలము సాహ  
సము. అట్టి మహాపురుషుని, చిత్రపటమును సమర్పించు మహా  
బాగ్యము నాకల్పింపదులకు మహాదానందమునం దున్నాను”  
అని శ్రీరాములు నాయుడుగారు నుడివిరి.

### పటేలుగారి ప్రత్యుత్తరము

పటేలుగారు, ప్రత్యుత్తర మొసగుచు నిలుల నుడివిరి:—  
మీరు నుడివినటుల మీలో కొందరకును నాకును అనేక విషయ  
ములయందు భేదాభిప్రాయము లున్నను వాని నలనుంచి, నాకీ  
స్వాగత మొసగిన, మీ ప్రేమాదార్యములకు నేనెంతయు కృత  
జ్ఞుడను. అట్టి సందర్భములోగూడ మీరు నాయొనర్చిన సేవా  
లేశము నాదరించుచు నుడివిన వాక్యములను అమూల్యముగ  
పరిగణించి పదా సర్పించుచుందును. బాడ్లో యుద్ధమును  
గురించి మీరుదహరించితిరి. ఆ యుద్ధమును గురించిగాని,  
తత్కాలీయముల గురించిగాని వివరముగ ప్రసంగించుట కిది తగిన  
సమయముగాదు. బాడ్లో పోరాటమునను, బాడ్లో రైతులకే  
గాక, భారతావనియం దంతయు గల అశేష రైతు జనసామా  
న్యమున కంతకును ప్రయోజనకర మగుననియు, ఈ దేశము నం  
దలి భూమిపన్ను విధానము న్యాయముగ విధమున సంస్కరింప  
జేయుటకు సహాయభూత మగుననియు నమ్ముచున్నాను. నేనిటీ  
వలనే ఇదటకు వచ్చితిని, కనుక, ఇచ్చటి ప్రజాహిత జీవిత  
సమస్యల గురించియు, తన్నివారణోపాయముల గురించియు  
ప్రసంగింప బూనుకొనుట కేవలము సాహసముగను. కాని  
మనము, అన్యోన్య సద్భావము, సహనము నలవరుచుకొననిది,  
పురపాలక వ్యవహారములయందుగాని జాతీయ వ్యవహారముల  
యందుగాని, నిజముగ నెట్టికార్యమును సాధింపజాలమని నేను  
భావించుచున్నాను (హర్షధ్వనులు) అని వల్లభాయి పటేలు  
గారు నుడివిరి.

మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుట

అధ్యక్షుని కోరికపై పటేలుగారు మహాత్ముని చిత్రపట  
మును బహిరంగపరచుచు, ప్రపంచమున నుత్తమోత్తమ పురు  
షులలో నొకరును, పరమపవిత్రతేజులును అగు మహాత్ముని  
చిత్రపటమును బహిరంగ పరచవలెనని కోరికనుటకుండుట, న  
ధికముగ గౌరవ మెద్దియు నుండజాలదని నుడివిరి. “ఇట్టి పవిత్ర  
కార్యమునకు ఏమాత్రమును అర్హుడను గానని నాకు తెలియు  
ను. చెన్నరాష్ట్రపు నాయకభావజులలో నొకరు, 10 వత్స  
రములకుపూర్వము మహాత్మునితో సంప్రదిండుటకు కైరాజిల్లా  
కరుదెంచి తిరిగి వెళ్లుచు తానింకను వెయ్యిజనములు నెత్తిననే  
గాని మహాత్మునిచెంత నిలుచుటకురాడ తగినని ప్రకటించెను.  
అట్టిమహాపురుషుని చిత్రపటమును బహిరంగపరచబూనుట  
కెట్టి అర్హతయుండవలెనో వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. నన్నీ  
పనికి నియోజించుటలో మీరు తప్పానర్చికో ఒప్పానర్చికో  
నాకు తెలియదు. కాని మీరు నియమించితిరిగనుక ఈవిధిని  
నిర్వహించుటకు తగిన అర్హతను. ప్ర సా దిం ప  
వలెనని భిగంతిని ప్రార్థించుచు మహాత్ముని చిత్రపటము  
ను బహిరంగపరచుచున్నాను. (హర్షము) అని మహాపురు  
షులభాయిగా రా చిత్తరువును బహిరంగపరచిరి.

అధ్యక్షులగు ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు, సభను  
ముగించుచు, వల్లభాయి పటేలుగారు తమయాహ్వానము నంగీక  
రించి అరుదెంచినందుకును, మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరం  
గపరచినందుకును హృదయపూర్వక మగు కృతజ్ఞతను నెలకొ  
ల్పిరి. మహాత్ముని చిత్రపటమును బహిరంగపరచుటకు తమ  
యగతము పటేలుగారు సంకల్పించిరి. కాని అట్టి సంకల్పమున  
కేమాత్రమును అవకాశములేదు. మహాత్మునికి నిరంతరము సమాన  
వర్తన ప్రయత్నములగు వల్లభాయిగారికంటె నిందుకు తగినవా  
రుండవోరు. గాంధీమహాత్ముని చిత్రపట మీ సభారంగ  
మున సమమాడ, సభ్యుల మనోరంగములయందు, పవిత్ర విశాల  
భావముల నుద్బరింపజేసి, మానవకళ్యాణముకొరకు హేతుపడు  
నటు లొనర్చునని ఆశించుచున్నాను” అని అధ్యక్షుడునుడివెను.  
అంతటితో సభ ముగిసెను.

## తిరువల్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ

శ్రీ వీరరాఘవస్వామి మంటప పునరోద్ధారణ ధర్మకైంకర్య లాటరీ తిరువల్లూరు. లాటరీ వేయు  
తేది 15-9-1929 టికెట్టు 1-కి ధర రు. 1. వనూలు కావలసిన మొత్తము రు. 1,00,000, ఖర్చులకు  
నిర్ణయించబడిన మొత్తము రు. 10,000 పునరోద్ధారణ ఖర్చులకు అవసరమైనది రు. 50,000, బహు  
మతుల నొనంగుటకై విధించబడిన రు. 40,000. టికెట్లు 10-9-29 తేదీవరకు విక్రయించుటకై యేర్పాటు  
చేయబడినది. అమ్మకముకాని టికెట్టులు స్వకము లన్నియు 10-9-29 తేదీలోగా వాపసుచేయవలెను.

				మొత్తము						మొత్తము		
1	వ	బహుమానము	రూ	5000	5000	7	వ	50 బహుమానము	రూ	100	5000	
2	వ	"		2500	2500	8	వ	100 "		50	5000	
3	వ	"		1500	1500	9	వ	180 "		25	4500	
4	వ	"	2 బహుమానములు	750	1500	10	వ	500 "		10	5000	
5	వ	5 "		500	2500	11	వ	1000 "		5	5000	
6	వ	10 "		250	2500	మొత్తము బహుమానముల సంఖ్య 1850					రూ	40000

వి.వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ పోషకులు.

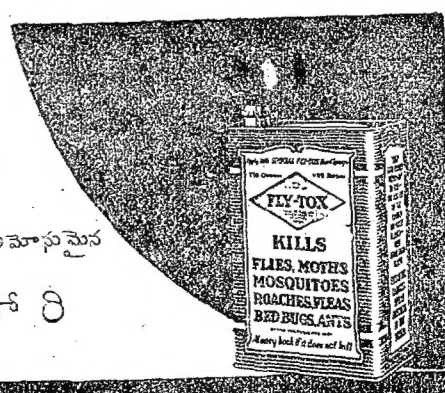
రావుసాహెబు: సి.వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు బి. ఏ. అధ్యక్షులు.

మణియార్దరులు లాటరీబోర్డు ప్రేజిడెంట్ విలాసమునకును ఉత్తరములు లాటరీబోర్డు కార్యదర్శులకును పంపవలెను.  
తిరువల్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి లాటరీ:—టిక్కెట్లు మద్రాసు, ఎస్.ఎస్.సేతులో నున్న ఇండియన్ ఇంజనీరింగ్ లున్న  
వద్ద ప్రతిదినం ఉదయం 8 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 8 గంటలవరకు విక్రయించబడును. అమ్మకముకాని టికెట్లు  
పునకమును 10-9-29 తేదీలోగా వాపసు చేయవలెను.

# FLY-TOX

ప్రపంచమునందుగల వాటిలో కెల్ల అమోఘమైన

క్రిమి సంహారి



పోరీకెజెక్ టేటివ్:—డాక్టి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.  
మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోమమొదలి & కో, ఎన్. దేశాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో,  
రాజాడిమాన్ & కో, టి. అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహేబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ నుధన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహిమాన్  
సాహేబ్ & కో, పి. రంగయ్యకెట్టి & సన్స్, సి. మహమ్మదు సాలెయ్య సాహేబు & కో, చిల్లరగా నమ్మవారలను  
ఉపయోగించువిధమును తెలుపకొరకు.



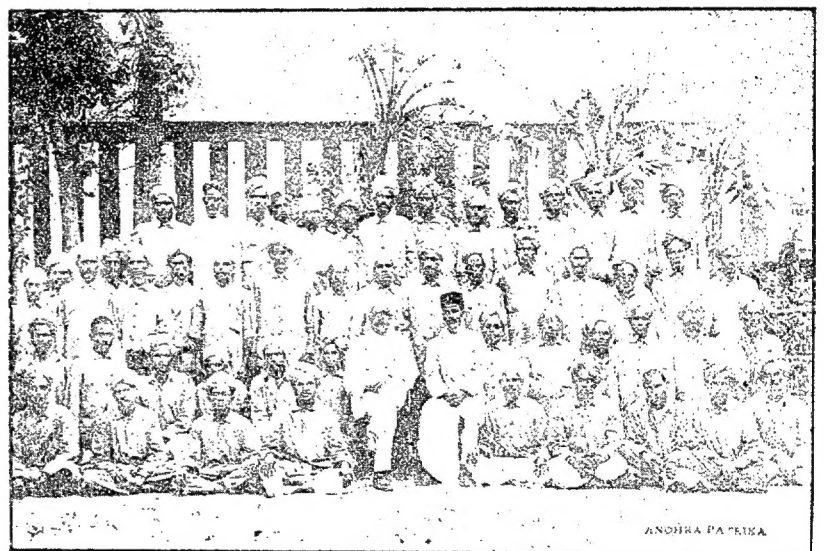
## సర్దారు పటేలుగారి కార్యరేషను సభ సన్మానము



(1) అధ్యక్షు లగు ఎ. రామస్వామిమొదలవారు, సర్దారు పటేలు, గోవిందరావు చతుర్భుజదాసు, బుర్రా సత్యనారాయణగారు మున్నగువారు ((ప్రె. ఫో. బి.)) (2) పటేలు గారు - విద్యార్థులు:—ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీయందు విద్యార్థుల సంఘమువారికి శ్రీ మల్లభాయి పటేలుగారు ఉపన్యసింపినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. (పి. ఎల్. ఎ.)



1 (1) వివాహచట్టములు - స్త్రీలసభ:—వివాహ, మర్యాదాచట్టములను బలపరచుటకు తిరువళిక్కేణ్డిహిందూ హైస్కూలులో కనివారమునాడు జరిగిన సభకు మదరాసులో. స్త్రీలసమాజము లన్నింటి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. (ప్రె. ఫో. బి.) (2) యువజనసమితి ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనినవారు. (ప్రె. ఫో. బి.)



3 (3) సర్దారు దివ్యజ్ఞానసమాజము:—శ్రీమతి మాలతి పట్వర్ధనుగారు, ఎల్. ఎన్. రామరావు ఎం. ఎ. గార్లు ((ఆడయారు)) వచ్చినపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. వారిరువురి నడుమను కూర్చున్నవారు యర్రవిల్లివారాయణమూర్తిగారు. (ఫోటో—సి. జె. రావు) చెన్నరాష్ట్ర పోస్టు నౌకరుల సభ కుక్రవారమునాడు గౌ॥ రా॥ యు. రామరావుగారి అధ్యక్షతన మదరాసులో జరిగెను. (పి. ఎల్. ఎ.)

### భారతశాసనసభ

#### సోమవారమునాటి చర్య

సిగ్గు, సెప్టెం 2:—భారత శాసనసభలో సోమవారమునాడు గౌ అధ్యక్షుని ప్రకటన మిగియగనే ప్రభుత్వమువారి బిల్లులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వ సభ్యులు మొత్తముమీద 12 బిల్లులను ప్రవేశపెట్టిరి. ఆదాయపు పన్ను చట్టపు సవరణబిల్లు ప్రావిడెంటుఫండు చట్టపు సవరణబిల్లు ముఖ్యమైనవి.

వాణిజ్యశాఖ స్థాయిసంఘమునను 9 మంది సభ్యులను సభవారు ఎన్నుకొనబయినవి సర్ జార్జి రెయినీగారి రోక

తీర్మాన ముపపాదించిరి. ఈ 9 మందిలో మువ్వురిని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు స్థాయిసంఘసభ్యులుగ చేర్కొనెదరు. శాసనసభవారు ఎన్నుకొనిన సభ్యులను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింప నలయుననియు ప్రభుత్వమువారు పేనునుండి కొంతమంది సభ్యులను తీసికొను ఆచారము అంతమొందవలయు ననియు, దాసుగారు నూచించిరి. ఈవిషయమై రాబోవు సమావేశమున ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెద రని సర్ జార్జి రెయినీగారు చెప్పిరి. సర్ రెయినీగారి ఉపపాదనము ఆమోదించబడెను.

అంతటితో సభ రేపటిదినమునకు ఆపుదల చేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

### చౌకయైన భీమా

స్త్రీపురుష భేదము లేదు. నైద్యసరీక్ష ఆనందము లేదు. పూచీగా వాక్కులు చెల్లించబడును. తక్కువ శిమియములు, మైనరులకు రక్షణగలదు. తనంతలు తానే పునరుద్ధారణ యగను. గనర్న మెంటు సెక్యూరిటీలపైన పెట్టుబడి గలదు.

ఒక పాలనీకి భీమాచేసి మీరు ఆధారమును గలగజేసుకొనుదు. లేక ఏజంటుగా పనిచేసి లాభము పొందుదు.

The Managing Agents:—  
THE PREMIER BENEFIT SOCIETY LTD.,  
The Mall, Cawnpore or the Branch Secretary  
51 Peters Road, Royapettah, Madras.

## ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(ప్రియిట్ సెటిల్ మెంట్స్) (ఇంగ్లాండులో  
ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.) రిజిస్టర్ చేయబడినది.)

ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్-పోలీసి రద్దు  
చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండు చేయ  
కూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నవి.

ధారాశ్రమ పద్ధతి పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, \*

రిటర్డ్ డక్ హౌస్, వేపేరి, మద్రాసు

రుక్మాంగదాచార్య,

హోమ్స్ పేట, ప్రొద్దుటూరు.

సుందరరాజన్ అయ్యంగార్,

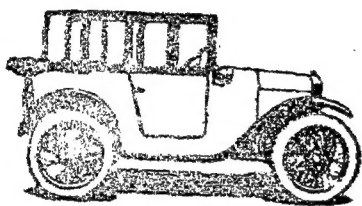
ఏజంట్, తెలంగాణలో గణపతిమెదటిపేటి,

తిరువల్లి క్లబ్, మద్రాసు.

ముఖ్యమనిషి:—శ్రీ యు. కె. సోమరత్నరాజు

అయ్యంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్లో సంచార మొనర్చుచున్నారు.  
వారికి వుత్తరము ఈగనన విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/A  
జిల్లామనిషిఫ్ కాకినాడ.

## ఆస్టిన్ 7 అమోఘమైన కార్లు



BABY AUSTIN 7 H.P.

అవి లెక్కలేని పేటెంట్లచే మూయబడినవి.

ఆస్టిన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి లైసెన్సును పొంది అమెరికా,  
ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేసవేలు  
కారులు తయారు చేయబడుచున్నవి.

ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైల్ల దూరము అంతకు  
వైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట  
చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియాలో వేసవేలు కారులు  
నడుచుచున్నవి.

బెంగళూరు, మైసూరు, ఉదకమండ్ల మొదలగు స్థల  
ములందు ఒక దఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట  
నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము పేలైన స్పిరింగ్ తో తయారైన మాడె  
లులు చెడుబాటలకు తగినవి.

కచ్చితముగా వంతుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.,  
MOUNT ROAD, MADRAS.

## శుక్రబంధు

అంత దుర్లభమైన పీఠ్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం  
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనష్టమును  
కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతిశయ ప్రేమను  
కలిగించుటకు దీనిని వించిన బోషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0  
3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

మహేంద్రవాడ-రామనంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

GREAT MUSICAL DEPT.,

16, Parsi Church Street,

(Teritta Bazaar, Calcutta).

ఒక హోమ్స్ నియమును కొనుగట్టి ప్రతియొక్కరికి ఒక

సారంగి వాద్యము (వైయోలిన్) యినాముగా యివ్వబడును.

వివరములకు శాశిలాల్ ఈడిగువలెననునకు వ్రాయుడు.

CHATTADDY & Co.

## నైజాం లోని జైనదేవాలయములు

(శ్రీశేషాద్రి రమణకవులు)

కాకతీయుల కాలములో జైనదేవాలయములు చాలవలకు  
యాభూమి నెను. గణపతిదేవుడు ప్రతాపరుద్రుడు జైనమత  
ధ్వంసములని పేరొందిరి. కాకతీయ సామ్రాజ్యము యాభూమి  
యటకు జైనమత ఖట్టము దురాలోచనలు ఫలితముని కొందఱు  
చరిత్రకారు లాహారంపరంతో నిర్ణయించి యున్నారు.  
సానిక చరిత్రములలో తిక్కన సోమయాజి మతవివాదములలో  
బాలుగొని జైనమత యాభూమివలకు గలదు. ఎట్లునైనను  
పశ్చిమాంధ్ర దేశమున (నిజాము రాష్ట్రమున) జైనదేవాలయ  
ములు చాలవలకు యాభూమి నెను. ముద్రసిద్ధములగు జైనదేవాలయ  
ములు జైనదేవాలయములుగా వైష్ణవదేవాలయములుగా మార్చబడెను.  
వెంటనే కవులు స్థలపురాణములు రచించిరి. ఈమత విప్లవముల  
కు జాలవరకు వీరశైవులే కారకులు. నిజామురాష్ట్రమున వీర  
శైవుల విజృంభణముననే జైనదేవాలయములు యాభూమి నెను.  
విశ్వసింపదగినమాట. పాలకులకి సోమనాథుని బసవపురాణము  
ను జూచిన శైవుల సాహసకార్యములు జైనమత వాతము కొం  
తవరకేని గోచరింపక పోలేదు.

జైనమత గ్రంథములు విగ్రహములు ఆస్తికమతమువారలు  
యాభూమివలకు ఆంధ్ర సారస్వతమును ఆంధ్ర శిల్పమునకు  
సంబంధించిన సామగ్రి యెంతయో నాశనమయ్యెను. పదునాల్గ  
వతాబ్దమున ఆంధ్ర సామ్రాజ్యమునకు సాహస్యవీరులు గా  
వించిన ద్రోహముకంటె గొప్పవిద్రోహము మనపూర్వులు  
జైనమత కొనసరించిరి. కంబముపెట్టు మొదలుకొని గుల్బర్గావలకు  
గల ప్రాచీనదేవాలయములలో చెక్కిరించినందు జైనదేవాలయ  
ములు గలవు. గ్రామములందు ఆలయమునందు భిక్షాభిక్షము  
లగు జైన విగ్రహము లెన్నియో గలవు. వీనిని బరికించిన  
బహ్మియాంధ్ర దేశమంతయు జైనమతమునకు గొంద్రసానమేమో  
యనినైతము తోచును. ఈజైనమత శిల్పము కాదు మనఆంధ్రము.  
జినభగవానుని బోధముల విశ్వసింప ఆహింసా తత్త్వప్రవిష్టు  
లైన యాజైనసోదరుల సారస్వతము కొలదిగ నుదాహరణ  
గ్రంథములవలన దెలియును. నిజామురాష్ట్రమున బ్రకృతవ్యాస  
మన బహ్మియాంధ్రదేశముని వ్యవహరించు చుంటిమి. ఈ పశ్చి  
మాంధ్ర రాష్ట్రములందలి ప్రాచీనతరములగు దేవాలయములు,  
దాదాపుగ జైనమత. వీనిని కొంచెము మార్చి శైవదేవాలయములు  
గ వైష్ణవదేవాలయములుగా మనవారలు మార్చిరి.

కొలనుపాకలో వీరనారాయణస్వామి దేవాలయముని వ్యవ  
హరింపబడు విష్ణు దేవాలయము పూర్వము జైనమత. ఆలయ  
నిర్మాణమునందె కొంతవిశిష్టతగలదు. ఇంచుమించుగ జైనమత  
మునకుసంబంధించిన శిల్పములన్నింటిని మనవారెన్నడో యాభూ  
మాపిరి. శాసనములను మనవారెన్నడో చేసి పారవేసిరి. ప్రమాదవశ  
మున గర్భాలయమున నొక నాగరలిపి శాసనమును మిగిల్చిరి.  
ఇది జిన భగవానుని స్తుతితో నారంభమగుటయే యది జైనా  
లమునుని దెలుపుచున్నది. ఇంతయొక యిటుగల యొక ప్రసిద్ధ  
జైనదేవాలయము మనవారు సర్వవిధముల బాడుచేసిరి. అందలి  
శాసనములను బగులొట్టిపాటవేసిరి. మరకతలొని నిర్మితముగ జైన  
విగ్రహమును మాత్ర మేటికో మిగిల్చిరి. ఈయాలయముపునరు  
ద్ధరంపబడి జైనమత మిగుల నాదరింపబడుచున్నది. జైనమత  
సానములలో కొలనుపాక యొక ప్రసిద్ధస్థలము. ఈ యంతమును  
గమనించి కొలనుపాకను చెదకుకొనుచు ఉత్తర హిందూస్థాన  
వాసులు వచ్చి మధ్యకాలమున సర్వాంగసందర్శముగ నొక  
యాలయమును నిర్మించిరి. జీర్ణతరములగు జైనగ్రంథముల నేక  
రించి ఉద్ధరించిరి. శాసనశిలములు భద్రపఱచి ఆలయప్రాకార  
మున భిగించి వానిని గ్రంథరూపముగా బ్రచురించిరి. ఆంధ్రదేశ  
మునందలి జైనమత ప్రతీతి దెలుపుట కీయాలయ మిపుడు  
దృష్టాంతముగా నున్నది. ఈ జైత్రరాజము నైజాము రైలువే  
ఆలేరు స్టేషనునకు నాలుగు మైల్ల దూరమందున్నది. ఇంక నీ  
గ్రామమున జైన విగ్రహములు కొన్ని భూగ  
ర్భమున గలవు. వాని సుదర్శంపవలన భారము జైనసోదరులపై  
గలదు. ఎపు డీమహాత్మ్యమునకు దొరకొందుకో?

కొలనుపాక శాసనములలో వివిధ నామములతో వ్యవహ  
రింపబడియున్నది. జైనగ్రంథములలో దీనిని తీర్థక్షేత్రములొక  
అనిరి. ఇది శ్వేతాంబర జైనమత ప్రాచీనక్షేత్రరాజము. ఈ  
క్షేత్రప్రాచీనత్యము పవిత్రత్యము ఇతిహాసములలో నున్న యంత  
ములు గమనించి ఆలయోద్ధరణమునకు బూనినవాడు మానవర్ధన  
కారుడు. భిక్షగ్రత్తు శ్వేతాంబరజైనమత ధర్మప్రదేవులగు  
బాలచంద్రాచార్యుడు. ఈ కొలనుపాక జైనక్షేత్రమునుగూర్చిన

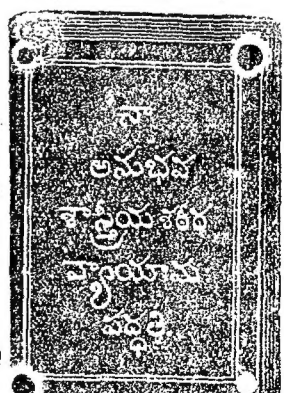
ప్రస్తావన జినప్రభుసూరి రచించిన తీర్థకల్పమునందు గలదు.  
జైనదేవుని మొదటితీర్థంకరుడు ఋషభదేవస్వామి యందురు.  
సానిక శాసనములయందు దట్లు గాక మాణిక్యస్వామి యని కలదు.  
వీరశైవుల అనుకన్న జైనగ్రంథమున మా మిత్రులగు పండిత చిదిర  
మత వీరభద్ర శర్మగా రీక్షించియుభిప్రాయము గల యంతము  
కొలనుపాక నుగూర్చి వ్రాసిరి. “కొలనుపాక, కుల  
పాక, కులపాక, సరోవరకుటీ, సోమశేఖరపురి, కుదుటిపురి,  
బింబానతి అను ననేక నామము లీ గ్రామమున కున్నట్లు శాసన  
కారులు కవులు వ్యవహరించిరి. (కన్నడ) కేవలసిద్ధపురాణకవి  
యగు బొమ్మరనకవియు, (సంస్కృత) సిద్ధాంతశిఖామణి  
కర్తయు, రేణుకవిజయమునందు సిద్ధనాథశివార్యుడును  
కొలిపాకను బ్రసంగించిరి. ఈ గ్రామమున నూతాణుశాసనములు  
గలవట. అందు నలువది శాసనములు ప్రతులఁ దీసిరి. అందు  
నాలుగింటిని మాత్రమే ప్రచురించిరి. ఈ కొలనుపాకలో  
పదునెనిమిది కులములవారికి బదునెనిమిది మతములు గలవు.”  
బాహ్యదృశ్యముల గాక భూగర్భమున నెన్నియో దృశ్య  
ములు గలవు. చిత్రతరములగు శిల్పముల నేకములు  
భూమిలో బూడిపోయి కొలఁదిగఁ జై కిగ ని  
పించుచున్నవి. వీనిని నిజామునొరతనమునా రెన్నటికి జైటికి  
తీయుదురో ఆంధ్రచరిత్ర మెప్పటికి సమగ్రమునో తెలియదు.  
కొలనుపాక క్షేత్రమాహాత్మ్యము ఆంధ్రమున ద్విపదగలదు. సం  
స్కృతమునగూడ గలదు. జైనగ్రంథములలో ముఖ్యముగా జైన  
విగ్రహమును గూర్చిన యుదంతముగలదు. దేవత లావిగ్రహమును  
సృజించినయెడ అనంతర మావిగ్రహము రాణునకు సంక్రమిం  
చెననియు జిరకాలము మందోదరి యావిగ్రహమును బూజించె  
ననియు దరువాత నది సముద్రములో బాటవేయబడెననియు  
మన మరకతచ్చాయను గోలపాడెననియు దరువాతికాలమున  
గర్భాలయపురాణము దాని సుదర్శించినయెడ గొన్ని చరిత్రగ్రంథ  
ములందు గలదు. ఉత్తర హిందూస్థానమునందలి జైనమతము  
పురాణగ్రంథములలో కొలిపాక ప్రసిద్ధి పలుములు నదివి క్షేత్ర  
రాజ మొందున్నదోయని దేశమునంతయు గాలించిరి. భిక్షువులు  
చెదకి చెదకి విసిగిరి. ఆకస్మికముగ నొకజాతి జూచి నిజామురా  
జ్యములో కొలిపాక కొలనుపాకయను పేరు గలదని తెలిసికొని  
జైనసోదరులు వచ్చి తమపూర్వక్షేత్రమును గనగొని ఆనంద  
పడిరి. అంతతో మారుకొనక ప్రాచీన విగ్రహమును మధ్య నుంచి  
దివ్యదేవాలయము గట్టిరి. కేవలజైనవగరముగానున్న కొలిపాకను  
శైవమతములోనికి మార్చుటకు బసవేశ్వరు డెంతయో శ్రమపడెను.  
అన్ని వర్ణములవారికి సమానావకాశము గల జైనదేవాలయము  
విడిచిరానుని అన్ని జాతులవారు ప్రతిఘటించుటచే నైవ్య  
రుని ఆనతిచే ఆభాగము పాలించురాజులు ప్రతిఘటి కొక మత  
మును గట్టించిరి. వీధి కొక దేవాలయము గట్టిరి. పూర్వాలయముల  
మార్చి యందు శివవిష్ణువుల బ్రతిష్ఠించిరి. ఎవ రెన్ని విధముల నాశ  
నము గావించినను ప్రధాన జినవిగ్రహము నిన్న మొన్నటివలకు  
చెక్కుచెదరకుంటుండెనే ఆంధ్రదేశమున బ్రసిద్ధముగ జైనక్షేత్ర  
ము కలదనుప్రతిష్ఠ దక్కినది. ఇంతకంటె బ్రాచీనమైన జైనా  
లయము చరిత్రప్రసిద్ధమైన ఆంధ్రదేశమున వేటొందు లేదనుట  
అతిశయోక్తికాదు. సగ్యమతసమత్వముగల ఆంధ్రసోదరు లీయా  
లయరాజమును దర్శించి ఆనాటి శిల్పవిన్యాసము జినభగవాను  
నిశాంతస్వరూపము గాంచి కృతకృత్యులు కాగోరెదము.

ఉచితము.

ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు  
శరీరవ్యాధులను విషయ  
ములు పూర్తిగచర్చింపబ  
డినవి. ఇందు నాయొక్క  
యు, నాశిష్యులయొక్క  
యు, పెక్కుపద్ధతులను  
సూచించు ఛాయాపటము  
లు గూడ కలవు. దీనిని  
సమగ్రముగ పఠించితేని  
నావ్యాధులను పద్ధతి  
మీకు బాగుగా బోధపడ



గలదు. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రమున నూతనో  
త్సాహమును శరీరవ్యాధులను పక్షియు కలిగి తీరును. తపాలా  
ఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండుజాబు పంపితిరేని యీ  
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని, మిడియోక్రయంధు ని  
స్సంశయముగ మార్పు గలిగితిరును. ఈసమయము పొగొట్టుకొ  
నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయు  
డు. దీనిని జదివి ఆయురారోగ్యబలముల ననుభవించుటకాక  
ప్రాశస్త్యం. యం. చి. కృష్ణారావు, అఖిల భారతీయ శరీర  
వ్యాధులముగర్హదర్శి, పోట్లబసవరాజుగారి, బెంగళూరు సిటి.



# భారతశాసనసభలోని కి వేక్షకులను రానిచ్చుట

## విచారణసంఘనియామకము

నిబంధనలమార్పును గురించి చర్చ—అధ్యక్షుడు మైత్రాగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును నిరాకరించుట

ఇకముందు ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారిని సంప్రదించి నిబంధనలు చేయుదురు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 8:—ఈ రోజు అసభికార కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. అసభికారసభ్యులు ప్రతిపాదించిన పరిపాలన తీర్మానములు కార్యక్రమపట్టికలో చాల ఉండెను. అవిగాక శాసనసభను కాపలా కాయుటకు సభవారసునించిన పరిపాలనమును నిర్ణయించుటకు అధ్యక్షు డొకసంఘమును నియమించుచు ఒక ప్రకటన చేడు గావించెను. ఆంగ్ల పార్లమెంటుసభను రక్షించుటకు ఆ దేశమున ననుసరించు పద్ధతు లెంతవర కనుసరచీయుములు, సభాభవనమును, గాలరీలను, లాబీలను కాపలా గాయుట కెట్టి యేర్పాటులు చేయవలెను, ప్రేక్షకులను సభకు రానిచ్చుట కెట్టి యేర్పాటులు చేయవలెను అను విషయములను విచారించుటకు గౌ॥ సర్ జేమ్స్ క్రెరాల్, (అధ్యక్షుడు) మా తీర్మానమును యాదాహ్, కే. సి. రాయ్, ఇ. యచ్. గజ్ నపీ, ప్రెస్, కే. సి. నియోగీ, యమ్. యస్. ఆనీ, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, గయాప్రసాద్ సింహగార్లతో కూడిన సంఘ మేర్పాటు గావించబడెను.

ప్రశ్నితరములు

జే. జె. ఫిలిప్, యచ్. యల్. ప్రీచేన్ గారలు సభ్యత్వపు ప్రమాణము కై కొనిరి. వివిధ ఉద్యోగములలో మహమ్మదీయు లెంతమంది గలరని లెన్యూయట్ అడిమిగారు చాలకాలము ప్రశ్నించిరి.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్

భారతదేశములో ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీస్ పరిక్ష లేప్పుడు చేయుట పునరుద్ధరించెదరని జయకర్ గారడిగి, పోటీ పరిక్షల విషయమై నిచారించుటకు పూర్వము ఈశాఖయొక్క పునర్నిర్మాణము వలన దానిలో చేరవారి సంఖ్య యెట్లుమారు నో చూడవలెనని ఆర్మీ కార్యదర్శి ప్రత్యుత్తర మొసంగెను. పోయిన సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి రీప్రజ్జను జబాబిచ్చి యుండిరి. కాఖలో జేరవారి సంఖ్య యభివృద్ధియైనను ఆకేడరులో యింకా చాల కొరవలెన్నువి. కావున యింకా కొన్ని కోజులనకు పోయిన సంవత్సర మిచ్చిన జవాబు వర్తించవలెను. ఏసంగతి నిశ్చయించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంగతిసందర్భములను జాగరూకతతో విచారించుచున్నారు.

పోటీపరిక్షలను పెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి కేమి యభ్యంతరము లున్నవని కరనల్ గిడ్డిగారడిగిరి. తగినంతమంది పోటీచేయువరుల యాపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుట కేయమని తలచుట లేదు.

గిడ్డి:—ఆంగ్ల దేశమునందును, యిచ్చుటను బిక్కసారి గా పోటీపరిక్షలు జరుపుచో చాలమంది అభ్యర్థు లుందురు నట నిజమేనా?

ఆర్మీకార్యదర్శి:— ఈ విషయమై యభిప్రాయ భేద ముండుటకు సావకాశము కలదు.

డివిజన్ డైరెక్టర్ కార్యాలయములలో ఉద్యోగీయుల విషయము కొన్ని ప్రశ్నలయిన తరువాత తీర్మానములు విచ్చించబడెను.

అసెంబ్లీ నిబంధనలనవరణ-తీర్మానము

ఉపసంహరింపబడుట

అసెంబ్లీ నిబంధన సవరణను గూర్చి యునైటెడ్ ఇమామ గారు ప్రతిపాదించవలసి యుండెను. కాని వారు సభకు రాక పోవుటచేత యస్. సి. మైత్రాగారిని తీర్మానమును ప్రతిపాదించవలసినదని కొరచు అధ్యక్షునకు తంతి నిచ్చిరి.

అధ్యక్షుడు

కొత్తగా శాసనసభానిబంధనలకు చేయబడిన మార్పును ఆమోదించరాదని తీర్మానము. కొరచున్నదనియు, ఇదివరకే ఆభారతకార్యదర్శి దానినామోదించుచు ఉత్తరువు చేసినదియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. కావున అసలు ఉద్దేశించిన యభిప్రాయమున కనుగుణముగా తీర్మానము మార్పుబడవలెను. ఇందుపై మైత్రాగారు తన తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు తెలుపుచేడెను. ఈ తీర్మానములో కొత్తనిబంధనను ఆమోదించుటవలన భారత కార్యదర్శి సభవారి విశ్వాసమును గోల్పోయెననియు, ఈ విషయములో ఇర్విక్ ప్రభుత్వమునరించిన చర్య ఆక్షేపణార్హమైయున్నదనియు, ఇకమీదట సభవారి కార్యక్రమమును సభవారే నిర్ణయించుటకు చర్యతీసికొనవలెననియు నుండెను. ఇర్విక్ ప్రభువు విషయమై తీర్మానములో నున్న విషయము తనకు అంగీకారము కాకట్లున్నది. అధ్యక్షుడు చెప్పి మైత్రాగారి యభిప్రాయ మేమని యడిగిరి.

గవర్నరు జనరలుయొక్క చర్య నాక్షేపించుచు నుపన్యసింతులను మాత్రమే నిబంధనలు నిశ్చయించుచున్నవని మైత్రాగారు నడిపిరి. పోయిన సమావేశములో అధ్యక్షుడు నిబంధనలను స్టాండింగ్ ఆర్డరులను ఒక వెంట్రుకవారి యైనను తప్పి సంచరించుటకు వీలులేదని లామెంబరు, హోంమెంబరు చెప్పిరి. ఇది అశాస్త్రీయమని చెప్పుటకు ప్రత్యేక నిబంధన యేమియు లేదు గనుక అధ్యక్షుడు తన తీర్మానమును నిరాకరించుటకు వీలులేదని మైత్రాగారు చెప్పిరి.

ఉపన్యసింపుడు మాత్రమే గవర్నరు చర్య నధిక్షేపించవీలులేదనియు; తీర్మానములో నట్టి విషయ ముండవచ్చుననియు కే. సి. నియోగిగారు చెప్పిరి. మరియు ఇర్విక్ ప్రభువిప్పుడు గవర్నరు జనరలు కాడు.

అసందర్భమున నివేదనమును ప్రవేశపెట్టుట సరికాదని హోంమెంబరు చెప్పిరి.

ఈ సభవారి ఆచారములకు సాంప్రదాయములకు విరుద్ధమను కారణముచే ఈ తీర్మానమును నిరాకరించుటకు అధ్యక్షుని కధికారము కలదా లేదా యనువిషయమై సభ్యుల యభిప్రాయము కావలె నని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

గవర్నరు జనరలు చేసిన దాని నాక్షేపించుట వీలు కాదని 29 స్టాండింగ్ ఆర్డరు శాసించుచున్న ననియు, ఉపన్యసింతులకు పూర్వము తీర్మానమును ప్రతిపాదించి తీరవలె నని 81 స్టాండింగ్ ఆర్డరు విధించుచున్న దనియు క్రెరాల్ గారు చెప్పిరి. కావున తీర్మానము ఉపన్యాసములోనే లేక్క. గవర్నరు జనరలుయొక్క చర్యను ఆక్షేపించున దైనయెడల తీర్మానమును ప్రతిపాదించ వీలులేదని వారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు:—తీర్మానము ఉపన్యాసముకంటె వేరని అధ్యక్షుడు తలచుచో ఏస్టాండింగ్ ఆర్డరు ననుసరించి యీ తీర్మానమును నిరాకరించవలె నని మీ రందురు?

క్రెరాల్:—పైని చెప్పిన రెండు స్టాండింగ్ ఆర్డర్లను సరిగా వ్యాఖ్యానము చేయుటమీదనే యాధారపడుదును.

అంతట అధ్యక్షుడు లామెంబరుయొక్క అభిప్రాయము నడుగగా వారుగూడ క్రెరాల్ గారు చెప్పినట్లే చెప్పిరి:—

అధ్యక్షుడు:—ఉపన్యాసమే వీలుకానిచో తీర్మానమును నేను నిరాకరించవలసినదే గదా! (కాంగ్రెస్ వారు నవ్వి హర్ష ధ్యానములు చేసిరి.)

అధ్యక్షుడు:—శాసనసభకారము చేయవలసినదే గాని నైజముగా రధ్యక్షునకు అధికారములేదని యిదివర కొకసారి లామెంబరు చెప్పియుండిరి. కావున స్టాండింగ్ ఆర్డరులో స్పష్టముగా నిబంధన యున్నగాని నేనెట్టి తీర్మానమును నిరాకరింప నచ్చును? ఈ ప్రతిపాదన ఆక్షేపణార్హమని నేను తలచినను ఎట్లు నిరాకరింపగలను?

వి. యల్. మిత్తల్:—అవిషయమై భయ మవసరము లేదు. మీరు ప్రజాసంరక్షణపట్టుమునుగూర్చిన చర్చనివిషయము చెప్పుచున్నారు. ఇప్పుడు స్థితి గతులు వేరు. ఇదివరకో శాసనసభవారు చర్చించుచుండిన విషయమై నిర్ణయంప మనిపించెను. ఇప్పుడు యింకా తీర్మానము విచ్చింపబడవలసి యున్నది.

అధ్యక్షుడు లిండ్సేగారి యభిప్రాయము నడుగగా, తీర్మానమును నిరాకరింపవలసినదని వారుగూడ సలహా నిచ్చిరి.

# బాపాలాల్ గారి నగలు,

216, చె నాబాగూడోడు, ౧౬ ను

అధ్యక్షుడు:—అధ్యక్షునికి నైజమును అధికారము లేకుండజేయుటకు మొన్న నే నిబంధన సవరించిరి. ఇంత తీర్పుముగా సభవారి నిబంధనలు దుర్వినియోగపడకుండా సభాధ్యక్షుడు తననైజమును అధికారమును వినియోగించుటకు సావకాశము గలుగుట చోద్యము కదా? ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారును, ప్రతిపక్షులును చూపిన వైఖరినిగూర్చి నేను సానుభూతి కలిగి యున్నాను. స్టాండింగ్ ఆర్డరులో నివేదనమై నీవిషయము లేకున్నను తీర్మానములో కొంతభాగమును నేను నిరాకరింపవలెను. అట్లుకానిచో చర్చ నట్టిబాటకు మగును. ఈ సభవారి ఆచారములను, నియమములను దుర్వినియోగపరచకుండ అధ్యక్షునికి నైజమును అధికారముండవలెను. ఈ అధికారము చాల విశాలమే యైయున్నది. కాని దీనిని దుర్వినియోగము చేయు అధ్యక్షుని సభవారు తీసివేయవచ్చును. కావున రాకుల నైజమును అధికారము ననుసరించి ఈ తీర్మానములో కొంతభాగము ఆక్షేపణీయమని నేను నిరాకరించుచున్నాను. (లామెంబరువైపు జూచి, ప్రభుత్వమువారి విషయమై యొక ప్రకటనమును ఉపాదకుడుచేయుచో తీర్మానము ప్రతిపాదించకనే పోవచ్చును.

లామెంబరు ప్రకటన

శాసనము ప్రకారము నిబంధనలు చేయునధికారము గవర్నరు జనరలుగారికిని, భారత కార్యదర్శి గారికిని కలదు. కాని యికముందు నిబంధనలకు సవరణలు చేయునప్పుడు సభవారి యభిప్రాయమును కనుగొను నాచారము ప్రభుత్వమువారు స్థాపించగలరు. అవసరసమయములలో మాత్రము యిట్లు చేయుటకు వీలులేదు.

శాసనసభవారు ఒక విషయమై జయము గాంచినదియు నింక మైత్రాగారు తృప్తి నొందియుండ వచ్చు ననియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

మైత్రాగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుచు శాసన సభవారికి అధ్యక్షునిపై సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదని చెప్పిరి.

కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానము

వివిధ రాష్ట్రములలో గ్రామములలోని స్థితిగతులను విచారించి ఒక్కొక్క గ్రామమునకుగాని, లేక సమూహమునకు గాని పంచాయితీల నేర్పాటుగావించుటకు తగిన మార్గములను నూచించుటకు ఒకసంఘము నేర్పాటు గావించవలెను. ఈ పంచాయితీలు ప్రజలందరచేతను ఎన్నుకొనబడవలెను. తగిన అధికారము లుండవలెను. గ్రామపంచాయితీల వ్యవహారములను చూచుటకును, కొద్దలో వ్యవహారములు చూచుటకును వీనికి తగిన ద్రవ్య వసతు లుండవలెను.

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుచు రంగస్వామి అయ్యంగారిట్లుపన్యసించిరి.

భారతదేశములో రహితుల యొక్కయు, సామాన్య ప్రజలయొక్కయు రక్షకత్వమును ప్రభుత్వమువారు తొలగించుకొనజాలరు. కొంతమట్టుకు బాధ్యత మంత్రులకు సంక్రమించినది. కాని సాంఘిక పక్షపాతముల మూలకముగా మేలు జరుగుట లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వమును మార్చ నెంచుటయొం యవసరమా సామాన్యప్రజల కేయము నరయుట అంత యవసరము.

ఆచార్యాగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు గ్రామమును చిన్నచిన్న ప్రజాస్వామ్యములు కావలెననియు, అవి బాగుపడినగాని దేశము బాగుపడదనియు, యిందు విషయమై కిి కేలి చిత్తరంజనుడు కొనియాడదగినవాడనియు యమ్. కే. ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి

ఫలహారానంతరము సభాసమావేశ మునొడవనే రంగస్వామి అయ్యంగారి తీర్మానముపై చర్చప్రారంభమయ్యెను.

సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల యధికారములో నున్న విషయమును భారతప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించవలెనని తీర్మానము కొరచున్నదనియు, గ్రామపంచాయితీలు రాష్ట్రీయకాఖగా నుండుటయే ఉత్తముననియు, భారతప్రభుత్వము వారు ఈ చర్చను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పంపుట తప్ప వేరేమియు చేయజాలరనియు సర్ ఫ్రాంక్ నాయిస్ గారు చెప్పిరి.

**కేల్ కారుగారు**

ఇప్పుడు పంచాయితీలు రాష్ట్రపరిపాలనమునకు లోబడి యున్నవిగాన వివిధరాష్ట్రములలో స్థితిగతులు మారుచున్నవి. కావున భారతరాజనసభ సర్వత్ర అనుసరించదగిన కొన్ని ప్రధాన సూత్రములను నిర్ణయించ దగుదురని కేల్ కారుగారు చెప్పిరి.

**స్పెన్సర్**

బొంబాయి ప్రతినిధియగు స్పెన్సర్ గారు స్థానికస్వపరిపాలన రాష్ట్రములకు సంబంధించిన విషయముని చెప్పెను. అది గాక స్పెన్సర్ విచారణ జరుగుచున్నది. కావున కమిటీలవలన లాభములేదు.

అబ్దుల్ అజీజ్ పంజాబు అధికారప్రతినిధి తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి.

పంచాయితీలకు కావలసిన దోహదము నొసంగునను కారణమున యమ్. ఎన్. ఆనీగారు (బేరార్) తీర్మానమును బలపరచిరి.

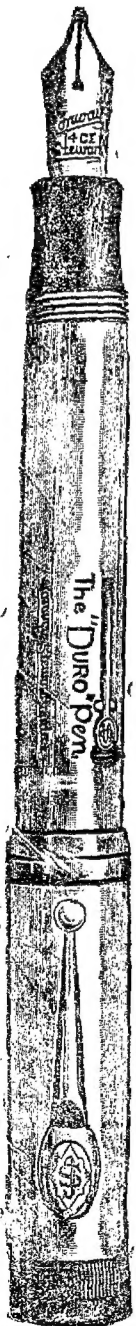
**బెంగాల్ అధికారి**

బెంగాల్ అధికారప్రతినిధియగు ముఖర్జీ గారు బెంగాల్ గ్రామ స్వపరిపాలన అట్లు చాలునని అభిప్రాయపడిరి.

చిర్రు మునియకమును పే కాననసభ విరమించెను.

**శ్రీరంగదాస భజనమందిరము:**—కవిభూషణ శతావధాని దోహద వెంకటస్వామి గుప్తగారు 6వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 7-30 గంటలకు స్వామినాయకము వీధి చింతాడిపేటలోనున్న ప్రైవేటుభజనమండలము నీతాకళ్యాణము కాలక్షేపము చేయుదురు.

**"Conway Stewart"**



**కాన్ స్టేట్స్ వార్డు**  
అంతయు బ్రిటిష్  
**DURO**  
**"డూరో వెన్"**

- దీనితో వ్రాయుటకు సంతోషముగా నుండును ప్రత్యేక నదు పాయములు
1. మిక్కిలి మేలైన సరకు, అద్భుతముగా తయారుచేయబడినది.
  2. 14 క్యారట్టు బంగారు వాడియైన నిబ్బితో అమర్చబడినది. ఆస్తి ఇర్రేడియమ్ గలది.
  3. లోన రబ్బరు నక్కు లేక అధికమైన సిరా వట్టును.
  4. అతి న్యాయమైన ధర
  5. ప్రతియొక్కరి స్థితికి తగిన రకములు పలు ధరలలో గలవు. వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు.
- చిత్రములుగల మా నూతన క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు

Sole Distributors  
for Madras Presidency  
**ORIENTAL MERCANTILE AGENCY,**  
Dept. A. P.  
19/20, Lingha Chetty St.,  
**MADRAS**

**ఆటంక పరమట**

మానసిక, శరీర పగులక శక్తులు ఆటంకపరపబడిన వారికి

**కామకాన్యుమును**

పరిశోధకు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు చాలి మోపును.

ఇనాముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి ఒక కాన్యుము ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 2-2

ఆటంకనిగ్రహ సార్వసీ, 26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

**STANDARD INKS**

మద్రాసు గవర్నమెంటు ఫాక్టరీని మేముకొని స్వాధీనపరచుకొనినందువలన యిప్పుడు ప్రస్తుతము ప్రాంట్ ఇంకేబ్లెస్ (15, పెకండ్లైస్ బీచ్ మద్రాసులో) అనిపేరుతో వ్యాపారము సాగించుచుంటిమి.

ఫ్రాంకెన్ కలములకు, యితర వ్రాతపనులకుపయోగపడునట్లు బ్లూ బ్లాక్ సిరా, కాపీయింగ్ రబ్బరు ప్రాంపింగుపనులకుపయోగించు సీరాలు ఎంతకావలసినంత సప్లయచేయబడును. ధరలు సరసము.

Order from The Managing Agents:—

**NARASIMHAM & Co. Ltd.,**

PHONE 2466,

108, Armenian Sreet Madras

Tel. "Advertiser"

**మోక్షగుండరామాయణము**

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల, సంపూర్ణ రామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. రు 2-8-0.

**అష్టాదశపురాణసారము**

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. మెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాలుగుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, మెల రు 4-8-0. రామా అందు కో, ఏలూరు.

ప్రత్యేక ఫారంలా) అను పదములు అడ్డముగా ఎటువులో నుండుదానినే చూచితి యుండు. ఇతర తెలియగలవాటిని తీయవచ్చు సోత్ విజ్ఞులు:—

**ఇ సా నె ఫె లి మ లే రి యా,**  
వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ  
కమిష్టలందరియొద్దను దొరకును.  
పాపుక:—పన పువన్నె పెట్టెలపైన **SPECIAL FORMULA FOR INDIA** (ఇండియాకు)  
మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,  
పోస్టు బాక్సు నెం. 159, హాట్ట, బొంబాయి

**జతీంద్రదాసుగారి విడుదల**

ఇంకను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదు

విడువకున్నచో తిరిగి నిరశనదీక్ష.

లాహోరు, సెప్టెంబరు 4:—జతీంద్రదాసుగారిని ఎట్టి మరతుల లేక పూర్తి విడచిపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ఆతనిస్థితి చాల చెడిపోయినది. నేడు అనేకసార్లు జ్వరము వచ్చెను. వాంతి చేసుకొనెను.

లాహోరు నిరశనవ్రతుల యిబ్బందులు యింకను తీరలేదు. జతీంద్రదాసుగారి స్థితి బాగుపడనలేదు. ఇతరు లందరు నిన్న భుజించినను ఆతడు మందుగాని, ఆహారముగాని గైకొనలేదు. దాసుగారిని వెంటనే ఎట్టి మరతులు లేక విడచిపెట్టుట యొక్కటి నిరశనవ్రతము మానిపించుటకు మరతుగ నంగీకరింపబడెను. తెయిలు కమిటీ సభ్యులు ఖైదీలతో ముచ్చటించినపుడు తమకు వాస్తవమాలకముగ, అందజేయబడిన మరతులు అంగీకరింపబడుననియు, దాసుగారిని విడుదల చేయించెదమనియు స్పష్టముగ చెలిపియుండిరి.

ఆ విషయమున వారు పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నారు గూడను. కమిటీ అధ్యక్షులగు లెఫ్టనెంట్ బార్గర్ గారు యీ విషయము పంజాబు ప్రభుత్వమువారి కెరిగించి నేడుదయము సిమ్లాలో తెలిపారుద్వారా మాట్లాడిరి. నేడు సాయంకాలము లోపున ప్రత్యుత్తరము రావచ్చును.

**ఖైదీల పట్టుదల**

నిరశనవ్రతులుగూడ యేమిచేయవలెనని తీవ్రముగ వాదించుచున్నారు. దాసుగారిని యీ సాయంకాలము 7 గంటల లోపున విడుదల చేయవచ్చునచో తిరిగి తామందరు నిరశన వ్రతము బూనుటకు నిశ్చయించిరి. దాసుగా రేమో త్వరగ కృశించిపోవుచున్నారు. బ్రతుకాశలేదని కమిటీ సభ్యులలో నొకరు చెలిపియుండిరి. ప్రభుత్వమువారిట్లు ఆలించినచో పిదప తప్పింపుకొనజాలని క్లిష్టపరిస్థితులలో చిక్కుబడుదురని తెయిలు కమిటీ సభ్యులు దలంచుచున్నారు.

**జామీనుపై విడుదల సూచన**

487 (1) నెక్స్టు ప్రకారము దాసుగారి తరపున జామీను దరఖాస్తు కోర్టులో దాఖలుచేసినచో దానిని ప్రభుత్వము వారిచేర్చరు. అని ప్రభుత్వమువారి తరపున దాసుగారి సోదరు డగు కిరణి చంద్రదాసుగారికి తెలియజేసిరి. కాని ఆతడంగీకరింపలేదు. యెట్టి మరతులు లేక విడుదల చేయవలెననియే ఆతడు సూచించెను. సాయంకాలము 7 గ లోపున అట్లు విడువకున్నచో ఆతని సంరక్షణకు తాను బాధ్యుడను కానని అధికారులకు తెలియజేసెను.

నూతననిబంధనల ప్రకారము విచారణయందున్న ఖైదీ కొసంగవలసిన సౌకర్యములను కుట్రకేసు ముద్దాయిల కప్పజేరి సంగవలసిన దని తెయిలు కమిటీ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి ఒత్తిడి చేయుచున్నారు. విచారణయందున్న ఖైదీలను భగతుశింగ దత్తుగార్లను సహా ఒక భారతానులోనే యుంచవలెనని వారు సూచించుచున్నారు.

**పోలీసు మాడావిడి**

అనర్కలియందు అకస్మాత్తుగ పోలీసువారి నిబ్బంది వచ్చి కాపలాగాయుట మాడావిడిచేయుట అంతయు ప్రజలలో నెక్కుడు ఆందోళనకు వంతకులకు కారణ మయ్యెను. జతీంద్రదాసుగారు చనిపోయినయే వదంతి వ్యాపించి పత్రికాకార్యాలయము లన్నింటిలో ప్రజలు విచారింపసాగిరి. వేరొక బాయి కర్మాగారము బయల్పడినది. క్రొత్త అరెస్టులు జరుగు సరి కొందరుకొనిరి. పోలీసు ఉద్యోగుల నడుగక క్రొత్తవా రెవరో లాహోరు వచ్చిరి. వారి చేష్టల సరికట్టుట కట్టుబడి గెనని చెలిపిరి. రాత్రి 10 గంటలకు పోలీసువారు వెడలిపోయిరి. (క్రీ.ప్రెసు.)

**కేధరిన్**

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి చౌదరి  
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనవాదము. లోకప్రసిద్ధముగ ఒక వీరమాతచరిత్రము. అందరును దయపఱచిరి. సులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న ప లక్షిణారాధన గారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0  
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, మదరాసు.



## సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు

ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి యూనియన్ సొసైటీలో

ఉపన్యసింతుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

నిన్న సాయంత్రము ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి యూనియన్ సంఘ యాజమాన్యమున సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు విద్యార్థులకు ఉపన్యసించిరి. డి. వి. రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఉపన్యాసకులును శిష్యులకు చిరపరిచితులనియు దేశక్షేమమునకు వీరు ఏకదీక్షతో పనిజేయుచున్నారని అధ్యక్షులు నడిపిరి.

సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు ఉపన్యసింతుమా తెలుగునాడునందలి యువకులతో పరిచయము గాంచుటకు యూనియన్ సంఘమువారు అవకాశముగలిగించినది నాభాగ్యముని నేను తలచుచున్నానని నడిపిరి. కళాశాలలోని విద్యార్థులకు నేను ఉపన్యసింతుట యిదిమే ప్రథమపర్యాయమని మీరు నమ్ముచులెను. నేను నివసించు స్థలమునందు కూడా యిదేలాగున కళాశాలను పాఠశాలలును ఉండినప్పటికిని నేను వాటియందు ప్రవేశించలేదు. గుజరాతుకళాశాలయందు ఏదో ఒక కారణముబట్టి అచటి విద్యార్థులు సమ్మేళింపించిరి. ఆసమయమున నేను వారికి సహాయపడితిని. నేను ఆంగ్లమున మాట్లాడిన తప్ప మీరు నాభావములను గ్రహించజాలరు. మీ రెల్లరు మహాత్మాగాంధీగారి ఉపదేశము ననుసరించిపొందిభాష నేర్చుకొనియుండిన యీసమయమున నా మనోభావముల మీమనసునందు నాటునటులనేను మాట్లాడియుండవచ్చును. నాకు ఆంగ్లేయభాషకొద్దిగా తెలియును (నవ్వు) నాకు తెలిసిన ఆంగ్లేయభాషకూడ నేను యీ 12 సంవత్సరములనుండి నురచుటకు ప్రయత్నించు చున్నాను. మీకునేను ఉపదేశించుటకు యిచటరా లేదు. వీలనటలాగు ఉపదేశించుటవలన వివాదమునకు కారణములగును. వివాదములందు పాల్గొనుటకు నేను యీరాష్ట్రమునకురా లేదు. ప్రస్తుత రాజకీయ విషయములగూర్చి మాట్లాడవలెనని నేను వార్తాపత్రికలు చూచుటలేదు. మీరు సమకాలిక చరిత్రలను వార్తాపత్రికలను చదువుచున్నారు. గ్రామాదులలోనే నాకార్యముల నేను జరుపుచున్నాను. నాక్షేత్రాలిది గ్రామనాగులకు ఆర్థిక సాంఘిక విషయములందు సహాయపడి వారిస్థితులు అభివృద్ధిపరుప ప్రయత్నించుచున్నాను. గ్రామాదులలో జనులు అమితకష్టపడుచున్నారు. అమితముగా ఋణబాధకు లోనైయున్నారు. ఈ కార్యములలో నేను నిమగ్నుడనై యుండుటచే వార్తాపత్రికలు చదువుటకు నాకు అవకాశములేదు. మద్రాసునందు నేను ఉపన్యాసములనియ్యి తలచుకొనలేదు. ఈ రాష్ట్రమునందలి కృషివలల పరిస్థితులతో పరిచయమొనర్చుకొన అభిలాషకలిగి నేను మీరాష్ట్రమునకు వచ్చితిని. యువకులు తిరుగుబాటు విప్లవము గావించవలెనని తలచుచున్నారు. వీరి పెద్దవా రెల్లరు అవివేకులనియును వృద్ధులగుటచే క్షేత్రేని పారనియు యీయువకులు తలచెదరు. నేను వృద్ధుడనుకాను. యువకుడనుకాను. మీలో చాలామందికంటే నేనువేగముతో పరుగెత్తగలను. మన పెద్దవారు అవివేకులని నేనున్నటికిని నమ్ముజాలను. యువకులలోగల ధైర్యసామర్థ్యముల నేను గుర్రెదంగుదును. నేను మద్రాసునకువచ్చిన రెండుమాడు రోజులనుండియి చటిపరిస్థితులుగాంచుటచే యీరాష్ట్రమునందు సాంఘిక విభేదములు అధికముగా నున్నవని తెలియుచున్నది. ఈ విషయముగా పరిణమించిన యీసంఘ కలహములలో మీలో నెందరు జోక్యము కలుగజేసికొనక నున్నారో నాకు తెలియదు. ఈ విషయమునకుగాను నేను కక్షలనుగాని నాయకులనుగాని తప్పు తలచుటలేదు. తిరుగుబాటులు విప్లవములుగూర్చి మాట్లాడు యువకులగు మీరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కలహమునెదు పికావము వినాశ మొందునటుల జేయుట మీ విధియై యున్నది. ఈ కార్యము కష్టకార్యమే. మీ రెల్లరు కొద్దికాలములో కళాశాలలు ఎదలి జీవనోపాయముల వెదకుకొను అవసరము మీకు గల్గుచున్నది. ఆ సమయమున మీమీ సామర్థ్యములపై నాధారపడక మీరుచేరిన సంఘముయొక్క యోగ్యతచే మీయోగ్యత అతిశయింపజేయుట సంభవించును.

ఈ ప్రకారము ఒనరించిన స్వరాజ్యము సమూహనా? స్వరాజ్య ప్రభుత్వము సాంఘిక విభేదములను, కలహములను ప్రోత్సహించిన నేను ఆ పరిపాలనమును ఆటంకపరిచెదను. సంఘములోని అధికసంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యాకులను బాధపెట్టుటయును, బలవంతులు, బలములేనివారిని హింసించుటయును జరుగు పరిస్థితుల నెలకొల్పుట నిజమగు స్యాతంత్ర్యము కాదు.

కలోన్-4711

కలోన్ చరిత్రయందు

యీ రెండు పేర్లు

ఎప్పటికి స్థిరముగా నుండునట్లు నాటిపోయినవి. గోతికన్యాపము, కలోన్ లోని క్రైస్తవులగడి వాటిమీద యొనర్చిన శిల్పి కళానైపుణ్యమును బట్టియు "4711" ఎడికలోన్ తనయొక్క సుగంధములు వెదజల్లుటవల్లను, అవి పేర్లొచ్చుటకు పేరుపై నవి. ఉత్తేజమును, నూతనాకృతిని గలిగించు పదార్థములు మధురమైన సారస్వమును గలిగించుటకు కారణములు టాయిలెట్ నిర్మలమైనదిగా పరిగణించుటకు ఆ సీతే సాక్ష్యము.

బ్లూ-గోల్డ్ లేబిల్ మీద అచ్చొత్తించబడిన "4711" రిజిస్టరుకాబడి రిక్విజిట్ పొందినది. అన్ని విధముల మంచిదని తెలియపరచును.



4711 Eau de Cologne

వజ్రెంటు:—స్పెన్సర్ అండు కో లిమిటెడ్., మద్రాసు బ్రాంచీలు.

సీమక మలములు

అందరి జేబులకు తగినవి

బోగిలాల్ మంగల్ జి,  
89 సాలవిధి, మదరాసు.

భారతదేశము దాస్యమునుండి విముక్తిగాంచుటకు ఎల్లరుపాటుపడవలెను. అధికసంఖ్యాకులను బ్రాహ్మణేతరులు అల్పసంఖ్యాకులను బ్రాహ్మణులు వీలవ్వేసింపెనెడ నాకు తెలియచున్నది. సంఘములోని వేరుపక్షముల న్వేషించుట ఆత్మగౌరవ మనబడదు. మీరు ఆత్మగౌరవమే వాంఛించిన మీరు బలములేనివారని మీ పట్టు ప్రభుత్వమువారు పక్షపాతమును చూపవలెననుట మీగౌరవమునకు లోపము. ఈలాగు పక్షపాతము కోరుటయందు మీయొక్క హీనత వెల్లడియగును. నేను వేరురాష్ట్రానివాసుడనుటచే మీయొక్క రాష్ట్ర రాజకీయములు నాకు తెలియదు. మీరెల్లరు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కలహముల అంతరింప జేయవలెను. బ్రాహ్మణులు ఉద్యోగములకుగాను బ్రాహ్మణేతరులతో పోటీ చేయగూడదు. బ్రాహ్మణులగు మీరు ఋషులవంశజులు. మీ బౌద్ధత్యపుట్టువు మనములగు దుంచుకొని యీకలహములందు పాల్గొనగూడదు. మీరెల్లరు నిరాడంబరముగ గ్రామాదులలో కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమము కద్దరు మొదలగునవి పూర్తి చేసిన మనకు స్వరాజ్యము లభించుటసిద్ధము. మీరెల్లరు మధ్యపాన వికాచమును అంతరింప జేయవలయును. దేశవిముక్తికై యీకార్యములు మీరు జేయవలెను" అని శ్రీయుత సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారు నడిపిరి. ఉపన్యాసకులగు సర్దార్ వల్లభాయి పటేలుగారికి వందనములతో సభముగి నెను.

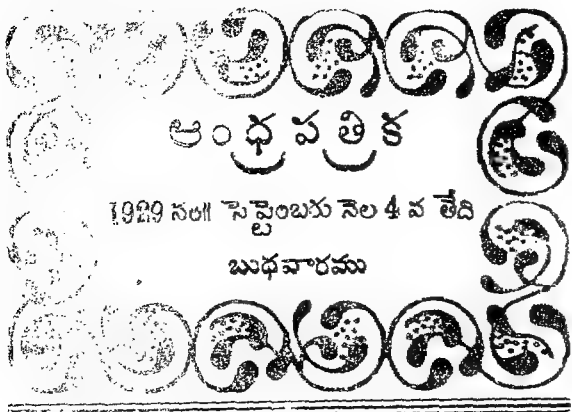
కాంగ్రెసు నాయకులపై దాడి

వంగరాష్ట్రపు కాంగ్రెసునాయకులపై సెడిమనుకేసు కలకత్తా, సెప్టెంబరు 8:—ఆగస్టు 11 వ తేదీన రాజకీయ నిర్బంధితుల అభినందన దినోత్సవములు పోలీసుకమిషనరు గారి ఉత్తరువులకు వ్యతిరేకముగ జరుపబడెను. నేటిదినము సి. వి. డి. ఉద్యోగులు కాంగ్రెసు ప్రచారకుల గృహములను కొన్నిటిని సోదాచేసిరి. లీబర్టీ కార్యాలయముకూడ సోదాచేయబడెను. అలెక్సాండర్ అడివనలు మాజీస్ట్రేటుగారు కిరక్ కంకరాయి, చిశాయిబోసు, డాక్టరు జె. యం. దాసురస్త, బలవంతసింగు, హేమంతబోసు, పురుషోత్తమరావుగార్లపై సెడిమను ఛార్జి మోపి సమ్మతులు పంపిరినీ తెలియుచున్నది. ఇట్టి సమ్మతే నుబావ్ చంద్రబోసుగారికి కూడ పంపబడినది. కేసు విచారణ 9 వ తేదీనిజరుగును. (ఆ. ప్రె.)

సుబాసు బోసుగారికి సమ్మతులు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—బెంగాలు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు సుబాసుచంద్రబోసుగారికి నేడుదయము 8 గం|| సమ్మతు పంపబడెను. పోలీసువారు రెండుసార్లు వారి నివాసమున వుడుబద్ధ పార్కునకు వచ్చియుండిరి. కాని బాధకారిక సమ్మేపందర్భమున బెజ్జిబెజ్జికి పోయినందున ఆంధలేదు. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య:—గత ఆగస్టు 31 తేదీతో అంతవైన వారము మద్రాసునందు నెయ్యికి 38, 3 మంది చనిపోయిరి. 3 దు మహుచి, ఒకరు కలాఅబారు, ఒకరు ఎంటెరిమెన్సురము, 5 గురు మలేరియా, 24 గురు తనితర జ్వరములవలనను మరణించిరి.



## మహాత్ముని నిరాకరణము

గాంధీమహాత్ముడు లాహోరు కాంగ్రెసు సభా  
ధ్యక్ష పదవిని, నైహూగారి విన్నపమునకు  
పిమ్మట గూడ నిరాకరించుట జూడ, మొదటనే  
దీర్ఘముగ యోచించి వా రట్టినిశ్చయమునకు వచ్చి  
రని గ్రహించవచ్చును. మహాత్ముని నిశ్చయమునకు  
కారణ మేమి? వల్లభాయిపటేలుగారు, తమిళరాష్ట్ర  
యనభలో దీనిని కొంతవరకు సూచించియుండిరి.  
దేశము అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యాదర్శముతో  
తృప్తి జెందనిమాట నిజమే. ఈసంవత్సరము దాట  
గనే, కాంగ్రెసు సభ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే  
లక్ష్యముగ గైకొను ననుటయు నిశ్చయమే. మహా  
త్ముడు, సంవత్సరాంతమున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య  
వాది నయ్యెదనని యిదివరకు జెప్పియుండెను. అయి  
నను ఇంగ్లండుకు అంత్యసందేశ మంపుటకు బూర్వ  
ము, హిందూదేశము తగినశక్తిని సంపాదించుకొన  
వలయును. పట్టిబూటకములకు, ఇంగ్లండు లొంగు  
నని నమ్మ విలులేదు. బ్రిటిషు రాజకీయక్షమములలో  
నేపక్ష మయినను, హిందూదేశమువిషయమున  
ఏకదృష్టినే చూపుచున్నది. హిందూదేశ సమస్య  
విషయమున పక్షభేదములను పాటింపగూడ దను  
కట్టడి గలదు. సైమను కమిషనును బలపరచుటకు  
వివిధపక్షములవారును ఎటుల ఏకమయిరో, సైమను  
కమిషను రిపోర్టును బలపరచుటకయినను, అటులనే  
ఏకీభవించకమానరు.

వివిధ సమస్యలను పరిష్కరించుట కాతరము  
జూపుచున్న లేబరుపక్షమువారు, హిందూదేశము  
విషయమున మాత్రము మేనము దాల్చుచున్నారు.  
శాసనసభాధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గించుటకు,  
ఇండియా మంత్రిగూడ తోడ్పడుటచే, భారతీయుల  
విశ్వాసము పెరుగజాలదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో, భారతీ  
యుల శక్తిసామర్థ్యములే, దేశస్వాతంత్ర్యము  
నకు తోడ్పడగలవు గాని, పరుల యనుగ్రహము  
గాదు. ప్రజాశక్తిని బెంచు నిమిత్తము, కలకత్తా  
కాంగ్రెసు మహాసభ కొన్ని సాధనములను నిరూ  
పించెను. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము, కద్దరు  
నిర్మాణము, మద్యపాన నిషేధము, మున్నగు  
నంశములతో గూడిన నిర్మాణకార్యక్రమమును  
పూర్తిజేయవలయునని కోరెను. ఇవి చురుకుగ  
కొనసాగి యున్నచో, గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్ష  
పదవిని స్వీకరించుటకు వెనుదీసియుండడు. శాసన  
సభలోని కాంగ్రెసు పక్షసభ్యుల కీ సభలపట్ల గల  
న్యాయోహా మింకను దొలగలేదు. కొందరుకు  
నంబ్రతినదవులపై గూడ మోహము వ్యాపించు  
చున్నది. వీరు నిర్మాణకార్యక్రమసాధనమునకు

తోడ్పడెదరని నమ్ముటకు వీలు గనుపించదు. వీరిలో  
కొందరు తమ నిస్సహాయస్థితి నిదివరకే వెల్లడిజేసి  
యున్నారు. శాసనసభలో లేనివా రయినను కాం  
గ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు తగుశ్రద్ధ  
వహింపకున్నారు.

ఇక, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించు  
వా రెవరు? ఇదివరకే, విలువయగు కాలము చాల  
గడచిపోయెను. కొలది వ్యవధిమాత్రమే గలదు.  
దీనిన యినను దేశము సద్వినియోగపరుచుచో,  
కొంత యాశ ఏర్పడును. ప్రస్తుతస్థితి యొకసత్య  
మును తేటపరచుచున్నది. భారతీయులలో వాగ్వి  
జృంభణముపై గల ప్రేమ, కార్యదీక్షపైనే లేదని  
విదిత మగుచున్నది. సభలకును, ఉపన్యాసములకును  
కొదవ యుండదు. తీర్మానముల నెన్నిటి నయినను  
కావించుట. కారాగృహమునకు పోవుటకుగూడ  
వెనుదీయరు. ధైర్యసాహసములకు గూడ కొరత  
లేదు. అయినను, ఏకాగ్రము నయినను కష్టపడి  
సాధించుటకు మాత్రము, విద్యాధికులు ముందుకు  
రాకున్నారు. ఆవేశమునకును, ఉత్సాహమునకును  
దగిన కార్యసామకూలత లేకున్నది. ఇట్టి స్థితి  
మారినగాని, ప్రయోజనముండదు. గాంధీమహా  
త్ముడు ప్రధానముగ కార్యవాది. అతడు, ఉపన్యా  
సములతోను తీర్మానములతోను తృప్తిజెందడు.  
ప్రజలలో కార్యోత్సాహములేనిది, మహాత్ముడయి  
నను వారిని నడిపింప బూనుకొనడు. వెనుకటి యను  
భవములు వారికి గుణపాఠమును నేర్పియుండెను.  
మహాత్ముని యాదేశములను దేశము నిష్కర్షగ  
ననుసరించి యున్నచో, స్వరాజ్యము చాలకాలము  
క్రిందటనే ప్రత్యక్ష మయ్యెడిది. ఈమా రయినను,  
వారి యాదేశములను దేశ మనుసరింపనియెడల్యవారు  
స్వరాజ్యమును చేతి కిప్పించజాలరు.

వల్లభాయి పటేలుగారు చెలిపినటుల, సం  
పూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కయినను, అధినివేశరాజ్య  
స్వాతంత్ర్యమున కయినను, మార్గ మొక్కటియే  
గలదు. మొదటి లక్ష్యము జేరుటకు విశేష  
త్యాగములు గావలయును. రెండవలక్ష్యమును జేరు  
టకు సామాన్యత్యాగములు చాలును. అంతియే  
భేదము. రెండవలక్ష్యమును జేరుటకు వలయు  
సామాన్యత్యాగముల నయినను దేశము గావింపని  
యెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించి  
ప్రజలను నడిపించు బాధ్యతను మహాత్ము డెటుల  
నిర్వహింప బూనుకొనును? ప్రస్తుతసందర్భ సమయ  
మున, మహాత్మునికన్నను అధ్యక్ష పీఠము నాక్ర  
మింపగల సమర్థు లింకొకరు లేరనుట తథ్యము.  
నూత్నాశయములను వీరు గ్రహింప జాలర నుట  
మిథ్యావాదము. స్వేచ్ఛను బడయుటకు, దౌర్జన్య  
రహితమగు అసహాయోద్యమము దప్ప పేరు సాధ  
నము లేదనుట నిర్వివాదాంశము. దౌర్జన్యమును  
ఏపక్షమువారును అంగీకరించుటలేదు. దౌర్జన్య  
రహితమగు మార్గములలో, ఫలప్రదమయినది  
మహాత్మునిభూగ మొక్కటియే. ఇయ్యది ఎంతలాభ  
కరమో, పటేలుగారు బాంధోలీలో రుజువుచేసిరి.  
లాండు రివిన్యూ సంస్కరణము నిమిత్త మవలం  
బించిన పద్ధతియే, స్వరాజ్యము బడయుటకును  
పనికివచ్చునని, పటేలుగారితోబాటు మహాత్ముడును  
చాటుచున్నాడు. లాండు రివిన్యూపద్ధతిని, మద్య  
పాన పద్ధతిని మార్పుటకు ప్రజలు కృషిసలుపుచో,  
స్వరాజ్యము చేరువకు రాగలదు.

వల్లభాయిగారు సూచించినటుల, రెండును  
జనసామాన్యమునకు సంబంధించినవే. ఈ పద్ధతులు  
మారుచో, జనసామాన్యస్థితి చక్కబడి, నిరంకు  
శాధికారము తొలగును. తద్వారా స్వపరిపాలనము  
లభించుట సులభసాధ్యమగును. అందుచే ప్రజలు  
సలుపు కృషిపైనే, భావిఫల మాధారపడును.  
అన్య లెవ్వరో వీరి నుద్దరించెదరని తలచుట సంభ  
వము గాజాలదు. మహాత్ముడు బోధించిన పద్ధతు  
లబో లోప ముండుటచే, స్వరాజ్యము లభింపలేదని  
తలంపజనదు. వీనిని ప్రజలు దీక్షతో కొనసాగింపక  
బోవుటచేతనే, సత్యరాభివృద్ధి యలుగలేదని నమ్మ  
వచ్చును. సిద్ధాంతప్రతిపాదనములనిమిత్తము వ్యయ  
పరచుకాలములో కొంతకాలమును నిర్మాణకార్య  
క్రమనిర్వహణమునకు వినియోగించుచో, ఫలితము  
గూర్చి శంకింప నవసరముండదు. గాంధీమహాత్ముడు  
అధ్యక్షపదవి సంగీకరింపకున్నను, ఎవ్వరధ్యక్షులయి  
నను, మహాత్ముని తోడ్పాటు వారికి లభింపగలదు.  
కష్టసమయములందు మార్గము జూపుటకు మహా  
త్ముడు వెనుదీయడు. అందుచే, మహాత్ముడు అధ్య  
క్షత వహింపనందులకు విచారపడ నవసరములేదు.  
ప్రజలు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించుట  
లో జూపు శ్రద్ధపైనే, మహాత్ముని సహాయ మా  
ధారపడును. ఇకముందుగూడ, ప్రస్తుతపు టుపే  
క్షయే కొనసాగుచో, రాబోవు సంవత్సరమున సం  
పూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రతిపాదనా వ కా శ  
ములు తగ్గి పోవును. అందుచే మహాత్ముని  
సంతృప్తహృదయుల గావించు భారము, భారతీ  
యులపై గలదు. వీరు అధ్యక్షభారము వహింపలే  
దనియు, తమధర్మమును విడనాడి రనియు, ఊరక  
వగచి ప్రయోజనము లేదు.

మహాత్ముడు కాంగ్రెసుసభకు అధ్యక్షుడు గా  
కున్నను, దేశమునకు సహజాధ్యక్షుడును నాయ  
కుడును అతడే నని, కలకత్తా కాంగ్రెసు మహాసభ  
వ్యక్తపరచెను. మహాత్ముని దేశ మనుసరించుకొల  
దియు, అతనికి విశ్వాస మేర్పడును. కాంగ్రెసు  
అధ్యక్షు లయినను, మహాత్మునితో యోచించకుండ  
దేశమును నడుపబూనెదరని తలంపవీలులేదు. నిర్మాణ  
కార్యక్రమముకన్నను గూడ ముఖ్యవిషయ మిం  
కొకటి గలదు. గాంధీమహాత్ముడు లక్ష్యమునిమి  
త్తము సాధనలను వేసినయినను అవలంబింపవలయు  
నను కోటిలో జేరడు. ధర్మమార్గము ననుసరింపని  
సాధనలు స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చినను, వాని  
సతడు ఉపయోగింప నంగీకరింపడు. భారత దేశము  
ప్రపంచమున కీయదగిన సందేశ మొకటి గల దని  
యు, అయ్యది అహింసాసం దేశమే ననియు, ప్రపంచ  
మీ సం దేశ ము న కై పరితపించుచున్నపుడు,  
భారతభూమి దీనిని ఆచరించి చూపుట ధర్మమనియు  
ఇతరులకన్న భారతీయుల కిది సులభసాధ్యమనియు,  
మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. ఇట్టి సాధనము నవ  
లంబించి, హిందూదేశము తానుతరించి, లోకమును  
తరింపజేయవలె నని కోరుచున్నాడు. తాత్కాలిక  
లాభములతో భారతీయులు తృప్తి జెందవలదని  
ఎచ్చరించుచున్నాడు. అందుచే, దేశము దౌర్జన్య  
మును ఆంతరంగికముగ వాంఛించినను, బహిరంగ  
ముగ వాంఛించినను, మహాత్ముని తోడ్పాటు బడ  
యుట దుర్లభమగును. మహాత్ముని తోడ్పాటు గోరు  
వారు, అహింసాపథమునుగూర్చి నిండుశ్రద్ధ వహింప



వలయును. సత్యాగ్రహవృద్ధి అహింసకు మూలాధారము. దీని నవలంబింప గోరువారు, అహింసను గమనింపక ప్రవర్తించుటకు వీలులేదు. అందుచే న్యక్షక్షితో గూడిన కార్యక్రమము ననుసరించుచు, అహింసను మూలాధారముగ గైకొని పాటుబడుచో, గాంధీ మహాత్ముడు దేశము నెప్పుడును నడుపుచునే యుండు నని నమ్మవచ్చును. అధ్యక్షపీఠము నలంకరించినను, అలంకరింపకున్నను, మహాత్ముని దృక్పథమునందు భేద ముండజాలదు. మహాత్మునినాయకత్వము బడయుటకు వలయు దీక్షను ఆతురమును జూపుటకు, ప్రజలు యత్నించెదరు గాక!

## ఆరువేలనియోగుల చరిత్ర

ఆరువేల నియోగుల చరిత్రను రచించుటకు, శ్రీయుత అంకరాజ సుబ్బరాయశర్మగారు విశేష శ్రమకు లోనై పాటుబడుచున్నారు. ఆరువేలనియోగులు, ఆంధ్రదేశచరిత్రయందు ప్రాముఖ్యస్థానము వహించి రనుటకు సందియములేదు. తెలుగు కవిత్వము, వారిసామ్యు. రాజాస్థానములలో మంత్రులుగ నుండియు, ఆంధ్ర సంస్కృత సాహిత్యము లందు అ స మా న మ గు పా ం డి త్వ ము ను గ డి ం చి యు, తా కి క వ్య వ హార ము లం దు నేర్పరితనము జూపియు, వారు ఆంధ్రుల యశమును పెంపొందించుచుండిరి. ఇట్టివారి చరిత్రను రచించుట, మిగుల వాంఛనీయ మనుటకు సందియములేదు. ఆరువేలనియోగి శాఖయులును, వారి సంబంధులును, తమయొద్దగల సాధనములను వారి కందజేయవలయునని, సుబ్బరాయశర్మగారు కోరుచున్నారు. చరిత్ర వ్రాయువారి కష్టములు సామాన్యమయినవి గావు. అందుచే, వీరిప్రయత్నములకు ఆరువేల నియోగు లందరును తోడ్పడ ప్రార్థితులు. వీరు కేవల న్యశాఖాభిమానమును పురస్కరించుకొని అన్యశాఖలను ద్వేషించెద రని తలంచుట కే మాత్ర మవకాశము లేదు. పంచద్రావిడబ్రాహ్మణ శాఖలలో సమ్మేళనము జరిగి, బ్రాహ్మణసంఘ మేకము గావలయునని, వీరిదివరకు ఎచ్చరించి యుండిరి. ప్రాచీనకాలమున, అంతఃశాఖలలో సంబంధబాంధవ్యములు జరుగుచుండె నని, చూపుటకు వలయు సాధనములను వీరు నేకరించిరి. బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము గోరువా రందరును, వీరి యుద్యమము నకు తోడ్పడ బ్రార్థితులు. సుబ్బరాయశర్మగారి సత్ప్రయత్నములకు తగిన సహాయము లభించి, వీరి మనోరథ మీడేరుగాక యని కోరెదము.

వంగ దేశము: తీవ్రనిర్బంధములు

వంగదేశమునందు, తీవ్రనిర్బంధ పరంపరలు ప్రారంభ మయినవి. కాంగ్రెసుప్రముఖులు పలువుర మై రాజద్రోహనేరము మోపబడెను. సుభాషచంద్ర బోసు, కిరణ శంకరరాయ మున్నగువంగదేశనాయకులు ప్రాపిక్యాటుచేయబడిరి. నిర్బంధవిధానము వలన, వంగదేశోత్సాహము అంతరించునని తలచుటకున్నను ప్రమాదము వేరుండదు. లేబరుపక్షమువారు పరిపాలించుచున్న సమయము ననే, బెంగాలు ఆర్డినెన్సు వెనుక ప్రయోగింపబడెను. ఈమారుగూడ లేబరుపక్ష పరిపాలనసమయముననే, నిర్బంధములు దేశమందంతటను చెలరేగుట మిగుల శోచనీయము. మాక్స్ నాల్డుగారు

నిర్బంధవిధానమును నిరసించుచు దెలిపిన వాక్యములను, నేకగుప్తగా రుదాహరించిరి. ఇకనయినను, మాక్స్ నాల్డుగారు తాము ప్రతిపాదించిన సిద్ధాంతములను జ్ఞాపకమునకు దెచ్చుకొని, హిందూ దేశమున నిర్బంధముల నాపివైచి, స్వరాజ్యమును ప్రసాదించిన మేలుగ నుండును. భారతీయులు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునే పరమలక్ష్యముగ భావించుటకు, నిర్బంధప్రయోగము తోడ్పడినంతగ మ రి యొ క నం దర్భము తోడ్పడదని, వీరుగుర్తింపవలయును. నాయకులనిర్బంధములను నివారింపవలెననిన, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలు దీక్షతో ననుసరించుట, యత్యవసరమని తెలుపనక్కరలేదు. వంగదేశమున నాయకులు నిర్బంధముల మూలమున తొలగింపబడినను, రాజకీయోత్సాహము చల్లార దనియు, నూతననాయకు లుద్భవించెద రనియు, ప్రాతయనుభవములు తేటకరిచియున్నవి. ఈమారయినను, నాయకులు లేకకొరత వంగదేశమునకు వాటిల్లదని నమ్మవచ్చును.

మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము

జీవితలో, బ్రిటీషుప్రధానమంత్రి యగు రామ్స్ మి మాక్స్ నాల్డుగారుచేసిన ప్రసంగము, నౌకానిర్ణయము విషయమున వారికిగలఆతురమును దెలుపుచున్నది. అమెరికా రాయబారికిని, తమకును మధ్య జరుగుచున్న సంప్రతింపులు, ప్రోత్సాహకరముగ నుండెనని, వీరు బలికిరి. అమెరికాకు బోయిన పిమ్మట, వీరి సంకల్పము త్వరితముగ నెరవేరగలదు. కాని, మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపినటుల నౌకానిర్ణయవ్యవహారము, ఇంగ్లండు అమెరికాలతో మాత్రమే ముగియునదిగాదు. ఇతరజాతులవారి యొప్పుదలగూడ యవసరమగును. ఇంగ్లండు అమెరికాల మధ్య ఒడంబడిక గుదురుచో మాత్రము, ఇతరజాతుల యంగీకారము గుదురుట సులభసాధ్యమగును. కన్సర్వేటివుల పరిపాలనకాలములో, ఇంగ్లండు అమెరికా ప్రతినిధుల సమావేశము నిష్ఫలమయ్యెను. ఒడంబడిక కుదురదయ్యెను. లేబరుమంత్రు లీ విషయమున విజయము గాంచు చిహ్నములు గనుపించుచున్నవి. అమెరికావారి దృక్పథమును లేబరుప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, స్వల్పలాభములనిమిత్తము పోరాడ రని నమ్మవచ్చును. నౌకానిర్ణయము జరుగుచో, భూపైన్యములనిర్ణయము గూడ జరుగును. తద్వారా ఆయుధవిసర్జనము కొనసాగును. మాక్స్ నాల్డుగారి ప్రసంగము, భావగర్భితమై విశాలాశయ భరితమై యొప్పుచున్న దనుట నిశ్చయము.

కలకత్తా పెన్నిసుప్రదర్శనము

పెన్నిసుఆటలందు ప్రపంచమందెల్లను ఫ్రెంచి వారగ్రస్థానము వహించుచున్నారు. వీరు డేవిసు కప్పు పెన్నిసు పంచెములలోను, వింబిల్డను పంచెములలోను వరుసగ గెలుపొందుచున్నారు. అమెరికను నిపుణు లిదివరకు పేరు వహించినను, వారిపుడు రెండవస్థానము నాక్రమింపజేసినవారయిరి. ఫ్రెంచి నిపుణులగు కాచెటు, మున్నగు ఆటగాండ్లు ఈ సమయమున హిందూదేశమున కరుదెంచుట అదృష్టమని చెప్పవచ్చును. కలకత్తాలో జరుగజోవు వీరి ఆటలకు, హిందూదేశమున నన్నిభాగములనుండియు ప్రేక్షకులు వెడలెదరు. వీరితో నాడుటకు ప్రసిద్ధి

జెందిన భారతీయనిపుణు లాహ్వానింపబడియున్నారు. ఫ్రెంచివారితో నాడుటవలన, వీరుగూడ పెన్నిసు ఆటలో నెక్కువనైపుణ్యమును సంపాదించగల రని నమ్మవచ్చును. విదేశములకు బోయి అనుభవము గడించుటకు వీరిలో పలువురకు సాధ్యపడదు. చెన్నరాజధానినుండి వెడలెడి బాలగోపాలను, సి. రామస్వామి, య్. కృష్ణస్వామిగార్లు, తమ చాకచక్యమును, ఫ్రెంచి నిపుణులతో గలసి యాడునపుడు, శక్తివంచన లేక ప్రదర్శించెద రని నమ్మెదము.

నూతననిబంధనలు

భారతశాసనసభకు సంబంధించిన నిబంధనలను మార్చునపుడు, శాసనసభవారి యభిప్రాయ మిక మీద కనుగొనబడునని, లా మెంబరు గారు దెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి నిదివరకే యవలంబించియున్నచో, నిత యసంతృప్తి పెరిగెడిది గాదు. శాసనసభవారితో యోచింపకుండ అధ్యక్షుని యధికారమును తగ్గించుట, గొప్పలోప మని చెప్పవచ్చును. ఇకముం దిట్టిలోపము జరుగదని, లామెంబరుగారు చేసిన వాగ్దాన మెంతవరకు నిలుచునో చూడవలయును. కాని ఇది చాలదు. పాటలు గారు దెలిపినటుల, భారతశాసనసభతో యోచించినమాత్రాన తృప్తి గలుగదు. నిబంధనలను గావించుటకుగాని, వానిని రద్దు చేయుటకుగాని, శాసనసభకే యధికార ముండవలయును. ఇప్పటివలె, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇండియా మంత్రిగారును సర్వాధికారమును వహించుట శ్రేయస్కరము గాజాలదు. అట్టి హక్కు శాసనసభకు లభించువరకు, శాసనసభాధికారమును నామమాత్రము గావించుటకు, ప్రభుత్వమున కవకాశ ముండనే యుండును.

మాధ్యస్థ పరిష్కారము

జాతులమధ్య జనించు తిగవులను మధ్యవర్తుల ద్వారా పరిష్కరించుకొను నిమిత్తము, కొన్నిసంవత్సరముల క్రిందట నానారాష్ట్రసంఘ సభలో జి నీ వా ఒడంబడిక ప్రతిపాదించ బడెను. వివిధ యూరపియను జాతుల ప్రతినిధులు దీని నంగీకరించిరి. బ్రిటీషు లేబరు ప్రభుత్వమువారును అంగీకరించెరి. కాని, కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము అధికారమునకు రాగనే, ఛేబర్లెన్సుగారీ ఒడంబడికను నిరాకరించిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారును మరల నీ సమయమునందు ఈ యొడంబడిక నంగీకరించుటకు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. దీనిపై సంతకము బెట్టుటకు, ఇంగ్లండు నిశ్చయించెనని, మాక్స్ నాల్డుగారు హర్షధ్వనుల మధ్య నానారాష్ట్ర సంఘ సభలో ప్రకటించిరి. యూరపుశాంతికిది చాలవరకు తోడ్పడునని నమ్మెదము. మాక్స్ నాల్డుగారు విమర్శి నిందువలన నిమమింప జేసికొని రనుటకు సందియము లేదు. ఇంగ్లండుకీర్తినిగూడ వీరు పెంపు జేయగలిగిరి.

లేబరుపక్షము: సామ్రాజ్యతత్త్వము

ఇకవరకు లేబరుపక్షమువారు అంతర్జాతీయత నాధారపరచుకొనుచున్నారనియు, సామ్రాజ్యతత్త్వము వీరి సంతగ ప్రేరేపించుటలేదని, తలంపబడుచుండెను. కాని, సామ్రాజ్య కార్మికసమావేశములను ఏర్పాటు జేయవలయునని, లేబరు సభ్య

లగు బెటెటిల్లుగారు కార్మికసభ కధ్యక్షతవహించి ఎచ్చరించిరి. స్వామూజ్యద్వైత కార్మికులనుగూడ నావహించుచో, కార్మికోద్యమ వై శా ల్యము ప్రిణింపకమానదు. లేబరువత్తునుగూడ స్వామూజ్య భిమానమునే ప్రధానముగ నెంచుకొని పనిజేయ వలసివచ్చును. కార్మికపక్ష నూతనాశయము, కన్న ద్వైతపుష్కలమువారికి మాత్రము సంతస మొనగక మానదు.

అలీసోదరుల అవమానము

తమపై విధింపబడిన అవమానకరమగు వరతులను గాంచి, మహమ్మదు అలీగారు దక్షిణాఫ్రికాకు బోవ మానుకొనిరి. ఇదివరకే, పయనమయిన మోక తాలీగారు తమపై విధింపబడిన నిర్బంధములు తొల గినగాని, ముందుకు బోవునది. దక్షిణాఫ్రికాలోని హైందస్ కాంగ్రెసుసంఘమువారు 7 వ తేదిన గూడి యీ విషయమును విచారించెదరు. వీరిప్రయ త్నములమూలమున నయినను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభు త్వము తన యక్రమచర్యను విరమించు నేమో చూడవలయును. దక్షిణాఫ్రికాలోని ఇండియాప్రభు త్వపు ఏజెంటుగా రీవిషయమున జోక్యము తీసికొని అలీసోదరుల అవమానములను తొలగించుట యత్యవసరము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

4-9-29 తేదీవరకు ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేరిన కాంగ్రెసు సభ్యులు

	చేర్చవలసిన సభ్యులు	చేరినసభ్యులు
1. గంబాంజిల్లా	4,589	2,475
2. పిశాఖపట్నం	5,580	3,982
3. తూర్పుగోదావరి	3,677	4,000
4. పశ్చిమగోదావరి	2,616	2,573
5. పశ్చిమకృష్ణా	1,414	1,208
6. తూర్పుకృష్ణా	1,305	1,505
7. గుంటూరు	4,524	4,000
8. కెల్లూరు	3,464	1,200
9. కడప	2,220	2,412
10. ఆంధ్రనాదరాజు	500	850
11. కర్నూలు	2,287	500
12. అనంతపురం	3,280	176
13. చిత్తూరు	3,173	186
14. ఏలూర్	298	558
మొత్తం.	38,875	24,875
మద్రాసు, 4-9-29.	కా. నాగేశ్వరరావు, అధ్యక్షుడు.	

వినాహవయోనిర్ణయము

మహాత్మాని అభిప్రాయము

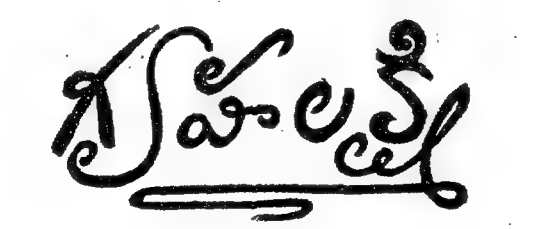
శ్రీలకు 18 సంవత్సరములు పురుషులకు 24 సంవత్సరము లుండవలెను  
సిన్హ, సెప్టెం 8:—వినాహవయస్సు గురించియు పున స్సంధానపు విషయస్సు గురించియు తన అభిప్రాయములను తెలుప నలయునని భారత శాసనసభ్యులగు పండిత భామారు దాసు భార్యవారు గాంధీ మహోన్నతకు తంతువార్త వంపిరి. శ్రీలకు 18 సంవత్సరములు పురుషులకు 24 సంవత్సరములు వయస్సు నిర్ణయించుట తన అభిప్రాయముగ మహోన్నతు తంతువార్త సంపెను.

తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజను ఎన్నిక

వి. ఎల్. శాస్త్రిగారి విన్నపము

తిరువళ్ళిక్కేణి డివిజను మ్యునిసిపల్ వోటరులకు  
వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు యీక్రిందివిధమున విన్నవించుచున్నా రు:— నేను కాంగ్రెసు-లేబరు అభ్యర్థి గా యీడివిజను ఎన్నికల లో నిలచుచున్నాను. గత ఎన్నికలందు నేను పడినశ్రమ అంత యు మీ తిరుంగుదురు. గత 15 సంవత్సరములనుండియు నేను పాకీవాండ్రతోడను వీధులు తుడిచేవారి తోడను కాలంబలు శుభ్రపరచువారి తోడను కలసి నగరపాలకున్ద్యము కొరకును, బ్రజాలోగ్యమునకును, సరిపిన కృషి యంతయు చేరుగ చేప్ప నవసరము లేదు. ఈ డివిజనున కిప్పుడు నాకు పోటీగ నిలచిన అభ్యర్థులు ఇరువురు కలరు. అందొకరు ఎస్. సత్యమూర్తి అయ్యునుగారు. వీరికి కార్పొరేషను సభ్యత్వమే కాక సెనేటు సిండికేటు, శాసనసభలో గూడ సభ్యత్వము కలదు. వీరు మ్యునిసిపల్ కార్యములు చక్కగ నెర వేర్చుబాలరని నేను చెప్పనవసరములేదు. ఇక రెండవవారు వ్యాస రావుగారు. వీరికి ప్రస్తుతము పురపాలకవ్యవహారములందు శ్రద్ధ వహించి పనిచేయుటకు తగిన బలములేదు నన్ను గూర్చి నేనధిక ముగ చెప్పుకొనినచో బాగుండుడు కాని యీ క్రిందివిషయము లనుమాత్రము పేర్కొనకతప్పదని చెప్పుచున్నాను. నాకు సిండి కేటు, సెనేటు, శాసనసభలు, విశ్వవిద్యాలయకమిషన్లు మున్న గువానియందు సభ్యత్వములేదు. కనుక నాకుగల కాలముంతయు పురపాలకవ్యవహారములకు వినియోగింపగలను. నే నెట్టి కష్టత రములగు కార్యములకును వెనుదీయను. పన్నులనుతెగించుట, యజమానులకును క్రిందియందోలకును మధ్య మంచిన కలుగచే యుట మున్నగు కార్యములయందు నేను శ్రద్ధవహించెదను. ప్ర జలందరును ఆలోగ్యముగను, బలముగనుగల ఉండవలెననియే నాముఖ్యాదర్శము. గత ఉరువదిసార్లు ముందుండియునేను కాం గ్రెసులోచేరి పనిచేయుచుంటిని. ఇప్పుడు ఆ. భా. కా. సంఘసభ్యునిగ నున్నాను. నాకు పోటీగనిలచిన వైయ్యులరు యిదివరకు కార్పొరేషను సభ్యులుగనుండి చేసినకార్యములు వికాందరకును విదితమే. ఇప్పుడు నాకును అట్టి అవకాశముగని నేను చేయగలనేవను విరుకనుగొనదలచి మీవోటును నాకొసగ వలెనని కోరుచున్నాను.

ఇట్లు  
వి. ఎల్. శాస్త్రి  
కాంగ్రెసు - లేబరు అభ్యర్థి.



శ్రీ ఆయురారోగ్య విశ్వరథముల పెంపొందించుట కేర్పడిన సచిత్ర మాసపత్రిక  
విడిసంచిక. ఆ. 6. సం॥ చందా॥ రు. 4.  
సెప్టెంబరు, 1929. ముఖ్యవిషయములు.  
అననూయ  
... శ్రీమతి కామేశ్వరిగారు.  
ప్రాయమాధురి  
... కామరాజు మైత్రేయగారు.  
కారదలేఖలు  
... క. వరత్తుమ్మగారు.  
చూలాలు నడుచుకొనవలసిన విధులు.  
... వావిలగొలను పద్మావనమ్మగారు.  
హీనమై యున్న బ్రతు కేల మానినలకు?  
... మదివ సుభద్రమ్మగారు.  
శాంతి  
... కంచి మంగళమ్మగారు.  
పుత్రికాప్రబోధము  
... కేశాచక్రవర్తి మారమ్మగారు.  
ఇదిగాక 16 వ్యాసములు, కథలు, కబుర్లు, పనితాలిక ము, ఆలోచన, ఏకవర్ణ త్రివర్ణ పటములు.  
**'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయం,**  
ఎగ్మూరు, మదరాసు.  
మాంటురోడ్డు, మద్రాస్ న్యూస్ ఏజెన్సీలో దొరకును.

కృష్ణాపత్రిక సన్మానము

తెజవాడ కృష్ణా తీరము. కృష్ణాపేరును ధరించిన కృష్ణా పత్రిక కనుట సన్మానము జరుగనుండుట ఆనంద దాయకము. తెజవాడ ఆంధ్రదేశమునకు నడిబొడ్డు. ఆంధ్రదేశ మునకు ముఖ్యపట్టణము గావలెనని వాంఛించుచున్న పట్టణము తెజవాడ. అట్లు ఆంధ్రకు సన్మానము జరుగుటయు సముచిత ముగ నున్నది. ఆంధ్ర ప్రపంచమున యీ రెండును సూర్యవం ద్రులలాగు విలసిల్లుచున్నవి. సంపాదుకులా? శివకేశవులు, ఈరెం డుపత్రికలకును సన్మానము త్వరలో జరుగనున్నది. అట్టితెరి యీపత్రికల పుట్టుపూర్వోత్తరముల గురించి యిండుక స్మరిం చుట భావ్యము.

కృష్ణాపత్రిక

1899 సం॥లో 8 వ కృష్ణామండలసభ బందరు నోబిల్ కాలేజీలో రెంటూల వెంకటసుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారి ఆధ్వర్యమున సమావేశ మయినది. ఆసభలో కృష్ణా జిల్లా సంఘము వారి ప్రచారమునకు ఒక మద్రాసు యంత్రముండవలెనని యు అందు ఆయావిషయములనుగురించిన కరవత్తములు మున్నగునవి ఆచూకీయిచ్చి. జిల్లాయంతట విరివిగ పంచిపెట్టవలెననియు, పత్రికాస్థాపన యవసరమనియు అభ్యర్థనలు గంభీరపన్యాస మొసంగిరి. తదుపన్యాసఫలితముగ పాపాగిరిపట్టణములు కూడ కరిగినవి. చందాల జాబితాలో పోటీపోటీగా పద్దులు పడినవి. తర్వాత 1901 సం॥ డిసెంబరువరకు నిది కార్యచరణ లోకి రాలేదు. కృష్ణాజిల్లాసంఘమువారు పత్రికా స్థాపనను గురించి యోచించుటకై మ. రా. శ్రీలు పెడించి హనుమంత రావు పంతులు, వేమూరి వెంకట సుబ్బారావు పంతులు, కట్ట మూడి చిదంబరరావు పంతులు, ఉదయగిరి గోపాలరత్నం గార్లను మరియొకరిని కమిటీగా నేర్పాటు చేసియుండిరి. ఈ సం॥కిని కొదాలి శివరామకృష్ణారావుగారు రెరింగి పత్రికను బయ త్వడలలాగు చేయుటకై బందరు ప్రవేశించి కృషిచేసిరి. వారి కృషిఫలితము గ 1902 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో కృష్ణాపత్రిక కృష్ణా జిల్లా సంఘము వారి యజమాన్యమున పత్తపత్రికగా బయలుపెడలినది. అది ఎరకు సుజనరంజని, దేశోపకారి, బుధవిధేయ, ధీరంజని మున్న గునామములు పత్రికల కడవారూ. వీరి కిది రుచించలేదు. అప్పు ఠబబారు పత్రిక వీరిస్మరణకు వచ్చినది. అప్పుఠబబారు పత్రిక మాదిరిగనే దీనికి కృష్ణాపత్రిక నామధేయము గావించబడినది. అప్పటికి ఆంధ్రపత్రికలను చదువుటయన్న హూణవిద్యాధికు లకు న్యూనతగ గన్పట్టెడిది. అట్టి భావమును బొలగించవలయు ననియే కృష్ణాపత్రిక ప్రథమసంకల్పము. ఈ పత్రిక విద్యాధికు లను కోరి తమతమ అభిమానవిషయములపై వ్యాసములు వ్రా చునట్లు పట్టుచు గావించుకొనెనది. ఒకరిని చూచి ఒకరు ఉత్సాహముతో వ్యాసములు వ్రాయ నారంభించిరి. దీనిని ప్రారంభించునపుడే 1,2 సంవత్సరములకు నష్టమువచ్చినను భరిం చులాగు ద్రవ్యమునుసమకూర్చుకొనియే దీనిని ప్రారంభించిరి. ఆకు భప్రారంభమే యిప్పటికిని విద్యాధికులయందు కృష్ణాపత్రిక లీడ్ చే చదువలెనను నభిలాషను నిలుపుకొనజేసినది. కృష్ణాపత్రిక 29 సంవత్సరమునుండి అవిచ్ఛిన్నముగ నడచుచుండుటవలననే అది శుభలగ్నమందు ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చును. అన్ని పత్రికలని లెకే ప్రారంభమున దీనికిని ముద్రణాయంత్రము కొరతయే. డబ్బి చ్చి అచ్చు వేయించుకొనుటయే. ముద్రాలయాధికారులుచేయు అలస్యము పెట్టుకను చెప్పనక్కరలేదు. ప్రారంభమున కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. దాసు నారాయణ రావుపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గార్లు సంపాదకులుగను, కొదాలి శివరామకృష్ణారావుగారు సహాయసంపాదకులు గ ను నియమితులైరి. కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారికి పట్టుదల యనునది అప్పటినుంచియు కలదు. క్రొత్తగా నలవడినకాదు. ప్రాక్టీసుమాట యెట్లున్నా పత్రికనుగురించి శ్రద్ధచేయనిదినము లేదు. నా రాయణ రావు గారికి నాటక ముల ధోరణియే గాని ఈ ధోరణి లేదు. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు సంపాదకత్వమునకు నూతను లైనను వారి కార్యదీక్షయే వారినర్హులుగ జేసినది. కొన్నిమా సములైన పిదప ఉయ్యూరులో కృష్ణా మండల సభను జరుపు వారు లేకపోవుటచే శివరామ కృష్ణారావుగారు వెడలిపోయిరి. వారిస్థానమున అవటపల్లి నారాయణరావుగారు ప్రవేశించిరి. కొ న్నాట్లు అయినదిప దాసునారాయణరావుగారు మృతిజెందు లచే వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు జాయంటు సంపా దకులుగా నియమింపబడిరి. కృష్ణాపత్రిక పాఠపత్రిక అయినది

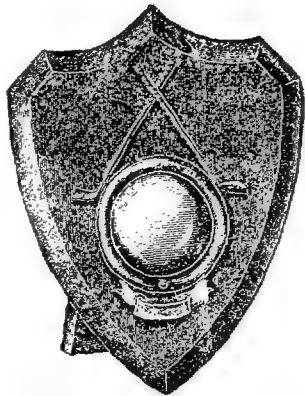


స్వదేశీ యుద్ధములలో కృష్ణపత్రిక వ్రాతలు తీవ్రముగా నున్నవని భావించి దీని భరతము పట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు యోచించిరి. పాటు దొరగారు కలెక్టరు, వీరన్న ఆలోచనలో హడలుగా నుండెను. కృష్ణపత్రికను ఆరెట్లు చేయవలెనన్న జిల్లా సంఘ సభ్యుల నందరిని ఆరెట్లు చేయవలసిన స్థితి యేర్పడినది. ఈపిడుగువల్ల బెజవాడ "స్వరాజ్య" మీదగడి హరిసర్వోత్తమరావుగారు శిక్షితులైరి. వీరికి స్వల్ప శిక్ష విధించిన జడ్జి కరమెప్పుడు గారుకూడ ప్రభుత్వమువారివలన చిక్కులకు లోనైరి అప్పుడు పట్టి పు ప్రాసిక్యూటరుగను, జిల్లాసంఘముకు ప్రెసిడెంట్ గనుయన్న కేసింగి హనుమంతరావు పంతులుగారికిని కలెక్టరును సంభాషణ జరిగినది. ఆసంభాషణలో పంతులుగారు ఆటంపైని పత్రికయందలి వ్రాతలను స్వయముగ చూచెదమని పూచీపడి పత్రికకు ముప్పు తప్పించిరి. సంఘముయొక్క గౌరవమును నిలిపిరి. ఇట్లు ఒకసంవత్సరము గడిచినది. ఇంతలో ఈ పత్రిక సి. వి. రామచంద్రులుగారి పరమైనది. జిల్లాసంఘము బాధ్యత తొలగినది. పట్టాభిషేకరామయ్యగారి సంపాదకత్వముకింద కొంతకాలము నడచినది. ఇప్పటికే ముట్నూరు కృష్ణారావుగారికి దీనితోసంబంధ మేర్పడినట్లు తెలచెదను. రామచంద్రులు గారినుండి కృష్ణారావుగారికి సంక్రమించినది. దీనికి స్వంత ముద్రాయంత్ర మేర్పడినది. కృష్ణపత్రిక బయలుదేరిన 29 ఏండ్లలోను 25 సం॥ ల నుంచి కృష్ణారావుగారి సంపాదకత్వమే నడచుచున్నది. కృష్ణదేవరాయల దిగ్విజయములాగు నీ కృష్ణరాయుని దిగ్విజయము అంధ వార్తా ప్రపంచమున చిరస్థాయియైనది. కాలమా? ఇట్టి యోధుని సన్మానమునకును ఆక్షేపణల? కృష్ణరాయుని లేఖనిని గూర్చియు వ్యాసరాజముల గూర్చియు, చిత్రచిత్ర రచనల గూర్చియు పత్రికాధిపులు, విద్యాధికులు శ్లాఘింపుచు నేయున్నారు. చదివిన బోధపడు నే గాని వ్రాయుటకు వాకేక్తి చాలదు. మొదట తెలుగున వ్యాసములు వ్రాయజేసిన కృష్ణారావుగారు నే దెంత విఖ్యాత లేఖకులైరి! కృష్ణారావు గారు ఆరెట్లు కాబడుదురని ఎప్పటి కప్పుడు పుకారే. కాని పత్రిక ను యధాప్రకారము నడుపుచునే యున్నారు. ప్రభుత్వమువారికి కృష్ణారావుగారి పై యొక కన్ను తక్కిన అందరి పై యొక కన్నుని వా నే హితులగు పోలీసు ఉద్యోగులు తమ రహస్యసంభాషణలలో చెప్పగా వినియుంటిని. వీరిని ఆంధ్రపత్రికగా భావించెదరట. కృష్ణరాయా? నీవును నీకృష్ణపత్రికయు చిరజీవులై పట్టుదురుగాక.

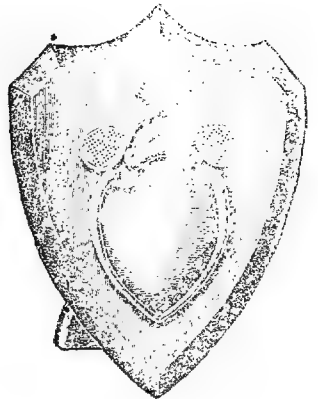
#### ఆంధ్రపత్రిక

1908 సం॥లో ఆలోచనలు, ఆగష్టులో మద్రాసునుండి బొంబాయికి తెలుగు అమ్మకూర్చువారిని రప్పించుట. సెప్టెంబరు రెండవవారమున వారపత్రికను వెలువరించుట. ఇది నాగేశ్వరరాయని కృత్యములు. బొంబాయిలోయేమి తెలుగులేనిచోట ఆంధ్రపత్రికను ప్రారంభించి 22 సంవత్సరములుగా ఆంధ్రపత్రికను నిర్వహించుట నాగేశ్వరరావుగారి అద్భుత ప్రజ్ఞయనియు మూర్తిమంత మనియు చెప్పకతిప్పదు. వారు సంకల్పసిద్ధులు. వాకేపని తలపెట్టినను నిర్విఘ్నముగ జరుగుచుండుట మనము గాంచుచున్నాముగదా. ప్రారంభమున 2, రి కంపాజిట్లతోను 1,2 సహాయకులతోను ముద్రాయంత్రములేకుండనే ప్రారంభించబడిన వారపత్రిక నే డెట్టిసిలియందున్నదియును లోకవిదితమే. బొంబాయియందు 6 సం॥ లు వారపత్రికగ నడచినది. అప్పుడు వెంకటరమణరావు, ఆవటపల్లి నారాయణరావు, ఆదిపూడి గోపాలకృష్ణ, కణ్ణాలక్ష్మీనరసింహం, పున్నయ్యగార్లు శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి సహాయులుగా నుండి పత్రికను నడిపిరి. ఇంతలో 1914 సం॥ జనవరిలో ఆంధ్రపత్రిక మద్రాసు ప్రవేశించినది. ఏప్రిలులో నెలలో 1 దినపత్రికగా ప్రారంభమైనది. ఇప్పటివరకు దినపత్రికయు వారపత్రికయు క్రమము తప్పక ప్రచురింపబడుచున్నవి. కొద్దియెత్తున ప్రారంభింపబడిన పత్రిక ఇప్పుడాంధ్రదేశమున గురుస్థాన ముక్రమించుచున్నది. ఆంధ్రుల ప్రతిభను పైకి గొనివచ్చినది. నెలకు 4, 5 వేలు ఎస్తాబ్లిషమెంటు ఖర్చు. బ్రహ్మాండమైన ముద్రాయంత్రములు గలిగి తన రావుచున్నది. తెల్లవారుసరికి పత్రిక రాకున్న కలువరించని మానవుడు లేడు. ఇప్పుడు నాగేశ్వరరాయని సహాయముగాంచని సంస్థ ఆంధ్రదేశమున లేదు. సహాయముగాంచని పత్రిక లేదు. సహాయముగాంచని గ్రంథకర్తలేదు నాగేశ్వరరాయని చేయూతలేని ఉద్యమ మేదియు ఆంధ్రదేశమున లేదు. ఆంధ్రదేశమని నాగేశ్వరరావును, ఆంధ్రపత్రికయు నని వచించిన చాలును. ఈ రెంటిని మిసా యించిన ఆంధ్రదేశము లేజోవిహీనము.

## అచ్చమైన వెండి చిత్రమైన డాల్సు, మెడల్సు, పోటీ కందజాలని ధరలు



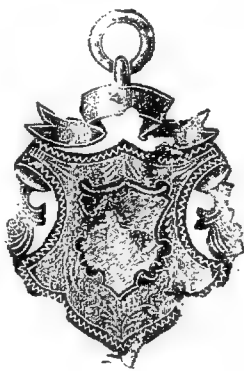
E 1671 అచ్చమైన వెండి - చిత్రములైన  
హాకి, గల్ఫ్ డాల్సు. రు. 12



E 1673 అచ్చమైన వెండి చిత్రపతి  
మలు టెన్నిస్ అండ్ నూటెంగ్  
డాల్సు రు. 12



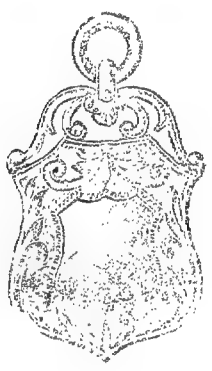
E 1616  
అచ్చమైన వెండి రు. 2-8  
మధ్య బంగారం రు. 3-8



E 1617 అచ్చమైన వెండి రు. 5  
మధ్య బంగారంతో రు. 6



E 1628 అచ్చమైన వెండి మధ్య  
బంగారం కలది. రు. 3-8



E 1620 అచ్చమైన వెండి రు. 7  
మధ్య బంగారం గలది. రు. 8

ఎన్ గ్రవింగ్ - 24 అక్షరములకు రు. 1

డిటా మధ్య వెండి కలది.  
రు. 2-8

దివ్యమైన పనికనము

జనరల్ కేటలాగులోనివి కొద్దిమాత్రం యిందు చూపబడినవి.

కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

**P. ORR & SONS., Ltd.,**  
MOUNT ROAD, MADRAS.

ఆంధ్రపత్రికయందు సహాయసంపాదకులుగా నుండిన నా రెండరో అచటయు యుచ్చదశయందున్నారు. ఆంధ్రపత్రిక నిట్టి యుచ్చదశకు గొనివచ్చుటలో నాగేశ్వరరావుగారికి తోడ్పడిన సంపాదకులలో శ్రీయుత చల్లా శేషగిరి రావుగారికి చిరస్మరణీయము. ఆంధ్రదేశక ప్రజాభిప్రాయము కనుగొనవలెనన్న ఆంధ్రపత్రిక చూచిన జా లును, ఆంధ్రపత్రిక వోటిమ్మన్న యిత్తును, లేకున్న మానుదురు. అంత పలుకుబడిగలిగియున్న దని చట్టనిర్మాణ సభా సభ్యులు గోలతెట్టుట వినియున్నాను. సర్వవిషయాల యందును ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రులకు అత్యద్భుత ప్రబోధము కలిగించుచున్నది. దీనిపై ప్రభుత్వమువారు కన్నులేసి ప్రాసిక్యూటర్ జనరల్ కేసింగి తమపరి రద్దుపర్చుకొనిరి. పత్రికానిర్వహణ మన్న ఒక కాలు యిట్లోను ఒక కాలు జయిలులోను గదా! అట్టి సిద్ధిలో దైవకృపవలన ఈ రెండు పత్రికలు యితరములకు తప్పించుకొని సంచారము చేయుచున్నవి. ఈరెండుపత్రికలను గూర్చి ఒక మాటలో చెప్పి ముగించెదను. ఆంధ్రదేశమునకు కృష్ణా పత్రిక, ఆంధ్రసరస్వతి, ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రలక్ష్మి యని చెప్పిన సబబుగా నుండును. ఆంధ్రపత్రికయు, దేశోద్ధానమును ప్రయత్నించుట గాంచి ఆంధ్రమాతకు మూలకడములై యీర కాలము మనియెదరు గాక! వీరి విజయములను విజయవాడలో తమ సన్మానములన కల్గింపబూనిన ఆంధ్రసహాయులు ధన్యులు.

(లోకసంచారి)

### కాశీ విద్యాపీఠము

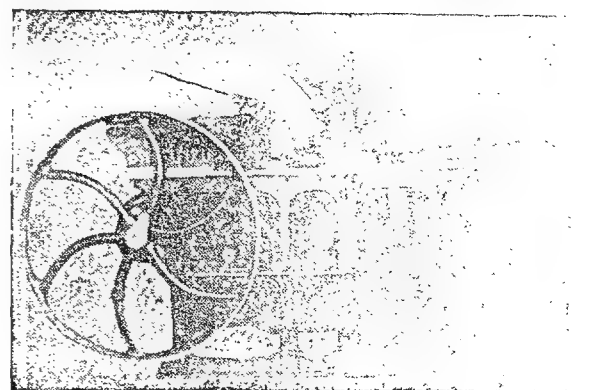
మహాత్ముడు పట్టభద్రుల కుపన్యసించెదరు  
వారణాసి, సెప్టెంబరు 3:—కాశీ విద్యాపీఠపు పట్ట  
ప్రదానమహాసభ సెప్టెంబరు 21 వ తేదీని జరుగును. గాంధీ  
మహాత్ముడు పట్టప్రదాన ఉపన్యాస మొనగెదరు. (ఆ. ప్రె.)

### పునస్సంధానవయోనిర్ణయ సంఘమువారి సూచనలు

బ్రాహ్మణేతరులు ఆమోదించవలయునని

రామస్వామి నాయకరుగారు కోరుట

ఈకోడు, కేవలం 3:—ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరు గారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నాను:— తమిళనాడునల దలి బ్రాహ్మణేతరు లందరు అన్నిచోట్ల సభలు జరిపి పునస్సంధానవయోనిర్ణయ సంఘమువారు గావించిన సూచనలను ఆమోదించుచు తీర్మానములను గావించవలయు ననియు ఈ సూచనలను ఆక్షేపించుచున్న బ్రాహ్మణులు తమిళనాడు పొరుల ప్రతి నిధులు కారనియు తీర్మానములను గావించి రాజప్రతినిధికిని ఢిల్లీయందున్న మణ్సుగంకెట్టి గారికిని రింటిద్వారా తెలుపవలయునని కోరుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)



అప్పుయంత్రములకు సుప్రసిద్ధమైన భద్రము  
అన్ని నెజలందును ప్రాకులో గలవు. అగ్నిపల్లె కేయం  
యంత్రములు, కెమికల్స్ మొదలగునవికడ గలవు. భయకే  
వచ్చి, ఒకసారి పరిశీలన చేయును.  
నెం 123/124 మూర్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

### బొంబాయిలో సమైక్యత

మీరటు కేసులో సాక్షులు

మీరటు, సెప్టెంబరు 3:- నేడు ముంబైలో విచారణ యందు మేజరు డాచులా, బొంబాయి జైల్లో ఇక్కాపైక్కుల జనరలుగారు సాక్షిగా హాజరై పబ్లిక్ సాక్షిగా హాజరై యర వాడాడెయిలు నూపర్చెంటుగ 1927-28 సం॥ పనిజేసెను. అప్పుడు జార్జి అలిసముగ యుడర్వడి, కాంబెలుగారు ఖైదీగా నండిరి. ఆతడు 476 రోజుల ప్రకారము శిక్షింపబడెను. పాను పార్ట్మెంటు ప్రకారము గూడ నిండినది. గడి మరాజుకర తెండ్రి, జోగ్గకర్తగారు ఆతని దర్శింపగోరుచు సాక్షిగా తోలు వాయించుచుండిరి. కృష్ణాంబు గోపాగారు కాంబెల సేరిట్రా సిని తేఖను సాక్షి గుర్తుపట్టెను. స్పాన్సింగుగారు వాసినకాగెత ములనుగూడ సాక్షి గుర్తుపట్టెను.

పరిజాయి సి. ఎ. డి. ఇక్కాపైక్కుల జగజుశింకు 1929 మార్చిలో జరిగిన రోటుకు కృషివకుల సభకు బోయి సోహను సింగు, జోషిగార్లు ఉపన్యాసములు రిపోజ్టేషన్లు సాక్షులు మొసంగెను. గోరీకంకరుగారు మీరటునుండి కేవారి సైగలు గారికి తంతిద్వారా వనితర్ల పంపినట్లు లాహోరు పోస్టాఫీసు హెడుగుమాస్తా అబ్దులు హాజీఖానుగారును, పోస్టుజవానును సాక్షులు మొసందిరి.

లాహోరు సి. ఎ. డి. ఉద్యోగి ఫణిభూషణుగారును మరికొందరు పోలీసు జవానులును స్పాన్సింగుగారు లాహోరు వచ్చియుండుట కై ఎడెగెగలు అబ్దులు గార్లు వారిని జూరుట వార్తరందరు ధావాల బోవుటనుగూర్చి తెలిసిరి.

అధికారిగారు బొంబాయిలో దిగుతునే వారిని సోదా చూచి వారివద్ద కొన్ని గంధములు కాగితములు కొంపోవుటను గూర్చి బొంబాయి కప్టెనుఅఫీసు ఉద్యోగిలు యరువురు సాక్షులుమొసంగిరి. స్పాన్సింగు, గాటి, జోగ్గకర్తగారు తమహోట లులో నివసించిన విషయము రాయలుహోటలు మేనేజరు తెలిపెను.

విచారణ యరునాటికి నాయిదా వేయబడెను.

#### బొంబాయి సమైక్యత

2 వ తేది విచారణయందు సి. ఎ. డి. డిప్యూటీ ఇక్కాపైక్కుల హాసను అలిగారే దినమంతటికి విచారింపబడిరి. ప్రాసిక్యూషను సీటిలు జే. పి. మిత్తరుగారు వీరి ప్రధానపరీక్ష గావించగా సాక్షి యిట్లు తెలిపెను. 1928 మార్చి జూను మాసము లలో సాక్షి కార్మికశాఖను జూచుచుండెను. నేరపనివాండ్ర లో రెండుసంఘము లుండెను. ఎ.కా. ఎం. జోషిగారి నానక క్షేమను నున్న బొంబాయినేరపనివాండ్ర సంఘము. రెండవది ముద్దాయి ఆల్ఫ్రెడూ అధ్యక్షతనకున్న గిక్కికర్మకారల యూనియను. మయకరుగారు దీనికి కార్యదర్శిగనుండిరి. ఆల్ఫ్రె గారికి మయకరుగారికి తగవులందెను. ఆ విషయమై ప్రశ్నించుట అసంభవమని డాంజిగరు మాచింపగా, అసభ్యము కాదని యా, యూనియనులోను కమ్యూనిస్టులుకానివారిని తరిమివేసి కమ్యూనిస్టులను చేర్చుటకు జరిగిన యత్నములగూర్చి సాక్షిచే జెప్పించెద నని మిత్రగారు నిరి.

మయకరుగారు ధనము దుర్వినియోగపరచుచున్నారని ఆల్ఫ్రెగారు అనుమానపడి ఆతని డిస్మిస్సుచేసినట్లు ప్రకటించిరి. గిక్కికర్మకారుల సంఘమువారు అన్నివిల్లులు సమైక్యతవలె నని యత్నించిరి. ఏప్రిలు 8 వ తేదీన కాకపోయినను 26 వ తేదీన అట్లు చేయగల్గిరి. సమైక్యత సమయమున 170 సభలు జరిగెను. అందు ముద్దాయిలు పలువురు పాల్గొనిరి. జాబ్బాల గారు కార్మికరాజ్యము స్థాపించవలెనని హెచ్చరించిరి. ఇతరు లగూడ అట్లే ఉపన్యసించిరి. మయకరుగారిని తరిమివేసిన పిదప జోగ్గకర్తగారు తమ మిత్రులగు బ్రాడ్లె నింబుకరు మున్న గువారిని కర్మగార సంఘమునందు చేర్చిరి. డాంజిగారు రషి యలోనున్నట్టి కార్మికరాజ్యము స్థాపించవలెనని ప్రచారము జేయుచుండిరి. తెండ్రి గారు ఒక గ్రామ సభకు పాల్గొయుచుండిరి.

సాక్షిని జబ్బాలగారు (పరీక్ష) క్రాసుపరీక్ష జేయగా జోషిగారికార్మికసంఘమునకు జబ్బాలగారు ఉపాధ్యక్షులని జెప్పును. ఆతడు గిక్కికర్మకారు యూనియనునుండి విరమించెనో లేదో చెప్పజూచనెను. జోషి, జిన్వామన్నగు కార్మికసంఘ నాయకులు జనరలు వైకునఠ ప్రతిపాలురు కాని పిదప అన్ని విల్లుల సమైక్యతగీతరింపవలెననెచ్చెను. జనరలు వైకు సంఘము నకు ఎం. ఎం. జోషిగారే అధ్యక్షులని సాక్షి తెలిపెను. విల్లులజవానులు ఏప్రిలు జూనుమాసములలో పరీక్షించు చేయలేదు.

పనివాండ్రలో యాంకోశన విల్లులందు మాత్రమేయంత్రములు ప్రవేశపెట్టుచే సాగింపు మయ్యెను. కొత్తపద్ధతి కం నకు అంగీకరింప నవసరములేదు. ఇట్లమన్న వారే అంగీకరింప నచ్చునని తెలిపినపిదప నింబుకరుగారు అపహాలు, తొలగించిన పిదప సమైక్యత అంతమొందెను. కస్తూరుచందు విల్లులో వేతనములు తగ్గించుటచే సమైక్య సాగింపుమయ్యెను. అది తరు కారణమేయని సాక్షి తెలిపెను.

విల్లుసమైక్య జాయంటుకమిటీలో ఎ.కా. ఎం. జోషి గారు, నలుగురు శాసనసభ్యులు ముద్దాయిలగు ఆల్ఫ్రెనింబుకరు డాంజి జబ్బాల, గాటి, మిరాజుకరుగారు సభ్యులుగ నుండిరిని యు వారి కృషిన్లు సే సమైక్య అంతరించెననియు, సాక్షి క్రాసు సరీక్షయందు తెలిపెను. మరియు తనక సంక్షిప్తతేఖనుము తెలి యననియు సభలలో యేనులలో నిలిచి ఇంటికిపోయి రిపోర్టు వ్రాసి అధికారులకు సంపుటంజే వాడననియు సాక్షి తెలిపెను.

#### అమెరికానుండి సహాయము

మీరటు ముద్దాయిల డిఫెన్సుకమిటీ కార్యదర్శియగు లాలా గిరిధరలాలుగారు యిట్లు తెలుపుచున్నారు:- డిఫెన్సు కేంద్రసంఘమువారికి అమెరికాలోని అంతర్జాతీయ రాజ కీయు ఖైదీల సహాయ సంఘమునుండి 100 సవరలు, లండనులోని మీరటు ఖైదీల సహాయసంఘమునుండి 100 సవరలు వచ్చినవని తెలుపుచున్నారు. లండను సంఘ కార్యదర్శియగు బ్రిడ్జిమను గారు గిరిధరలాలుగారికి యీ ద్రవ్యము పంపుచు యిట్లు లేఖ వ్రాసిరి:-

ప్రియసోదరా, అమెరికా అంతర్జాతీయ రాజకీయ ఖై దీల సహాయ సంఘము కార్యదర్శియగు గు రాజురు బాడ్వినుగారివద్దనుండి మీకు పంపవలసినదిగా 100 డాలరులు (రూ. 800) చెక్ మాకుచేరినది. బ్రిడ్జిమనుగారు మీర టుసహాయసంఘమునకు పంపసహాయమును తెలుపవలసినదిగా యీదిగువరీతి వ్రాసిరి.

బ్రిడ్జిమ సామ్రాజ్యమునుండి వీడి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మునకు పాటుబడుచున్న భారతీయులకు మాసానుభూతి తెలు పుచు అన్యాయపుకేసులను అమెరికామిత్రులు నిరసించుచు న్నారు. ఇట్లు సానుభూతి తెలుపుటలో అమెరికావారికి ప్రత్యేక రాజకీయోద్దేశ మేమియులేదు. మా అమెరికాసంఘము నందు వివిధ రాజకీయ కక్షలకు చెందినవారుగలరు. ఒక జాతిగూడ గలరు. భారతీయులయెడ అమెరికాలో అన్ని పక్షములవారికి సానుభూతిగలదని తెలుపుట కీవిషయము మాచించితిని. మీకు మాసహాయము తప్పక చేయగలరు. ఇచ్చట ఆందోళనసలిపి హామీగుటనులో బ్రిడ్జిమ ప్రభుత్వ ప్రతి నిధిద్వారా విన్నపములు బంపెదము". (ఫీ. పేసు)

### రాజపుటానాలో నూలువడుకుట

శ్రీయుత మూల్పందుజీగారు చేయుచున్నకృషి

1928 మార్చిలో నూలువడుకు పద్ధతి రాజపుటానాలో ప్రారంభింపబడెను. మొదట చొక పాతకాలలో ప్రారంభింప బడెను. పిమ్మట పెద్దవారినిగూడ ప్రోత్సహపరచుటకు ప్రచారకులు యిండ్లకువెళ్లి బోధింప పాలములకు వెళ్లిన రైతు లు సాయంకాలము యిండ్లకు వచ్చిన పిమ్మటనే వారికి బోధిం ప నారంభించిరి. వారి యిండ్లలో రాట్లము లున్నవిగాని అవి మూలబడునట్టి స్థితి కలిగినది, మొదట యేకులను చేయవలసిని రాత్రి 7-10 గంటల మధ్య నేర్పనారంభించిరి. అందువలన తమకు నష్టము కలుగునని దూది నేకుట యే వృత్తిగాగల దూడకుల జాతివారు (పింజారిలు) లేనిపోనివదంతులు వ్యాపింపచేసిరి. ఆసంగతి తెలియగా ఒక కొప్ప సభవేసి ఆసభలో నిజస్థితిని మేము వెల్లడించితిమి. అందు వలన ప్రజలకు మాపైని నమ్మకముకలిగినది. 61 గ్రామముల లో 988 కుటుంబములలో 5289 మందినుండిరి. 988 కుటుం బములలోను 410 కుటుంబములవా రిప్పటికి దీని నారంభించిరి. 67 కుటుంబములవారు ఆనగా 349 మంది స్వయముగా వడికిన నూలుతోనే తమకుగావలసిన బట్టల నన్నింటిని నేయించుకొను చున్నారు. అనగా అంతనూలు వడుకుచున్నారు. 595 మంది కొన్ని బట్టలకు చాలినంత నూలునుమాత్రమే వడు క గ లి గి రి. 8 నెలలలోను 915 మంది ఏకలనుచేయుట నేర్చుకొనిరి. మొత్తము 2898 గజముల ఖద్దరుబట్టలు నేయబడెను. రింగా నుకు చుట్టుపట్ల గ్రామములలో నీవని జరుగుచున్నది.

(ఎంగుయిండియా 29-8-29)

# సానికవార్తలు

రాకపోకలు:- గా. ఎస్. మత్తయ్యమొదలిగారు, రాజా సర్ వాసుదేవరాజు కొల్లెంగోడు రాజుగారు. ఎం. ఎ. మత్తయ్యచెట్టిగారు శేడుదళమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు ఎన్నికలు:- ఈ ఎన్నికలలో రిజిస్ట్రార్ గ్రాడ్యుయేటుల తరపున ప్రతిపాటి సత్యనారాయణరావుగారు అభ్యర్థులుగా నిలచుచున్నార కావున వీరినెన్నకొన వలసినదని మద్రాసు ఆంధ్రవిద్యార్థ సంఘకార్యదర్శి ఆనంఘము తరపున ప్రాయశ్చయిస్తాడు.

అడినన్ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్:- ఈ కంపె నీవారిచే తయారజేయబడిన 'డాడ్డి న్యూసిక్సు' అనుపేరుగల కొత్త మోటారుకారులు మద్రాసు బ్రాంచియందు అమ్మకము నకు సిద్ధముగానున్నవి. పెద్దపక్రములు, మొదటిరకము టైర్లు, మున్నగునవి గలిగి యామోటారుకారుల చాల బలముకలవని చెప్ప బడుచున్నవి.

జాతీయ ఆరోగ్యమునుగూర్చి ఉపన్యాసము:- పచ్చయ్యప్ప కళాకాల యూనియను యా జమాన్యమున డా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారు జాతీయ ఆరోగ్యమును గూర్చి రేపు గురువారము 5 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు పచ్చ య్యప్ప కాలేజి హాలునందు సినిమాఫిల్ముల సాహాయ్యముతో ఉపన్యసించెదరు.

ముత్యాలపేట ఉన్నతపాఠశాల సారస్వతసంఘము:- ముత్యాలపేట ఉన్నత పాఠశాల సారస్వత సంఘము సంస్కృతశాఖ యాజమాన్యమును పి. వి. ముద్రహృణ్యకాశ్రీ బి. ఏ. యం. ఏ. యం. ఆర్. ఏ. యస్. గారు సంస్కృత మృతభాషయా అనువిషయముగూర్చి రేపు గురువారము సా యంకాలము 4-45 గంటలకు వైన్యూలు హాలునందు ఉప న్యసించెదరు- శ్రీ కే.వి. కేవల్యంగారు యం.-ఏ.-బి.-ఎల్.- అడ్వాకేట్ అధ్యక్షతనహించెదరు-

ఒక ఉపాధ్యాయిని దుశ్చీలత:- శివకామి గుండరిఅమ్మ అనునామ పెరంబూరు కార్పొరేషను మోడలుస్కూలునందు ఉపాధ్యాయినిగనున్నది. ఈమె 30-4-29 తేదీని 7 ఏండ్లబా లికను తీసికొనిపోయి దాచివేసెనని యీమెపై ఎగ్జ్యూరు కోర్టునందు కేసుచేయబడెను. ఆ కేసులో ఈమెనేరము ఋజు వై నందున రూ. 500 లకు స్వంతజామీను, ఆమెత్తమునకే మరి యొక జామీను యీ రెండు జామీనులును రెండేండ్లవరకుండ వలెనని ప్రధానమేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి.

గుజరాతీలకు వల్లభాయిగారి సందేశము:-

శ్రీయుత వల్లభాయి పటేలుగారు నిన్నఉదయము మద్రాసులో నున్న గుజరాతు దేశీయుల సభలో గుజరాతీ గ్రంథాలయమున నుపన్యసించిరి. గోవిందలోపురమోత్రమలో జీవిత గారు అధ్యక్షుత వహించిరి. మహాత్మాగాంధీగారి సలహాను శిరసావహించి గుజరాతీయు లందరును ప్రవ రించవలెనియు, చుహాత్ముడు విదేశ వస్త్రబహిష్కారమును ఖద్దరువస్త్రధారణమును కొరుచున్నాడ నియు, సింధుదేశమున వరదలచేతను సోదరదేశీయులు పలుబా ధల నొందుచుండుటచే వారి సహాయార్థము గుజరాతీయు లందరు ను విపులధనము నొసంగవలె ననియు పటేలుగారు నడిపిరి.

### ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ నెల 9-వ తారీఖు మధ్యాహ్నం 1 1/2 గంటలకు బెజ వాడలో దుర్గావిలాసమందు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహకవర్గసభ జరుగును. గాన సభ్యు లెల్లరు తప్పక దయ చేయవలయును.

- విషయములు
- (1) రాష్ట్రములో చేర్చువలసిన కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణీతసంఖ్యను పూర్తిచేయుటకు తగిన ఏర్పాట్లు గావించుట.
  - (2) మధ్యపాననిషేధము గురించి కమిటీవారితో సహ కారము చేయుటను గురించి ఆలోచించుట.
  - (3) బెజవాడలో పచ్చమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ మునకు జరిపిన ఎన్నికలు సరియైనవికావని తెలిపిన ఆక్షేపణ.
  - (4) ఇతరవిషయములు.
- కా. నాగేశ్వరరావు,  
అధ్యక్షుడు, మదరాసు 4-9-29.



## శ్రీ వేంకటాచలం కళాభవన్ ప్రారంభోత్సవము

శ్రీ శివుడు శివరావుగారిచే నిర్మింపబడినది

శ్రీ సామవేదం సత్యనారాయణగారి రథ్యక్షత వహించుట

(కొవ్వూరు పల్లి గోదావరి 29-8-29)

శ్రీయుత సామవేదం సత్యనారాయణగారిని శ్రీ శివుడు శివరావుగారు (శ్రీ వేంకటాచలం కళాభవనం నిర్మాణము) నేటి ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షత వహించి యీ నాటక కళాభవనమును బహిర్గతము గావించవలెనని కోరుతూ సభికులకు శ్రీ సత్యనారాయణగారిని గూర్చి యిందుక ఎరుకపరచిరి. శ్రీ సత్యనారాయణగారు అసహాయోద్యమమునకు పూర్వము నాటక కళలయందు ఎక్కువగా కృషిచేసిన వారనియు అసహాయోద్యమములో అనేకపనులలో నున్నవారంతా భారతదేశ విముక్తికై పాటుబడుటకు వచ్చినవారిలో వీరికరనియు ప్రస్తుతము వీరు కాంగ్రెసు ప్రచారమున కో ఆపరేటివు ఉద్యమమును సాగించుచున్నారనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నన్ను నేటి ప్రారంభోత్సవమునకు అధ్యక్షునిగా పెట్టుటలో నేనంతగా నాటకకళయందు పరిపూర్ణుడను కాననియు నామిత్రులు శివరావుగారు నన్ను యీపనినిర్వహింపవలసినదిగ కోరగా నేను వెనుదీసినను తిప్పనిసరి యైనందున నేను యీ అధ్యక్షతను వహించితిని. నాటకము లనినను నటకు లనినను ఆంధ్రదేశములో యిదివరలో చాల నిరసనముగా జూచేవారు. కొంతవరకు యీకళను ఆంధ్రదేశములో శ్రీయుత కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు గారున్న కీర్తిశేఖరైన శ్రీ సత్యకోట గున్నే శ్వరరావుగారి పుణ్యము నాటకరంగము లేర్పడినది బంధులలో జాతీయనాటకరంగము అనుపేరు కీర్తిశేఖరైన లక్ష్మణస్వామిగారు నువ్వారు నొకదానిని స్థాపించి అందు శివాజీ పీఠానారాయణరావునవ, ప్రతాపరుద్రులు, అను చారిత్రికనాటకములను ప్రదర్శించి అప్పటి రోజులలో ప్రజలకు చారిత్రికాంశములను చెల్లడింపజేసిరి. వీరి వెనువెంట ఎల్లప్పుడున్న సి. బి. డి. ఉద్యోగియులు వుంటూనే వుండేవారు. అయినను వీరి ఉద్యమ విజయమునకై వెళుకంజయక పాటుబడిరి. ఆంధ్రదేశముకన్న బంగాళా, మహారాట్ర, దేశములందు నాటకరంగము లేక్కువగా వుండినది ప్రజలలో మత, సాంఘిక రాజకీయాంశములను బాగా చెల్లడించినటుల ఆయా రాష్ట్రీయ చరిత్రవల్ల తెలియుచున్నది. ఆంధ్రదేశమునందు యిట్టి నాటకరంగమునకు తావు గలిగినది. ఈ విషయంలో యింకా పిన్న వయస్సులో నేనున్నాను. ఇట్టి కళాభవనములు పెక్కులు బయలుదేరినగాని మన మింకా యీవిషయములో వృద్ధికాలేము.

మహాత్మాగాంధీగారి జీవితచరిత్రలో వారు గావించుచున్న కృషికి వారు చిన్నతనమున హరిశ్చంద్రనాటకమును జూచి అందు యీ అనుభవమును సంపాదించితినియు వ్రాసిరి. దీనినిబట్టి నాటకరంగముయొక్క ఫలితమును తెలిసికొందురుగాక! శ్రీ శివరావుగారు జాతీయవాదులు. వారుకూడ దేశభక్తుడయ్యుననుకుపకరించునటులనే యీ కళాభవనమును వినియోగించురని నా నమ్మకము. అటులనే వినియోగించవలసినదిగ మా అందరితరపున వారిని నేను కోరుతూ వారు ఎక్కడ వ్యయప్రయాసలకులొనై యిట్టి భవనమును కట్టినందుల కొంతయు వారి నభినందుచు వారి కాయురారోగ్యము లానంగవలసినదిగ భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

అధ్యక్షకోపన్యాసము ముగిసిన వెనుక కొవ్వూరునందున్న న్యాయవాదులలో నాయకులుగానున్న శ్రీ మామడన్న వెంకట సుబ్బారావుగారున్న శ్రీ నాదెళ్ల వెంకట్రావుగారు (వకీలు)న్న శ్రీ శివరావుగారి నభినందించుచు ఉపన్యసించిరి.

వీరి ఉపన్యాస అనంతరము అధ్యక్షులవారు యీ కళాభవనమునకు తయారు చేసిన శ్రీ కోటమర్తి బ్రహ్మానందరావు గారు (రాజమండ్రి) వ్రాసిన చిత్రలేఖ తెరలనుగూర్చి తెలిపి ఆతెర లన్నిటిని బహిర్గతము గావించజేసిరి.

అధ్యక్షులవారికి సభికులకు వందనము లర్పించుచు శ్రీకేశిరాజు నరసింహంగారు (మలకపల్లి) ఉపన్యసించిరి.

సభా అనంతరము అల్పాహారవిందు జరుపబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

## వసంతవాడ

(ఏలూరు తాలూకా)

మా గ్రామమున 31-8-29 శనివారం వసంతవాడ లోకల్ కో ఆపరేటివు యూనియన్ అనుపేర నూతనముగ సహకారసంఘముల యూనియన్ అఫీసు ఒకటి స్థాపించబడినది. యూనియనును ప్రారంభించుటకుగాను మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బోర్డు బాలురపాఠశాలాభివనమున సభ గావించబడెను. శ్రీయుత కవులూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారు సభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీ అసిష్టాంటు రిజిస్ట్రారుగారును ఫెడరేషన్ సెక్రటరీగా రను గారపాటి ఆంజనేయ చౌదరిగారును ఏలూరునుండి వచ్చిరి. ఇంకను యూనియనులో గల సంఘప్రతినిధులను పలువురు సహకారాభిమానులను సభకు వచ్చి యుండిరి. శ్రీయుత సామవేదం సత్యనారాయణగారును పరిశ సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారును యూనియను ఆవశ్యకతను గురించి ముచ్చ

టించిరి. యూనియన్ కు దిగువవారు ప్రెసిడెంటు సెక్రటరీలు గను, డైరెక్టరులుగను యేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి.

1. గారపాటి రామస్వామిగారు (ప్రెసిడెంటు)
  2. సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తిగారు (సెక్రటరీ)
  3. పరిశ సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారు
  4. నోరి వెంకట్రామయ్యగారు
  5. వేగుంట పుల్లయ్యగారు.
- సామవేదం జానకిరామశర్మ.

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరధరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి డి. కులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాల్కోటైండు వెల రు. 2/
  2. చారుచర్య:— అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-6-0
  3. కూటముద్గరము:— త్రివోష తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0
- ఆర్షవైద్యగ్రంథమాల, ముక్కైల (కృష్ణా)



## పోయిన యౌవనమును తిరిగి సంపాదించుకొనవచ్చును

పురుషులలో క్షుణ్ణివాంఛ, నయస్సు వచ్చినవారు చాలమంది పుంస్త్ర్యము లేమిచే సంసారసౌఖ్యము ననుభవించ నశక్తులై వర్తించుచుండిరి. వారు బొత్తిగా క్రుంగిపోయి, నిత్యకృత్యములు నెరవేర్చజాలక, మందులను నేవించుటకు ప్రయత్నింపరు. వాటివలన చెడు తప్ప లాభము కనిపించుట లేదు. ఇట్టివారలకు జగత్ విఖ్యాతిగాంచిన వైద్యప్రముఖు డొకరు. “ఫైలోసన్” అను దానిని కనిపెట్టెను. నపుంసకత్వము పోగొట్టుటకు, అకాలవృద్ధాప్యమునుండి తప్పించుటకు, పలచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు యిది తప్ప మరీ శ్రేణ్యము లేదు.

ఫైలోసన్ లో మందులు, మామలు ఏమియు కలియవు. పిన్న పెద్దలందరు నిరభ్యంతరముగా ఎంతకాలమునర కైనను నేవించవచ్చును.

మీరు పై చెప్పబడిన స్థితిలోనుండి బొత్తిగా నశక్తులై నట్లయిన, ఫైలోసన్ బిల్లెను, నిత్యము మూడుపూటలు భోజనాంతరము నేవించు టుచి తము. యౌవనసంపదను, దానివలన గల్గుసౌఖ్యమును బాగుగా గుర్రెఱుంగుదురు.

నేటి నుండియే

# 'PHYLLLOSAN'

ఫైలోసన్

నేవించు టారంభింపుడు.



ఫైలోసన్ కెమిస్టులందరివద్ద వొరకును. వెల 1-కి రు. 2-6-0, రు. 4. రు. 4. దానిలో కెట్టింపు సరుకుండును.

పంపకదారులు

వాలకార్డు బ్రదర్సు,  
బొంబాయి అందు బ్రాంచీలు.

Issued by:  
NATURAL CHEMICALS LTD,  
LONDON E C 1

28 St, John's Lane

549

# చిరవార్తలు

## హ్యేగుచట్టము

ఆప్త నలు క్లాజు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—మంగళవారము నాడు జన్మి వాలో జాతినమితి అసంఖ్యలో హ్యేగు చట్టములో నున్న ఆప్త నలు క్లాజును సంతకము జేయుటకు బ్రిటను నిశ్చయించె నని తెలుపుటకు సంతకించుచున్నాడనని రాంసే మన్యోనాల్డు గారు చెలిపిరి. ఒడంబడికల ఆర్థమును గూర్చి భిన్నా భిప్రాయములు గల్గినపుడు మధ్యవర్తిత్వము ప్రకారము అంగీకరించుటకు హ్యేగు చట్టమును సంతకము జేసినవారు సమ్మతించిరి. ఆంతర్జాతీయ శాసనములను గూర్చి మధ్యవర్తిపరిష్కారమును ఒప్పుకొనెద మనిరి. 20 విషయములలోను 8 విషయములే పరిష్కారము గావలసి యున్నవి. 20 విషయములతో గూడుకొన్న ఒక ప్రకటనమును గావించెదరు. ఈ అసంఖ్య సమావేశము పూర్తి యగులోపుగ ఈ ప్రకటనము జరుగగల దనుకొనెదను.

## పలనైను పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—పలనైను పరిస్థితులు మంగళవారము రాత్రి నెమ్మదిగానే యున్న వని అధినివేశకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. కాని అక్కడక్కడ కొంచెము అల్లరి జరుగుచున్నది. ట్రాన్సుజాన్డానియా తెగల వైఖరి తృప్తికరముగానే యున్నది. ఒక్క రెండు ప్రదేశములందు ఉత్తర భాగమున తొందరగా నున్నది. ఈ నెల పలనైనుకు ఈ అల్లరులకు కారణమును గనుకొనుటకు విచారణసంఘ మేగును. సర్ వాలర్లదామగారు అధ్యక్షులుగ నుండురు. వీనితో కామన్వెల్థలో 8 స్థర సభ్యులైనందురు. వీరు ముగ్గురు మాడు రాజకీయపక్షములకు జెందినవారు. పలనైను గూర్చి బాల్బర ప్రకటనమును మార్చు సత్వేదము లేదనిరి.

## స్పృహనుగారు

(వై కెన్)

నష్టపరిహారములు

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 3:—87 సంవత్సరములకు ప్రతిసంవత్సరము 2400000 పానుల చొప్పున ఎంగుకమిటి విభజనముచే బ్రిటనుకు నష్టము. ఇది ఇటలీకి లాభము. కాని తుదకు సాలు 2 కి 2000000 పానులు లాభమునుబొందెను. యూరపు దేశము బన్నియు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణమునకు గడంగుటకు వీలైనదని యు స్పృహనుగారు చెలిపిరి.

## మగ్గొనాల్డుగారు

జాతినమితి అసంఖ్య

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 4:—ఈజిప్టు ఒడంబడిక వరకుల ప్రకారము ఈజిప్టు జాతినమితిలో సభ్యత్వమునకు దరఖాస్తు చెట్టుకొనుటకు వీలగునని మన్యోనాల్డుగారు జాతినమితి అసంఖ్య సభలో చెలిపిరి. పలనైను అల్లరులు జాతినమితితో గూడుకొన్నవిగా వనిరి. ఏవో అల్లరిమూకలచే తటనించిన దనిరి. మన్యో ముగ్గాని, యూరులుగాని, కైప్రపులుగాని, కైప్రవేతరులుగాని ఎవరైననుపరే, బ్రిటను మిన్నకుండదు. శిక్షించితిరును. ఉత్పత్తికేయు దేశములు, ఉత్పత్తిచేయబడిన వస్తువులను కొనుదేశములకు నురికముల సమస్యను అసంఖ్య వారు పరిష్కరించవలెనని మగ్గొనాల్డుగారు రనిరి.

పలనైను సహాయము లేక బాధపడుచున్న ముసల్మానులకు సహాయము చేయవలెనని ఆగాఖునుగారు గోరుచున్నారు.

## వాతావరణస్థితి

1929సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యస్థానములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ నెల 1-న రేడియేషన్	సంవత్సరమునకు మొత్తము
గోవాల్ పూర్	91	80	...	18.9	- 2.8
విశాఖపట్టణము	89	79	...	20.9	+ 5.5
కాకినాడ	91	79	...	18.1	+ 1.0
మచిలీపట్టణము	90	79	...	17.8	- 1.5
కర్నూలు	92	76	...	8.2	- 5.4
బళ్లారి	92	74	...	0.4	- 6.1
అనంతపుర్	...	...	...	2.2	- 7.4
కడప	97	76	...	7.6	- 5.9
నెల్లూరు	100	86	...	8.9	- 8.9
మద్రాసు	99	80	...	7.8	- 3.8
కడపూరు	95	77	...	12.8	+ 2.6
చెన్నూరు	98	80	...	6.8	- 8.2
సేలము	97	75	...	5.9	- 8.5
కోయంబత్తూరు	88	71	...	5.8	+ 1.4
తిరుచనాపల్లి	98	78	...	1.7	- 5.8
నాగపట్టణము	95	80	...	6.9	- 0.5
మధుర	99	79	...	2.1	- 6.8
పాంబన్	87	80	...	0.2	- 1.8
పాలంకోట	...	...	...	0.4	- 1.2
తిరువేండ్రము	81	74	0.8	81.8	+ 6.8
కొచ్చిన్	82	78	0.8	76.1	+ 10.8
కాలికట్టు	86	74	0.4	99.2	+ 18.8
మంగళూరు	82	78	0.6	120.0	+ 21.9
బెంగళూరు	88	66	...	4.4	- 8.9
మెర్కాత	68	62	0.9	107.2	+ 12.5
కొడైకానాల్	65	58	+	15.1	+ 1.9
కూనూర్	69	60	0.5	9.9	...

సర్కారులు:—ఉత్తరమున మబ్బు ఒకవిధముగా నున్నది. దక్షిణమున మబ్బు ఎక్కువగా నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

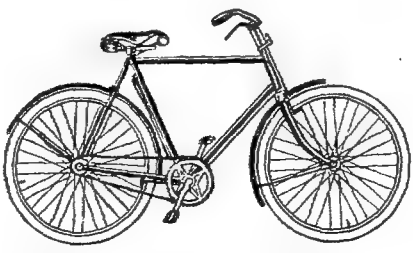
డక్కన్:—శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

కర్నాటకము:—అంతటను పగటివేడిమి 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 3, నెల్లూరులో 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,  
సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

## దేశాయి నైకిల్సు

“దేశాయి” పిట్టింగు లన్నిటితోను, “దేశాయి” టైరులు, ట్యూబులతోను “దేశాయి” నెం 152 సాడత్, లాంపు, బెల్, పంపు, టూల్-సంచి, పూర్తిపరికరములు మొదలగువాటితో గలది.



“దేశాయి పాపులర్” నైకిల్సు	ఖరీదు నగదు	ధర రూ
“స్పెషల్”	”	75
“రోడ్ స్టర్”	”	65
“ఎమ్. ఎన్. రోడ్ స్టర్”	”	60
“ఎన్. వి. డి. పాపులర్”	”	55
“ఎన్. వి. డి. స్పెషల్”	”	65
“దేశాయి స్పెషల్” రేడిన్ మాడల్	”	85
“దేశాయి రోడ్ స్టర్”	”	70

ఈదిగువ విలాసమువద్ద దొరుకును.  
మణిలాల్ నేమేచంద్ అండు కో,  
7, బి. బ్రాడ్వే, మద్రాసు.  
మాఫాపు ఆదివారమునాడుకూడ పగలు 9 గంటల నుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలవరకు.  
యితరదినములందు పగలు 9 గంటల నుండి సా. 6-30 గంట వరకు.

## నాగాయలంక-(దివి అయిలెండు)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఆ 1929 సంవత్సరం ది 1 కెప్టెంబరు తారీఖున నాగాయలంక మహాజనసభ శాంతిపూర్వక ఆవరణలో డాక్టరు కె. కుటుంబరావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. 10 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరిరి. కాంగ్రెసు సభ్యులను ఎక్కువగా జేర్చుటకు పుష్కలూరు వెంకట శీతారామయ్యగారు డాక్టరు కె. కుటుంబరావుగారు ప్రచారము ప్రారంభించిరి. మహాత్మాగాంధీగారు యీ గ్రామమునకు వచ్చి వెళ్లినతరువాత యీ గ్రామములో యితరవకు నూటయేబదివయిన రాటములు పనిచేయుచున్నవి. 2 మగ్గుములుమీద శిర్డూరుబట్టలు తయారు చేయుచున్నారు.

## శ్రీ గోపాలకృష్ణ గ్రంథాలయము

యీ గ్రంథాలయము స్థాపించినది మొదలు కొంతకాలము జయప్రదముగా జరిగినది. ఇప్పుడు ప్రజలలో వుత్సాహము తగ్గుటవలన పని కొంచెము మాంద్యముగా యున్నది. 29-8-29 తేదీని గ్రంథాలయ సంఘసభజరిగినది. తిరిగి యెక్కువగా గ్రంథములు సంపాదించుటకును ఘండ్సు వసూలుచేయుటకును ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

## దర్శిబంధవ బేషధ భాండార్

డాక్టరు కె. కుటుంబరావుగారు వై. పేరుతో ఒక ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాలను సంవత్సరముక్రిందట స్థాపించి యున్నారు. నాగాయలంక గ్రామములోను చుట్టుప్రక్కల పల్లెలనుంచి అనేకమంది రోగులువచ్చి ప్రతిదినము చికిత్స పొందుచున్నారు. వారు చుట్టుప్రక్కల గ్రామములందుకూడా స్వల్ప సహాయముతో ధర్మవైద్యశాలలను స్థాపించుటకు పెద్దలతో సంప్రదించుచున్నారు. కొద్దికాలములో పేదలకు వైద్యసహాయము పొందుటకు వీలుకలుగునని తెలుచుచున్నారు. (గ్రామవాసి.)

## గొప్ప లాభము

## “శిల్కు వంటి మజిలిన్లు”

దొరలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో డబ్బు వాపసు పంచెదము. ప్రసిద్ధిజెందిన మజిలీ న్నని మీకు తెలిసియే యుండును.

12 గజముల తాను 6 కమీజులగును రూ 7-8-0

15 ,, మెడగల పనితనముగు 6 మిజులుగలపై 9-0-0

పట్టువి 5 కమీజులుగలపై 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0

పోస్టేజీ చేరు. క్యాటలాగుయినా.

గుప్తా అండుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

POLINES

GONO MIXTURE

## “పాలి నీన్ గనో మి కచర్”

గనేరియా, లెకోరియాకు ఆమోఘమైన శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని సమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే శ్లాఘింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

1. మొదటి డోస్ తోపెంటనే విముక్తిగలుగును.
2. 12 గంటలలో న్రవించుట ఆగిపోవును.
3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయమొనర్చుటను.

ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమునుమీరే కనుగొనెదరు.

16 షోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రూ 3/-

పోస్టేజీ ప్రత్యేకం రూ 0-7-0 12

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,  
Manufacturing Chemists,  
5, Harimohan Roy Lane,  
Beliaghata, CALCUTTA.



## విష్ణుస్మృతి

ఈస్మృతి మొదట మనుస్మృతికి సమకాలీనమైయుండవచ్చునుగాని దానివలెనే యిదియు నిటీవల చాలా మార్పులు పొందినట్లు స్పష్టముగా కనుపడుచున్నది. కృష్ణయజుర్వేదము లో చారాయణీయకమును కాఖిలోచేరిన ఋషి దీని గ్రంథకర్తయని పరిశోధకుల యభిప్రాయము. తక్కిన స్మృతులు భర్గమూత్రములలోవలెనే దీనిలోని సివిలు, క్రిమినల్ నిబంధనలు ఆచారకాండ ప్రాయశ్చిత్తకాండ రాజులవిధులు స్వర్గవర్గవిషయములు మొదలగునవి ప్రస్తుత ములులో లేనందున దానిని వదలివేసి వర్ణములు, వివాహములు, భోజనములు మొదలగువానితో సంబంధించిన సాంఘికవిషయములనే దీనిలో నుండి కొన్నిటి నిక్కడ యెత్తివ్రాయుచున్నాను.

(1) బ్రాహ్మణుడు వేదముచదువుకొని భిక్షుటనముచేసి యితరులకొరకు త్యాగమొనరించుట క్షత్రియుడు శూరుడై జగత్తును రక్షించుచు, పన్నులను వసూలుపరచుట, వైశ్యుడు పశుపాలనము, వర్తకము, వడ్డీకి అప్పులనిచ్చుట, శూద్రుడు ద్వీజులనునేలించి చిత్రలేఖనము మొదలగుకళలను నేర్చుకొనుట ఆయా వర్ణములవారి ముఖ్యధర్మములు. (II 5 to 14)

(2) కష్టసమయములలో ప్రతివర్ణమువారును తమ క్రింది వర్ణములవారి వృత్తుల నవలంబించవచ్చును. (II-15)

(3) ఇండియనిగ్రహము, సత్యము, శుచిత్వము, బౌద్ధార్యము, అహింస, గురభక్తి, యాత్రలునేలించుట, ప్రేమ, దురాచారాహిత్యము, ఋజుమార్గప్రవర్తనము, దైవబ్రాహ్మణ్యక్తి, క్షమ-యీ మొదలగు సద్గుణములు అన్ని వర్ణములవారికి నుండవలసినవే. (II 16, 17)

(4) గొప్ప నేరములకుకూడ బ్రాహ్మణులకు దెబ్బలెత్తుకూడదు. అతనియాస్తితో దేశమునుండి వెడలనడచుటయే శిక్ష. (IV 2, 3)

(5) క్రిందివర్ణమువాడు పై వర్ణుని తన యేయగమితో హానికల్పించునో ఆ యగమము నరికవేయవలెను. అతడు పై వర్ణమువారితో సమానముగ హుచ్చున్నయెడల పిర్రలమీద వాతలువేసి దేశమునుండి వెడలగొట్టబడవలెను. అతడు తిట్టినయెడల నాలుకను కోయవలెను. నీచవర్ణుడు బ్రాహ్మణునకు అతని విధానుకృత్యమును జ్ఞాపకముచేసినయెడల వానినోటిలో నలఘుకాచిన చమరు పోయవలెను. అతడు పైవర్ణమువారిపేరు వాని వర్ణముగాని తృణీకరించినయెడల యెర్రగాకాల్చిన పది యంకుశముల యినుపబట్టిని వానిగొంతుకలో దూర్చవలెను. (V 19 to 25)

(6) ఈ క్రిందివిధములగు కొమాళ్లలో ఒకరితరువాత నొకరు తండ్రియాస్తికి కర్తలు. (1) బౌరగుడు (2) నియోగమువలన భార్యకుగాని, వితంతువుగాని కలిగిన పుత్రుడు (3) పుత్రికపుత్రుడు (4) పౌనర్వపుడు (5) కనీసుడు (6) గూఢజుడు (7) సహోధుడు (8) దత్తుడు (9) కొనబడినవాడు (10) స్వయందత్తుడు (11) అపవిత్తుడు (12) కృత్రిముడు వీరిలోదాదాగూర్చు డగువాని తరువాతి వారు మనోవృత్తి మాత్రమైయు (XV 2 to 30)

(7) బ్రాహ్మణుడు నాలుగు వర్ణముల స్త్రీలను వివాహముచేసికొని, వారందరివలనను, పుత్రులను కన్నయెడల వారు తమ తల్లుల వర్ణముల ప్రకారము 4, 8, 2, 1, భాగములుగా తండ్రియాస్తిని పంచుకొనవలెను (XVIII 1 to 40)

(8) ప్రతివర్ణమువారును, తమవర్ణముల సమీడులు చనిపోయినపుడు సూతకము పట్టవలెను. (XXII 20 to 24)

(9) బ్రహ్మదైవ, అర్హప్రాజాపత్య వివాహములు బ్రాహ్మణులకును, గాంధర్వవివాహము క్షత్రియులకును విధించబడినవి (XXIV 18 to 27)

(10) అవివాహితకన్య మూడుసార్లు బహిష్కరియైన పిమ్మట, తన పతిని స్వయముగ నన్వేషించుకొనవచ్చును. రజస్వల కాకపూర్వము కన్యకు వివాహమును నిశ్చయించినయెడల, ఆమె పతితురాలగును. అప్పుడామెను తీసికొనిపోయినవాడు అపకాధిగా నెంచబడడు (XXIV 40, 41)

(11) స్త్రీయెల్లపుడు స్వతంత్రహినురాలుగానేయుండవలెను. పెనిమిటి చనిపోగానే సహగమనమునైనను చేసికొనవలెను. లేక పతివ్రతగానైనను, తనకాలము గడపవలెను. (XXV 13, 14)

(12) ద్వీజులు, అగ్రవర్ణపుభార్యలేనపుడు తరువాతి వర్ణపు భార్యతో అగ్నిహోతకర్మల నాచరించవచ్చును. మూడభార్యతో కూడదు. (XXVI 3)

(13) మంత్రములతో చేసెదలకు నివేదింపబడని మాంసమును బ్రాహ్మణుడు తినకూడదు. శ్రౌతస్మార్తయుజ్ఞములలో మాంసమును తప్పక తినవలయును. (LI 59 to 61)

(14) నూనె, అన్నము, పప్పు, ఉదకము, వేళ్లు, పండ్లు కాయకూరలు, గోధుమలు మొదలగు వానివలన ఒకనెలయు, చేపలవలన రెండునెలలు, జింకమాంసమువలన మూడునెలలు, పక్షిమాంసమువలన నాలుగునెలలు, పక్షిమాంసమువలన అయిదునెలలు, మేకమాంసమువలన ఆరునెలలు, చాళలలేడి మాంసము

## చోద్యమైన పోటీపరీక్ష

ఇండియా, బర్మా, సిలోను దేశస్థులకు మాత్రమే

## రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బును

తయారొనర్చినవారలచే యీక్రింద నుదాహరించిన బహుమతులు యివ్వబడును.

ప్రథమ బహుమతి రు. 340

రెండవ బహుమతి రు. 140

మూడవ బహుమతి రు. 70

మరియు ఊరడింపుగా 1-కి రు 18 చొ॥ 50 బహుమతులు యివ్వబడును

## కర్తవ్యము

ఈమాదిరి 2 ప్రకటనలు గలవు. రెండు ప్రకటనలు పదివంతవరకు వేచియుండి రెంటినుండి పజిల్ బొమ్మలను కత్తిరింపుడు. రెండుబొమ్మలను ముక్కలుగా కత్తిరించి, వాటిని సరిగాచేర్చిన హిందూదేశములోని నొకపూర్తి యవనికగా తేలగలదు.

ఈముక్కల నన్నిటిని కాగితముమీద అంటింపుడు. ఆబొమ్మ క్రిందనే, ఆకాగితము మీదనే ఎల్లప్పుడు రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బునే ఏల ఉపయోగించవలెనో, అనుసంగిని తెలుపుటకు ఒకవాక్యము వ్రాయుడు. మీపేరు అడ్రసుకూడ ఆకాగితముమీదనే వ్రాయుడు.

రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బునకు పైన చుట్టబడియుండిన కాగితములను మూడింటిని మీకాగితముతో చేర్చి పంపుడు.

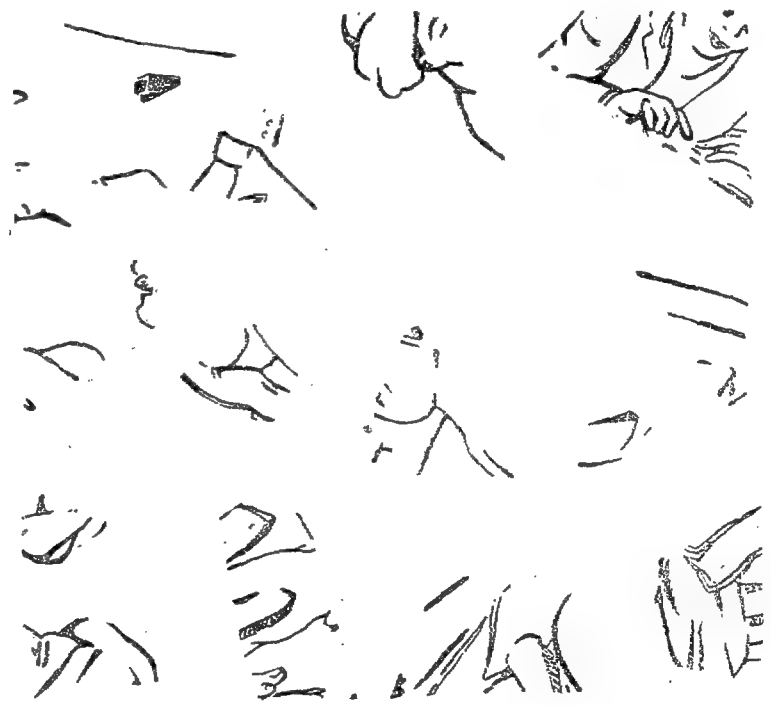
మీ బొమ్మకాగితమును, రి కేపర్ ను ఒక కవర్ లోనుంచి “రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు” పోస్టుబాక్సు నెం 652, పోస్టాల్ హౌస్, బల్లార్డ్ ఎస్టేటు బొంబాయికి పంపుడు. సరియైన స్టాంపులు అంటించినయెడల, మీరు ఎన్నికవర్గ నైనను పంపవచ్చును. అన్నిటిలోను రేపర్లు తప్పక ఉండవలెను.

## నియమములు

బొమ్మను సరిగానుంచి పంపినవారికి, పని అందముగా చేసినవారికి, చక్కనివాక్యమును వ్రాసినవారికి బహుమతు లివ్వబడును.

దీనిపరిష్కారవిషయములలో రైట్స్ కోల్ టార్ సబ్బు, ప్రాప్రైటర్లకు పూర్తి హక్కు గలదు. ఈనియమముమీదనే పరభాషలు అంగీకరింపబడును.

ప్రవేశములు పంపగోరువారు బొంబాయి అడ్రసునకు అక్టోబరు 8 వ తేదీలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. పోటీపరీక్షయొక్క ఫలితములు డిశంబరు 18 వ తేదీ వేపరునందు ప్రచురింపబడును.



వలన యేడునెలలు, గొడ్డుమాంసమువలన తొమ్మిదినెలలు, దున్నప్పోతు మాంసమువలన పదినెలలు, కొమ్ములులేని మేక మాంసమువలన పదునొకండునెలలు, ఆవుపాలువలన ఒక సంవత్సరము, ఖడ్గముగము మహాశిల్పముల మాంసమువలన యెంతకాలము నరక్షనను, పితరులు శ్రాధములందు తృప్తి నొందుదురు. (LXXX 1 to 14).

వల్లారి సూర్యనారాయణరావు.

**The Asiatic Government  
Security Life Assurance Co. Ltd.  
Bangalore.**

A First Class Indian Life Office offering  
Maximum Benefits at minimum cost. Increase  
of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms &amp; other particulars:

**V. RANGASAMY Esq.,**

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

**Messrs. P. K. RAU & Sons.,**

Chief Agents, Madras Presidency

33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

“నేను భారతదేశమును  
ప్రేమించుచున్నాను”

బంగారపతకము సమర్పింపదలచిన జమిందారులకు

రామైమాన్డనాల్టాగురు పంపిన ప్రత్యుత్తరము

దేరా ఇస్కాల్ ఖాను, సెప్టెంబరు 2:—సరిహద్దు రాష్ట్రములందలి జమిందారుల తరఫున ఇంగ్లండునకొక రాయభారమంపి భారతదేశమునకు మాన్డనాల్టాగా రొనర్చిన నేనను ప్రశంసించు వారికొక బంగారుపతకమును సమర్పింప నుద్దేశించి తెలిపి రామగంగారావుగారు ప్రధానమంత్రి రామైమాన్డనాల్టాగారికొక లేఖవ్రాసినయెడలి, గంగారాముగారికి మాన్డనాల్టాగారు యీక్రిందిప్రత్యుత్తర మంపిరి:—

మీరు మీమిత్రులు నాకొక బంగారుపతకమును సమర్పింప నుద్దేశించినందుల కెంతయోకృతజ్ఞుడను. నేను భారతదేశమునకు చేసిన అల్పసేవను మీరు పెద్దచేయుట సంతోషకరముగ విషయము. నేను భారతదేశమునందు పర్యటన మొనర్చితిని. భారతదేశముపై ప్రేమ నాకు దినదినము అధికమగుచున్నది. మీరు నాకివ్వదలచిన పతకము అభినందనప్రయు నాకు నా కటుంబమువారికి గౌరవనూచకముగ నుండగలదు. మీకు ఏవిధమునా భార్యముగనుండునో ఆవిధమున వాటిని నాకంపచేయవచ్చును.

(ప్రేస్.)

# జాబులు

## గ్రంథస్వీకారము

జ్యోతిషమున "లగ్న పర్యవసానము" పుస్తకమును "గ్రంథ సారము" ఒక ప్రతి మాత్రాశ్లోకములను వలంకరించినది. పుస్తకపు ప్రతికన్నను శ్లోకయుక్తముగా యశేకాంక్షములు యభివృద్ధిజేసి ముద్రించబడినది. ఆ పుస్తకలందరును ఒక్కొక్క ప్రతి యుంచదగిన గ్రంథమును. పాడకకర్మలకేగాక పర్యవసానములను స్వతంత్రముగా గుమమూర్తము చేర్చుటచేసికొనుటకు సులభతైలిని ఉదాహరణచక్రముతో పటములను చేయబడినది. ౧౫౧ పుటలుగల క్రానుపైజు, చిన్నగ్రంథము. వెల ఆరూపాయలు ౧-౧౨-౦ (పన్నెండు అరూపాయలు మాత్రమే) ముద్రాగ్రంథములలో యిది మిన్నయని జెప్పవచ్చును. కావలసినవారు సమైక్య రంగయ్యనాయుడు, ౨౦౩ చెసిడెంసిజూరు హైదరాబాదు-దక్కన్ అని వ్రాసికొనిన బడయగలరు.

## ఆంధ్ర మాజీ వల్లభుల చరిత్ర

ఇందు యజ్ఞవల్క్యులనబడు ప్రథమశాఖయొక్క గురువగు శ్రీ సూర్యుడు, వంశమాలపురుషుడగు శ్రీయాజ్ఞ వల్క్యుడు మొదలగునవి యిప్పటివరకు బ్రాహ్మణక్షత్రియులలో రాజకీయ నేతృలు, మతకర్తలు, చరిత్రకారులు, చిత్రకారులు, కవులు, భక్తులు, భూపాలకులు, సాంఘిక ప్రవక్తలు ఇతర మహా పురుషులను గూర్చియు, మహాపురుషులను గూర్చియు, ఈశాఖయొక్క యాత్మచరిత్ర, గోత్రములు, ఇంటి పేర్లతోసహా మహాపురుషుల జీవితచరిత్రమును ౩ భాగములుగ విభజించిన చరిత్రను శ్రీయాజ్ఞవల్క్యు మహాసభా తీర్మానము సారము వ్రాయ బూనినాడనుగాన ఈశాఖయులు ద్రవ్య సహాయముతోగూడ వారివారికి తెలిసిన మహాపురుషుల చరిత్రములు, ఘోటాలు, గ్రంథములు, కావనములు, మొహూరులు, మొదలగు సాధన సామగ్రిలను పంపియు ఈ మహాగ్రంథము త్వరలో ప్రచురింపబడునట్లు యీ శాఖయులను సహాయము చేయ ప్రార్థించుచున్నాడు.

చంద్రపట్ల బాపిరాజు,  
ఆంధ్రచిత్ర కళాపరిషత్, ఏలూరు.

## ఏజన్సీ కాంగ్రెసుసంఘము, పోలవరం

1-9-29 తేదీన సమావేశమయిన ఏజన్సీ కాంగ్రెసు సంఘము కావించిన తీర్మానములను తమకు పంపుకొనుచున్నాము.

1. రాజ్ పు ఆంధ్రసభలను ఏజన్సీకి ఈ సంఘమువారు ఆహ్వానించుచున్నారు.

2. బెజవాడలో జరగనున్న ఆంధ్రసభలకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, శ్రీయుత కోటిరెడ్డిగార్లు ను ఎన్నుకొనుటకుగాను నూచించుచున్నారు.

3. ఈదినవారిని ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొని నూతనముగా రానున్న దరఖాస్తులను పరిష్కరించుటకు ఏజన్సీ కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షునకు అధికార మిచ్చియున్నారు.

1. కలకరమంచి వెంకట సుబ్బారాయుడు
2. తూము రామారావు పంతులు
3. తూము రంగయ్యప్పారావు
4. చౌలల్లి రాసన్న పంతులు
4. అనిసెట్టి మారయ్యగార్లు

.పునులూరి కోదండరామయ్య.

## TEXACO

### మేలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతివనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికేంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తపిఠి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,  
Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంటు.

## ఇన్సూరెన్సు విశేషాలు

అమెరికాదేశములోని జనాభా 12 కోట్లు. యీ 12 కోట్లలోను పిల్లలు స్త్రీలు పురుషులు కలిసి 10 వేల కోట్ల డాలర్లుకు తమ జీవితాలను భీమాచేసిరి. అనగా సుమారు 30 వేల కోట్ల రూపాయలకు భీమా చేసిరి. దామాయిమను కుటుంబానికి 5 గురు చొ॥ పుండురు. ఈ లెక్క ప్రకారం 2 కోట్ల 40 లక్షల కుటుంబాలుండును. ఒక్కొక్క కుటుంబము 4165 డాలర్లకు అనగా 12495 రూపాయలకు భీమా చేసిరి. ఈ లెక్క ప్రకారం మన హిందూ దేశమును యీ భీమా వ్యాపారాల్లో సరిపోల్చి జూస్తే మన భారతదేశములో 32 కోట్ల జనాభాలో 6 కోట్ల కుటుంబాలు గలవు. వీరిలో భీమాచేసిన మొత్తము 60 కోట్ల రూపాయలు గావున కుటుంబానికి రు 10 లే భీమా చేసినట్లయినది. అమెరికాలో కుటుంబానికి రూపాయి 12½ వేలకు చేసిన మన దేశంలో ఒక్క రు 10లకే భీమాచేయండలో మనవారు సామ్యును కూడబెట్టుటలో ఎంత వెనుకబడియున్నారో గ్రహించి వెంటనే ప్రతి ఆంధ్రుడు తన జీవితాన్ని భీమాచేయుటకు ప్రయత్నించు గాక!

పాటపాడేవారు, సెనిమా ఫిల్ములకొరకు నాటకాలు వేయువారు, గోల్ఫ్ అనేబంతి ఆటను ఆడేవారు అమెరికాలో

తమ అవయవములలో ముక్కు, కాళ్లు, చేతులు, పాదములను భీమాచేయుచున్నారు. అమెరికాదేశములో ఒక్కోహోమా అనుపట్టణములో బ్లాన్చి కాలేజ్ అను స్త్రీ తనముక్కును 10 వేల పానులు అనగా రూపాయి ఒక లక్ష 40 వేల రూపాయిలకు భీమాచేయించెను.

1928 సం॥రంనుంచి టర్కీలోనున్న విదేశభీమాకంపెనీలన్నియు వారి వ్యాపారమును ముగించుకొనిరి. ఇందుకు కారణము స్వదేశీ భీమాకంపెనీల అభివృద్ధియే.

తన జీవితాన్ని భీమాచేయడంవల్ల ధనమును కూడిక చేయడంలో తరిగితు అగునుగాని ఖర్చుచేయడంలో కాలేదు. బ్యాంకులలోను, నేవిగస్యబ్యాంకులలోను పెద్దమొత్తా లగువరకు ఆదాయంచేస్తుంటే ఆ పెద్దమొత్తానికి సరిపోయే పెద్దఖర్చువచ్చి అది ఖర్చుఅయిపోగలదు. భీమాలోవుండే తమాషా ఏమిటంటే. కూడికకేగాని ఖర్చుకు సావకాశం వుండదు.

ఇంగ్లండులో పోస్టాఫీసు ఇన్సూరెన్సు 1928 సం॥ రాంతముతో రద్దుచేసిరి. అనగా 1929 నుంచి క్రొత్తపనిని చేయుట మానిరి. 1928 వరకు జేసినపని ముగియువరకు పని జరుగుచుండును. భారతదేశంలోగూడ పోస్టల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీని ఎత్తివేసి స్వదేశీభీమా వ్యాపారాభివృద్ధికి ఏల గవర్నమెంటు తోడ్పడరాదు!

(శి॥ సుబ్బారావు.)



## టాయిలెట్ల సహాయం

ప్రపంచము దంతటను మొదటినుంచి టాయిలెట్ల సహాయమునల్ల స్త్రీలు అందము నభివృద్ధిపరచుకొనుచున్నారు. కాస్త్రీయపరిశోధననల్ల టాయిలెట్లలో మంచివి తయారుచేయుటకు వీలగుచున్నది.

అందమును చేహర్చుటకు టాయిలెట్లన్నిటిలోకి శ్రేష్ఠమైనవి ఓటైన్ క్రీమ్, ఓటైన్ స్ఫో. వేలకొలదిస్త్రీలు నిత్యము ఓటైన్ క్రీమును రాత్రియందు, ఓటైన్ స్ఫోను పగటి యందు, చర్మములోనికి యింకునట్లు రుద్దుకొనుచున్నారు. ఫలితాంశ మేమన, చర్మము మృదుత్వముసాంది ముఖము ప్రకాశవంతముగా నుండును. ఓటైన్ క్రీముగాని, స్ఫోగాని వాడని స్త్రీ అందకత్తె అని చెప్పవో దగదు. వీటి నుపయోగించినస్త్రీలు అందముగా నుందురు.

ఓటైన్ క్రీములందు జంతుకొవ్వుపదార్థ మేమియు చేరదు. తయారగునప్పుడును స్వాభుత చేయునప్పుడును చేతులతో తాకబడవు. యీక్రింది మాపన్ పూర్తిచేసి పంపినయెడల ట్రయల్ సాంపిల్ సొందవచ్చును.



ఓటైన్ క్రీమ్  
రాత్రి ఉపయోగమునకు

ఓటైన్ స్ఫో  
పగటి ఉపయోగమునకు



కూపన్:—ఓటైన్ క్రీమ్, ఓటైన్ స్ఫో, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ పాడరు, ఓటైన్ హంపుపాడరు పంపగోర్తాను. అందుకుగాను 6 అణాల స్టాంపులు యిందుతో పంపుచున్నాము.

M. A. 2.

పేరు\_\_\_\_\_

విలాసము\_\_\_\_\_

THE OATINE CO.—Prinsep St., Calcutta.



## మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(4-9-29)

సీమజన్మల దినములు

ఇతరవి గజముల పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కాకింకమ్ములు:—ముంగిసమార్కు 22 X 22 (బి) రు 8-2-0	
సాధారణకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 X 22	
(బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-8-0 "ఇంజను"	
22 + 22 (బి) రు 7-14-0 "సింహము పాము" 22 +	
22 (బి) రు 7-14-0 సాధారణకము రు 7-2-0	
"అమెజాన్" 22 + 22 (బి) రు 7-4-0	
చలనము:—ముంగిస 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యక	
ము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0	
సామాన్యకము రు 7-13-0 "సింహము, పాము"	
22 + 22 (బి) రు 8-11-0 సామాన్యకము రు 7-13-0	
"అమెజాన్" 22 + 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యక	
కము రు 7-11-0 "ఏముగు" 22 + 22 (బి) రు 8-9-0	
సామాన్యకము రు 7-11-0.	
చలనములు:—1703 (నెట్) రు 12-8-0 1702 రు 10-8-0	
1508 రు 11-10-0 1808 రు 10-12-0 రై 4	
రు 6-10-0 రై 5 రు 7-6-0 78078 రు 7-12-0	
జి. జి. 78 రు 7-13-0	
నూలు	
40 నెంబరు (సీమ 5 పాకట్టులు)—టూక్రి రు 8-7-6	
చలన (కొంగ) రు 7-8-0; చలన ("ఎనిటిక్స్-బి") రు 6-5-0	
చలన (నాగకన్యక) రు 6-7-0 చలన (గుడ్రి) రు 6-8-6 చలన	
(గడ్డకెండా) రు 6-8-0 పచ్చగుడ్డము (ఎట్ట)	
టి. రెడ్ సిక్స్టీత్ అనానీ రు 8-6-0.	
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
కలర్ బాత్ రు 12-2-0. నెమలి రు	
60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకత్తెర రు 14-5-0	
టి. (ఎట్ట) "పాట్టెలుతుల" మార్కు రు 11-7-0	
ఏ రుదుకారము రు 8-9-0 పట్టుగడియారము రు 8-0-0;	
కంగారూ మార్కు రు 8-13-0.	
పాట్టుబట్టు రు 8-6-0	
గడ్డిబండి మార్కు రు 8-9-0	
పెన్సిల్సు రు 8-4-0	
సిరాబుడి రు 8-4-0	
తెల్ల "కంగారు" రు	
ఇండియా బ్రిటానియామార్కు తెల్ల రు 10-7-6	
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 258	
డిట్ (క్రాసాయర్) రు 251	
రాగిరేకు రు 815	

సీమంటుపీసా వెల:—  
గోన్ పేమ్ ("నెయ్యి") రు 11-4-0  
జర్మన్ "స్టాక్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0  
చక్కెరముటయొక్క ధర:—  
బానా "రెడి" రు 25-2-0, అక్టోబరు 25-6-9 నవంబరు  
డి సెంబరు 25-8-9

బి. ఆర్. బి. (రెడి)  
వేరు సెంగ నూనె.  
పీసాలలో రు 96-0-0

ఆముదము  
(సుల్ దెలివరి) రు 96-0-0  
పదునుచేసినతోలు రతి 1-3 ధరలు  
అవుతోలు (7 టు 9) "అఫ్ కంట్రిన్" రు 0-15-0 టు 1-1-0  
" (రేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-9  
" (7 - 8 1/2) బెంగుమార్కు రు 0-15-6 టు 1-1-0  
" (రేలిక) " రు 1-2-6 టు 1-8-0  
" 6 1/2 టు 8 1/2 బెజవాడ్కు రు 0-15-3 టు 1-0-6  
" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-9  
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-3  
గడ్డతోలు రు 0-10-6 టు 0-11-8  
గడ్డూడతోలు రు 1-1-6 టు 1-2-6  
అవునూడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-0

## గజ్జికి తెలము

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ,  
చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనితేయును.  
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

## ధాన్యముల ధరలు

(4-9-1929)

మంచిబియ్యము	బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
రంగూను "స్పెషల్" 164 పానులు		
రంగూను "స్పెషల్ మిల్స్" " 16 4 0		
బెజవాడ "డిల్లీ" (పాతబి) " 21 0 0		
మదరాబాదు " 12 4 0		
ఉప్పడుబియ్యము " 11 12 0		
డెల్టా నెం. 1 " 11 10 0		
డెల్టా నెం. 2 " 13 12 0		
" మధ్యరకము " 13 0 0		
నగర మేలరకము " 11 0 0		
మద్రాసు కిరుమి " 11 12 0		
" కార్ " " 15 8 0		
" వాడనంబ " " 18 14 0		
బియ్యము నూక " 11 12 0		
రంగూన్ ఏ 1 200 " 14 8 0		
" ఏ 2 " 14 6 0		
" ఏ 3 " 13 4 0		
" బి 1 " 18 0 0		
" బి 2 " 11 0 0		
" బి 3 " 10 4 0		
" బి 4 " 18 0 0		
" సి 1 " 11 12 0		
" సి 2 " 10 12 0		
" సి 3 " 14 8 0		
సింగపూరు ఏ 1 240 " 14 8 0		
నెగోక్ నెం 1 216 " 14 6 0		
" నె 1, 2 కలిపి " 18 4 0		
బజారరకము నెం 1 210 " 18 0 0		
" నెం 2 " 11 0 0		
" నెం 3 " 18 0 0		
పుట్టుబియ్యము (తెలుపురకము) 140 " 18 0 0		
" (నలుపురకము) " 18 0 0		
గోధుమలు		
కందువా 205 " 16 0 0		
కరాచి (సర్పతి) " 16 0 0		
" (పిసి) " 16 0 0		
పండూరు (ముతకరకము) " 19 0 0		
నువ్వులు		
వారంగల్ 156 " 21 0 0		
దవనగిరి " 18 12 0		
కాయధాన్యములు		
చిక్కుడుగింజలు (నూజన్) 195 " 16 8 0		
బటాణి గింజలు 205 " 11 8 0		
" 156 " 12 4 0		
ఎట్ట బీన్సు 195 " 18 0 0		
పొడుగు బీన్సు 205 " 21 8 0		
కందులు (రంగూను) 195 " 27 8 0		
" (మల్) 164 " 19 0 0		
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు) 205 " 15 8 0		
" (మదరాబాదు) " 18 0 0		
" (కాన్పూరు) " 17 12 0		
" (కేసరి) " 16 0 0		
మినుములు (రంగూన్) 218 " 16 0 0		
" (రాజనంగ) 225 " 17 12 0		
" (బందరు) 225 " 16 8 0		
" (చిత్తూరు) " 16 0 0		
" (కాకినాడ) 67 పడులు		
పెసలు (రంగూన్) 195 పానులు 16 0 0		
" (సింగపూరు) 200 " 15 4 0		
" (హిందూస్థాన్) 205 " 15 0 0		
కనకలు (రంగూన్) 205 " 16 8 0		
" (కరాచి) 205 " 16 0 0		
" (హిందూస్థాన్) 200 " 18 4 0		
కనకపప్పు (రంగూన్) 190 " 16 0 0		

## ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చ్ లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.  
"భిషగ్వర" గారిచే స్థాపించబడినది

### ఆమ్లబిందు

సుఖివ్యాధులకు రాజానంతిది. బాధపెట్టు పెగ, సవాయి,  
గలవారికి అమోఘమైన మందు, లేపనశక్తి లేనివారికి లేపనశక్తి  
కలుగజేయును. వీర్యనష్టమును పోగొట్టును, నరములబలహీనతను  
తగ్గించును. 21 రకముల సుఖివ్యాధులను పూర్తిగా నివారించే  
యెను. ఆమ్లబిందు ఒక్కసారి వాడిన దానిగుణము మరవ  
లేము. పురుషులకు స్త్రీలకు సుఖివ్యాధులను పోగొట్టి సుఖము  
నిచ్చు. ఆమ్లబిందు వెల రు. 4-8-0.

### చంద్రబిందు

బిందుగల వారికి చెవును పొగట్టి చెవిలో చూడ,  
చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తక్కువై నిచ్చును. ముండు  
రోగవివరములు వ్రాయవలెను.

### బధిరబిందు

పిల్లడుగల వారికి చెవును పొగట్టి చెవిలో చూడ,  
చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తక్కువై నిచ్చును. ముండు  
రోగవివరములు వ్రాయవలెను.

మరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్య  
జుగ నుంచబడును. పోట్లజి ప్రత్యేకం.

వలయువారు:— మేనేజరు

## ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చ్ లేబరేటరీ.

ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

## గుణములకు పూచీ

### అమోఘమైన మోక్ష

ఎ/2 అనగా నేము? బాధించును. చి  
నమమునకు చూచును. ప్రతివారమును బాధించును. ఎ/2  
బాధించును. ఎ/2 బాధించును. ఎ/2 బాధించును. ఎ/2 బాధించును.  
నకు నాలుపానులను నెలకు 15 పానులను రక్తమాంసవృద్ధి  
నిచ్చును. తయ, భాతునప్పుడు, రక్తహీనము, బలహీనము ము  
న్నగువానిచే వీడింపబడుచున్నవారికిని ఆరోగ్యవంతులకును  
కూడ అమూల్యము. ముప్రసిద్ధ డాక్టర్లును, గృహస్థులునుకూడ  
వాడుచున్నారు. సీసా: 1 కి రు 8-0-0 లు పోట్లజి ప్రత్యేక  
ము. 12-4-29 లేడి డా|| జే. సి. ఏంట్ గారు డిక్టరీ  
యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

"మీ ఎ/1, ఎ/2 బాధములు అన్ని కేసులలో మిగుల  
సందిగ్ధసమయములలోను, ప్రయోధాయిత, ఇక ప్రయోధాయిత జ్వర  
ములలోను బాగా పనిచేసినది. మీ ఎ/4 రక్తవృద్ధినిచ్చుటానికు  
అన్నిటికన్నను నిరాశాటకముగా శ్రేష్టమైనది. దయచేసి యీ  
దిగువ బాధములను పంపును" 25-5-29 లేడిని జే. సి. యం  
గువారు పాటర్ డిహి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. "మీరు 10  
దినములక్రింద పంపిన ఎ/4 నాకు మంచుగని మిచ్చుచున్నది.  
దయచేసి మరియొకసీసాను పంపి నా దేహదౌర్బల్యమును తొల  
గింపును"

డాక్టరు ఆర్. వెంకటరావు ఎండి, (బయో)  
విజయనగరం.

## అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నది

"మామిడి అంట్లు-జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200  
రకములున్నా యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతము  
నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలూగు ఉచితము.

రావు చిన్నా రావు & సన్సు,  
రాధల్ వరసగి, కడియం, మార్పు గోదావరిజిల్లా.

## చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కెర,  
వజజ రు 7 1/2. బాన, దాలిను, అంజూరు, అంగూర్ వజజ  
రు 4 1/2. గులాబి, క్రొటన్సు, పూలచెట్లు వజజ రు 5. సీ సు  
తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2 1/2. స్వదేశీ తర్కా-  
రిచెట్లు 12 ది నుములకెట్ రు 1 1/2. క్యాటలూగు ఇతర

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

భూలూరం (హైదరాబాదు)

28, జనరల్ ప్యాటర్నరోడ్డు, మద్రాసు.



## చెన్నపురి బజారు ధరలు

1939 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4వ తేది బుధవారము

### 1. ధాన్యములు

మియ్యముబస్తాలు

గునుమ తెనాలి ౫, ౪ 45 కలది ౧౨ ౮ ౦ 12 12

గెల్లూరిది ,, డిల్ 42 ,, 13 4 ౦ 14 ౦ ౦

ధిల్లి ,, డిల్ 46 ,, 15 ౮ ౦ 16 ౮ ౦

కాగులు ౪, 164 బస్తా 1-౩ ,, 11 ౦ ౦ 12 ౦ ౦

శువ్వలు ,, ,, 21 ౦ ౦ 24 ౦ ౦

### 2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-౩ ర 205 ,, 16 ౦ ౦ 17 ౦ ౦

సెనగలు ,, డిల్ ,, 15 ౮ ౦ 17 ౮ ౦

పెసలు ,, డిల్ ,, 16 ౦ ౦ 17 ౮ ౦

మినుములు ,, డిల్ ,, 17 ౮ ౦ 18 ౦ ౦

జలవలు ,, ర 195 ,, 9 ౮ ౦ 10 ౦ ౦

### 3. నూనెపప్పులు

శువ్వలనూనె బా 1-౩ ,, 85 ౦ ౦ 145 ౦ ౦

సెయ్యి మ 1-౩ ,, 1 ౦ ౦ 19 ౦ ౦

జీరు సెనగపప్పు బా 1-౩ ,, 46 ౦ ౦ 47-౦-౦

జీరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-౩ ర 104 మినుకూనె 96

అనుదము బా 1-౩ 96 ౦ ౦ 98 ౦ ౦

### 4. చిల్లరపప్పులు

చాయపగుపు బా 1-౩ 119 ౦ ౦ 122 ౦ ౦

పూరపగుపు ,, 65 ౦ ౦ 67 ౦ ౦

మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-౩ 105 ౦ ౦ 112 ౦ ౦

దనియాలు ,, బా 1-౩ 82 ౦ ౦ 42 ౦ ౦

గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమందు మజుర 1-౩ ర 40 50

చిల్లమ బా 1-౩ ర 28 ౮ ౦ 42 ౦ ౦

అమ్మచక్కెర బస్తా 1-౩ ,, 25 2 ౦ 25 6 ౦

దింతవండు బా 1-౩ ,, 80 ౦ ౦ 40 ౦ ౦

### 5. ఇనుము

కట్టారక బా 1-౩ ,, 88 ౦ ౦ 84 ౦ ౦

చదరం ,, 27 ౦ ౦ 84 ౦ ౦

రవుండు ,, 82 ౮ ౦ 85 ౦ ౦

### 6. నూలు

నెం 20 లెన్ని సింహంయూరే ౪ 7 15 ౦

నెం 6 ,, కటార్ 5 ౦ ౦

నెం 24 ,, లా 5 10 ౦

నెం 40 బామ్మరు 10 పా 10 7 ౦

నెం 20 1/2 రెట్టలేది 5 ౦

నెం 40 రాడి 1 1 ౦

నెం 4 లెన్ని మసీదు 4 12 ౮

### 7. రోహములు

నెం 2 100 కులం 1-౩ ౪ 58 ౦ ౦ ౪ 59 ౦ ౦

నెం ౫ కులం 1-౩ ,, 21 ౮ ౦ 21 14 ౦

నెం ౮ కులం 1-౩ 18 9 ౦

నెం ౧౨ కులం 1-౩ ,, 258 ౦ ౦ 255-౦ ౦

నెం ౧౫ కులం 1-౩ ,, 815 ౦ ౦ 818-౦-౦

### 8. రంగులు

అతి సెలు స్వేట్టురూండు అతిజరంజక సింహంయూరే

పిపా 1-౩ గ్రేటు 200 ౩ ౪ 47 ౦ ౦

,, పిల్లరూప 1 రతి 2 ౫ ౦

,, 1౩ రతులు 2 ౫ ౦

,, 2౩ రతులు 2 ౫ ౦

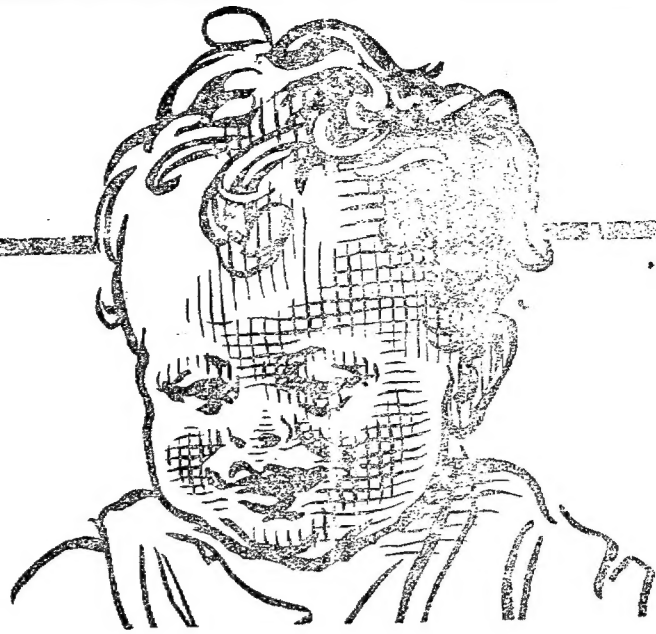
,, ౩౩ రతులు 2 ౫ ౦

,, 1 అండు 2 ౫ ౦

నెం ౫ పామ్మసా-రెడ్ అనగా (బట్టి-రెడ్) ౩ ౫ ౦

కాంగో ౩ ౫ ౦

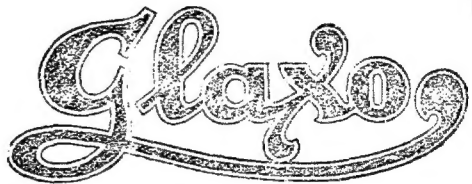
నెం ౫ ౩ ౫ ౦



అదృష్టమైన రోజు.

మీ బిడ్డ పుట్టినరోజు చాల అదృష్టమైనది. ఎవరు చెప్పగలరు? పెద్దవాడై, బలాభ్యుదయమొదల, అందరినీ మించగలిగినప్పుడు, మీరు ఎంత ఆనందముతో, గర్వముతో వానిని పరికింపనెందుకు, అప్పుడు గదా మీరు మీ పేరు, ప్రఖ్యాతలు చిరస్థాయిగా నుండగలదని నమ్మగలరు.

మీరే తెలివిగలవారైన యెడల, మీ బిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చెదరు. రాజకుటుంబము లయిందింటిలో వాడ బడుచున్నది యిది మాత్రమే.



గ్లాక్సో, ఆరోగ్యకరమైన పోషక పదార్థము గలిగిన పాలాహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7306

### కృష్ణాపురం (కందుకూరు తాలూకా)

28-8-29 తేదీన బోర్డు పాఠశాలాధిపతయ పౌరజన

సమావేశము జరుపబడెను. పునరు 150 మంది హాజరైరి. శ్రీమాన్ కందాడై నరసింహాచార్యులుగా రధ్యక్షత వహించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణమును గురించియు, గ్రంథాలయముల వలన ప్రయోజనము, గ్రంథపత్రమువలన లాభములు, అనువిషయమును గురించి స్కూలు మాస్టరు గారు పర్యవేక్షించిరి. పిమ్మట "శ్రీరాధాకృష్ణ గ్రంథాలయమ్" అను పేరుతో నొక గ్రంథాలయము స్థాపింపబడెను. చందాదారుల జేర్చుకొనబడెను. కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పడెను. పిమ్మట రాజకీయ వైదీలకు పానుభూతిత్వార్హత మొకటిన్ని, బాలికా వివాహనిషేధకాననున కయ్యవృత్త నూచించుచు నొకత్వార్హతమును జేయబడి సభ ముగింపబడెను.

సూ. కోటయ్య.

### వైట్ కౌన్సిలు సభ

రాంచి, సెప్టెంబరు 1:—వైట్ కౌన్సిలుసభ ఎన్నికల లోక్ సభ దర్బంగ మహారాజగారి స్థానమున సుర్వతోసింగు గారు వైట్ కౌన్సిలు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి 531 వోట్లువచ్చెను. ప్రత్యక్షులగు రాంకరాజగారికి 338 వోట్లు వచ్చెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

### మీకు ఇది ఔసరం

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను కాల్వలముగా మొలవకుండ చేయును. రు. 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతకు నెక్స్. రు.2 గవ్యంత్రాలయం, వేటపాలెం పోస్టు.

### అపూర్వమైన రికము

సీమకమలములకు, మణులకు

న్యాయమైన ధరల చొప్పున

ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు, లేక ఖద్దన మీరే దయచేయుడు.

పురుషోత్తందాసు, హరిలాల్ ఓసన్

లంబిలిలాసము "హింద్" ఫోను నెం 8477

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

### మాన ప్రోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల నులభము! (పోష్టఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! కఠినములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగడి వైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, ఆరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పాచ్యములు, శీరస్సు, శ్లేష్మ, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు పేహవాలి నొప్పులను వెంటనే ముగియును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియును.

చిరునామా:— (93)

### ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

1 శేరు రూ 1-12-  
5 శేరు రూ 7-8-0

# సాలామి శ్రీ సంచీవి.

(రిజిస్టర్డ్)  
1 శేరు రూ

దీర్ఘ ఉడుకులను, శుక్ల వస్త్రము, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.  
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ శ్రీ మై న త ల నూ నె

## కుం త ల కౌ ము ది త ల నూ నె

నవీన ఆవిరి పద్ధతులవల్ల మంచి సువాసన  
గలిగియుండునట్లు జిడ్డురహితమై యుండునట్లును,  
పరిశుభ్రముగా తయారైనది. అందులో చందన  
తైలము, పువ్వులనుండితీయబడిన నూనెలు చేరి  
యుండుటవలన మెదడునకు చల్లదనము గలిగించు  
గుణములను గలిగియున్నది.



ఉష్ణప్రదేశములకు

చాల ఆహ్లాదకరమైనది.

ప్రోరు లన్నిటియందును

దొరకును.

R. C. Sen & Co., Ltd.,

Calcutta

ఇనాము శాంపిల్ కాపీ

శేరు.....  
విలాసము.....

R. C. SEN & Co, Ltd., 259, Upper Chitpur, Calcutta

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగ్గుశ్రద్ధ వహింపుడు.



వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఉడిమిచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుడు  
వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యరథ యని గ్రహింపుడు.

## కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

నవీనమండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికీ

### దివ్యావృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ  
నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకున్నవలె, తుమ్మెదరక్కలవలె  
నిగనిగలాడించును. ఈమలభవపద్ధతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక  
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు  
గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు ఆధి  
క్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతివెండ్రుకలలోను, వల్లెలోను,  
దుకాదాదాకులందరినీ, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరినీ దొరకును. మీయూరినవృత్తులయొద్ద కొనునప్పుడు,  
కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెల రూ 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రూ 2-10-0; పోస్టేజీ 0-12-0.

## ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, జేబు రుహాలమీదగాని రెండుయూను చుక్కలు ఆప్లోడింగ్  
పోల్ చల్లిన వెంటనే విక్రీణి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డ్రైఫ్టువుల పరిమళములు, వెనజల్లి  
న ట్లీసెట్సును, పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆప్లోడింగ్ బహారు  
తప్ప మరెవరియూ కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

శ్రీ టెన్సు ఓటోడిల్ బహారు రూ. 2-0-0  
1/2 " " 1-4-0  
1/4 " " 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును  
సువాసన కార్డు 1-కి లగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, బామ్మామనేడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

90



Price Annas 10 only.  
AMRUTANJAN DEPOT  
MADRAS & BOMBAY.

క్రొత్తగా కనిపెట్టిన

జర్మనీ గవేరియా క్యాపుయెల్లు

భయంకరమయిన పెగోగములను ప్రపంచములో

అంతరింపజేయుటకు సిద్ధపరచబడినది. ఎంత కాలమునుండి  
కాపుర మున్న రోగమునను 9 ట్యూబులతో ఆరోగ్య  
వంతులుగా చేసి యెక్కువబలమును గలిగించి రక్తమును శుద్ధ  
పరచును. మూత్రవాళమునుండి వెలువడు ప్రవాహము నిలిపి  
వేయును. మంట ఉత్పన్నించును. శ్రీలకు గర్భముచేడి తెలుపు  
విస్తారముగా పడి డ, మూత్రసంబంధముగ యితర జాడ్య  
ములు బర్మా గవేరియా, అనుభవించలేని పెగోగములు  
ఎగైరా నూయమగుచున్నవి. సం దేహించిన వారోగ్య  
వంతులు కాలేరు. విస్తారపాగడ లవపరము.

80 క్యాపుయెల్లు అమరియందు 64

పెట్టెరు రూ 2-9-0, 8 పెట్టెలు రూ. 8-12-0!

Dr. A. S. MURTY COY.

Chicacole City, Gan am Dt

లోక్ ప్రసిద్ధిపొందిన

## మదరాసు ముక్కుపోడి

గాటు కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈడుకానిది

ధర నెం 1. ఏకే 1-కి 4-0-0. నెం 2. 8-4-0.  
(120 కులం)

## ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపోడి

బాటలు డజన్ 1-కి 2-4-0 24 కులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో,  
44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!  
ఇకను మోసపు పుస్తకములను కొని మోసపోకుడు.

## నీతిపతికుటుంబాల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాండ్రభాషలో వెలువడియుండ  
లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపతుల న్యాయప్రేమ  
తో వర్ణింపబడినవిధము, శ్రేయతత్వము, శ్రీజాతులు, పురుష  
జాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పొంతనములు,  
వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యాగృహసంహస్యములు, వాని  
లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కట్టి సంతానము గలుగునను విష  
యము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరింపవలసిన విధ  
లు, గర్భవతుల యారోగ్యావశ్యకత, శిశురక్షణ, అత్యధికం  
ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని శమింపజేయు సుపా  
యములు, వారికుండవలసిన నైహావశ్యకత, మున్నగు 280 విష  
యములతోను, సందర్భానుసారముగ గల అఫ్టర్, రెకాబా  
కులు 25 తోను గ్లజా 410 పేజీల పైబడిన సీమకారికోతోను  
చక్కని లైండుతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక  
చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రూ 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అణాలు  
రెండుపుస్తకము లొకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు  
చూచిరనామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో.

19 తాండవరాయ మొదలివీధి, తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు.



# యువజన కర్తవ్యము

సర్దార్ వి. జె. పటేలుగారి గంభీరోపన్యాసము

"నిర్దాణకార్యక్రమమే శరణ్యము"

గాంధీజీమహాత్ముడు - కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు

బాబూ! సత్యాగ్రహోద్యమ వాయువును, మహాత్ముని శిష్యులలో ముఖ్యుడైన సర్దార్ వల్లభభాయ్ పటేలుగారు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి సమద్రతీరమున జరిగిన గొప్ప సభయందు సుమారు రోకగంటకాలము గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. మొట్టమొదట కోఖలే భవనమునందు సభ జరుప నిశ్చయించిరి గాని సభ ప్రేక్షకులచే క్రిక్కిరిసినప్పటికిని, సభవెలుపల నింకను వేలకొలది పటేలుగారి యుపన్యాసము విని కతూహలలై వేచియుండుటచే సమద్రతీరమున బహిరంగ ప్రదేశమునందు సభ జరుపబడవలసినట్లెను. సభకు వేలకొలది పాదు లరుదెంచిరి.

శ్రీయుతులు సి. రాజగోపాలాచారి, యస్. యస్. వరదాచారిగార్లు పటేలుగారితో నరుదెంచిరి. శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారు సభ కధ్యక్షతవహించి పటేలుగారి సామర్థ్యాతిశయములను దేశసేవ నుద్ఘాటించిరి.

శ్రీ వల్లభభాయి పటేలుగారు

అత్యంత హృద్యములు చెలగ సర్దార్ పటేలుగారు లేచి సుమారు రోకగంటకాలము గంభీరోపన్యాస మొనంగిరి.

"ఇట్టి బహిరంగ ప్రదేశమున నింతటి జనసమూహము నందు, ఇట్టి సభ్యుల సమక్షమున ఉపన్యసించుటకు నేను ద్యుత్తుడనై యుండలేదు. ఈ ప్రకారము సమద్రతీరమున మీ రిదివరలో పెక్కిండు మహావక్త్ర ఉపన్యాసములను విని యున్నారని నే నెరుంగుదును. ఆవిధముగ, గొప్ప వాక్పాటవమును నావలన మీరాశించుచో మీకు ఆకాభంగము కలుగుననుట నిస్సంశయము. వక్తృత్వమునకును, భ్రమకొల్పజాల ప్రసంగములు గావించుటకును నే నలవడి యుండలేదు. అట్లు ప్రయత్నింపబూనుటయు నామతమునకును, నా ప్రకృతికిని గూడ విరుద్ధముగ నుండగలదు అనుచు ఉపన్యాసములు తమ ప్రసంగము నారంభించి యింకను యిట్లునుడివిరి. "రైలుమార్గమునకును తదితర నవీన సౌకర్యములకును కడు దూరస్థములై యుండెడి దేశమధ్యమున, పల్లె గ్రామములయందు, ఆధునిక నాగరకయన నెట్టిదో యెరుంగని సామాన్య పాటకజనులతో గలసి నేను కృషిచేయు ప్రాంతములకు మీరెవరని యరుదెంచినచో ఉత్సాహశ్రద్ధలను బురికొల్ప జాలదును. అచట నాతో గలసి పనిచేయు నా సహచరుల కృషిని తిలకించితిరని నిర్భాగకార్యక్రమమే మనయువజనుల కర్తవ్య మని మీకు నచ్చుచెప్పగలనని నా నమ్మకము. ప్రకృతకాలముందు దేశమునంతటను యువకులు పల్లెటూళ్లను విడి పట్టణప్రాంతముల కాకర్షింపబడుచున్నారు.

నవీనపరిస్థితులు

సుమారు రారులక్షల జనాభా గల మదరాసునంటి పట్టణమున ఐదు చక్కని కళాశాలలును మరియు నెన్నియో ఉన్నత పాఠశాలలును గలవు. వీనియందు విద్యనభ్యసించెడి విద్యార్థులందఱికి భాగము ఈ రాష్ట్రమునందలి వివిధ గ్రామముల నుండియు నరుదెంచినవారై యున్నారు. వీ రందున తమవిద్యను ముగించిన పిదప చేయబోవున దేమి? తాము పుట్టి పెరిగిన తావుల నుండి, పట్టణముల కరుదెంచి యిప్పుట తమ యభ్యాసములు, తమ పద్ధతులు, తమ దృక్పథము, తమ యభిప్రాయములను సర్వము మార్చుకొని తిరిగి తమతమ నెలవుల కరిగి, స్వజనముతో కలిసి జీవించగలరా? లేరని నానమ్మకము. పట్టణములందు వారు కాంచుచుండెడి జీవితముతో గుల్మమును జీవితమును వారాశించెదరు. ఇచ్చట ప్రజలనుభవించెడి శుభాశుభములు, ఇచ్చటి ఆస్వాభావిక కృత్రిమ జీవితపద్ధతులే వారి నాకర్షించుచుండును. తమ పూర్వ పద్ధతుల ద్వేషింప నారంభింతురు. తమ తలతండ్రుల, తమ పూర్వ పరిచితుల, తమ బంధుగుల సాహచర్యమును నిరసింప గడంగెదరు. వేలకొలది యువకు లీతీరున, యిట్టిస్థితిలో విద్యార్థులు గలపబడినచో నీక నీ జాతియొక్క భావిదశ ఎట్లుండగలదో యూహించుట కడుసులభము.

గ్రామజీవనమే కర్తవ్యము

ప్రస్తుతము దేశమందలి యువకుల ధర్మ మేమని నన్నడిగినచో పట్టణములను వదిలి గ్రామసీమల కరిగి పాటుపడుట యనియే నే సమాధాన మొసంగెదను. మీ రభ్యసించిన విద్యను మరచి, మీ రలవరచుకొనిన యభ్యాసముల నెల్ల మార్చుకొని, మీ స్వస్థలములందు, మీ స్వజనముతో కలిసిమెలసి, వారు జీవించు రీతినే మీరును జీవించుటకు వారినుభయభుములందు పాల్గొనుటకు, వారితో నుండి, మానవసేవ జేయుటకు నున్నట్లులై యుండవలెను. యువజనుల కర్తవ్యము ప్రస్తుతము దిదియే. కాని మీ కీమాటలు ఉత్సాహజనకములు గాజాలవని తలంచెదను. విముక్తల నుచేత ప్రాంతముగ నొనర్చజాలు ప్రసంగము లేనైన మీరు విన్న నభిప్రాయంతురు. తాత్కాలిక దేశము తత్ప్రయమునకు తన్మయత్వమును ఆవేశమును కలుగజేయునట్టి ఉడుకుమాటలు మీరు విన్నగోరెదరు. కాని నాకట్టి యుపన్యాసము లొసంగు సమర్థత లేనందున మీరు భగ్నములయ్యెదరు. మీ కర్తవ్యమును తెలిసికొనవలెననిన మీరై మీరు స్వతంత్రముగ నాలోచించుకొనవలెను.

ప్రస్తుతస్థితి—సంఘద్వేషము

ఈ పట్టణమునందును, యింకను యీరాష్ట్రమునందలి తదితర పెద్దపట్టణములందలి వేలకొలది విద్యార్థు లభ్యసించెడి విద్య యొక్క పరిణామ మేమి? ప్రస్తుతము దేశస్థితి ఎట్లున్నది? ప్రస్తుతము మీ చెన్నరాష్ట్రమునందలి వాతావరణ మంతయును అవిశ్వాసము, అనుమానము, అసూయాద్వేషములచే విషపూరితమై యున్నది. అట్లు కాదని మీలో నెవరైనను, మీరాష్ట్రములో వారెవరుగాని రుజువు జేయగలరా? మూడుదినముల యనుభవముతో నేను ఉక్కిరిబిక్కిరియై గ్రుక్కఁబ్రెపుకొనలేక పోతిని. మీ వాస్తవ ప్రతిబింబంబుల వాదప్రదివాదనల దుస్సహములై యుండెను. నిజముగ వానివలన భయవిస్మయంబు నైతిని. ఇట్టి దుర్గత వాతావరణముందు మీరు పెంపబడు దౌర్భాగ్యము పట్టినచో నేను నాసానుభూతిని వెల్లబుచ్చుచు మీరై మీగుల చింతించెదను.

సాంఘిక ద్వేషమును తఱచిమిచేయుదు

కావున మీ ప్రప్రథమ ధర్మము సాంఘిక ద్వేషానలము నణచివేయుటయే. సాంఘికపంచెములందు జొరకుడు! (వినుడు వినుడు) "మనదేశ మిప్పుడు బ్రాహ్మణులచే గాని, బ్రాహ్మణేతరులచే గాని పాలింపబడుచుండుట లేదు" అను విషయమును మరుచుకును. అనుచో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరు లొకరి కుత్తుకల నొకరు త్రొరించుట కేల ప్రయత్నింపవలెను. విదక్షణాజ్ఞానము, నూత్నుపరిశిల నా క్షేత్రసంపన్నులగు మీ రివిషయమును గూర్చి తలపోసితిరని విద్యాధికుల మని ఆడంబరముగ చెప్పుకొనువారే వారికే తెలియదగు కారణములకై యిట్టి పరిస్థితిని కలుగజేసి రని తెలిసికొనకపోరు. పదివత్సరముల క్రిత మీ సంస్కరణములు ప్రసాదించబడక పూర్వము దక్షిణదేశ మందును, మహారాష్ట్రముందును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులెల్లరు శాంతియుతముగ జీవించుచుండిరి. అప్పుడును ప్రభుత్వము పరిపాలకవత్తై యుండెను. మీరు వారిని విదేశీయులనవచ్చును. నేను వారిని బ్రాహ్మణులని పిలుతును. ఈ దేశమందు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులు తప్ప ఇతర బ్రాహ్మణులు లున్నారని నే ననుకొనును. బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణు లుభయములు వారిని దేవతలవలె గొల్లరు. శివుడుగాని, కేశవుడుగాని ఆగ్రహించినచో వారంతగా పాటించరు. కాని సర్వసమర్థుడగు "సివిల్ సర్వీస్ సాహెబ్ (దొర) యొక్క ఆనుగ్రహ మొకత తప్ప నా యిక నిద్రాహారములు మాని శుష్కించిపోదురు. దొరగారు కోరినచో బ్రాహ్మణుడు తానెయ్యది మహాభగవంతుగా పరిగణించుచో అట్టి పాప కార్యమును జేయుటకై ననునె నుడి యడు. దొర గారికి కోడిగ్రుడ్లను, మాంసమును సప్లయజేయు బ్రాహ్మణులను జూచి యున్నాను. సారాయములను, మేకపోతులను సాహెబుగారి యనుగ్రహ సంపాదనకై బ్రాహ్మణులంపుట నేనెరుంగుదును. బ్రాహ్మణులొక్కరేగాదు సాహెబు (దొర) గారిని సంత్వసింపరచు విషయములో నన్ని సంఘములవారును "నేను నేనని" పంచెముడుదురు అట్టిస్థితిలో రి వేల మైళ్లదూరమునుండి యరుదెంచి మనల నీయదోగతికి చెచ్చి వారిని జూచి యనునాయజెండక

మనలోమన మొకరిపై యొక రనుయనహించుటకు గతమేమి? ఈ రాచకీయ సంస్కరణములే యిందులకు ముఖ్యకారణము. ప్రతివారును అధికారవాంఛలతో లురైరి. మంత్రిపదవి చేజిక్కినచో కొన్ని నామిశేషములు కల్పించుటయో, కొలదిమందికి ఉద్యోగము లొసంగుటయో, స్వసంఘీయులలో కొందరు బాలురకు విద్యార్థివేతనము లొసంగుటయో, స్వకాభియుల కళాశాలయందు తావిచ్చి యితర సంఘములవారికి నిరాకరించుటయో (నవ్వు) సాధ్యముగను. కాని దీని కంత మెచ్చుట? దీని పర్యవసానమేమి? దేశమునం దెన్నియో త్యాగములు గలవుకనుదరాను యూనివర్సిటీయందు సంవత్సరమునకు తయారగు రెండు లేక మూడుకార్ల పంటయం దెందరుయువకుల కుద్యోగములు లభించును? (నవ్వు) ఒకటి, రెండు మూడు లేక నాలుగు సంవత్సరములవర కట్లుజేయ సాధ్యమగునేమో! బ్రాహ్మణుల గాని బ్రాహ్మణేతరులగాని కొంతకాలమువర కీ స్థానములందు నింపవచ్చును. కాని తుదకు మీరెంతయు వగచెదరు. ఉత్తమ బ్రాహ్మణులు (సివిలుసర్వీసు దొరలు) సాందగిన పదవులు మీకు లభ్యముగాజాలవు. వారు మీకంటెను ఉత్తమోత్తములు. వారు భగవత్ప్రయావులు. మీ వివాహసమయములందు మీ మామగారిని దబాయించి వరకట్నములుగొని, యింగ్లండు దేశమేగి సివిలుసర్వీసుపరీక్షయందు తీర్ణులై నతపు మోక్షములేదు. (నవ్వు)

హిందీభాషావశ్యకత

మరియు చెన్నరాష్ట్రమే భారతదేశమంతయు గాదు. మీలో మీరే ఎడతెగని పరస్పరకలహములందు నిమగ్నులై యుండెదరేమో! యా పద్ధతి వర్తనమును స్వాతంత్ర్యమును సాధింప సంకల్పించి యున్నది. నిరంతర దాస్యము ననుభవించుటకు ఒకవంక మీలోమీరిట్లు పోటీలు పెట్టుకొనుచున్నప్పటికిని, దేశము స్వాతంత్ర్యమిదిని గాంచగలదు. మీ రాస్వాతంత్ర్యవాహిని కడకట్టు జేయజాలరు. ఏసంఘముగాని స్వాతంత్ర్యదేవతకు దారి కడ్డనీలనునేమో చెప్పడు చూతము! కాని స్వాతంత్ర్య మరుదెంచినపిదప మీస్థితి ఎట్లుండును? మీరాష్ట్రపు సరిహద్దులను విడచివెట్టినచో యితర రాష్ట్రప్రజలతో సంభాషించుటకు మీ రసమర్థులయ్యెదరు. మదరాసు దాటివెళ్లినచో మీరు నూతనులును అపరిచితులు నయ్యెదరు. ఒక్క చెన్నరాష్ట్రమందు తప్ప యావద్భారతదేశమందును హిందీభాషామాత్రమే సర్వజనవ్యవహారిక భాషయై యున్నది. రేపటిదినము మీకు స్వపరిపాలన యరుదెంచి కేంద్ర ప్రభుత్వ మేర్పడినచో ఉద్యోగములందు మీరెచ్చటనుండురు? స్వరాజ్యప్రభుత్వము ఆంగ్ల భాష ద్వారా పరిపాలనను నిర్వహించునని తలంతురా? ఆహా! మన దాస్యమునకు మూలకారణమే ఆంగ్ల భాషాభ్యాసము. హిందీరానిచో బ్రాహ్మణమంత్రిగాని, బ్రాహ్మణేతర మంత్రిగాని, విముక్త ఉద్యోగములందు జేర్పజాలడు. కావున హిందీభాషాభ్యాస మవశ్యక కర్తవ్యము. స్వరాజ్యప్రభుత్వమందు ఎంత యున్నతోద్యోగ క్షేత్రము మనదేశ స్థితి గతులకు మించిన వేతనము లొసంగబోము. మంత్రులకు ఐదు వేల మాసవేతనము చెల్లించగల శక్తి మన పేదదేశమునకు లేదు.

దేశదౌర్భాగ్యము

నేను నాజీవితములో కనివినియెరుంగని దృశ్యములను నేలములో నే స్వయముగ గాంచియుంటిని. స్త్రీలు, పురుషులు శిశువు లాబాలగోపాలమును గడచిన నాల్గు వర్షములనుండి నీటికి కరుణ వానచినుకుకై ఆకసమువంక దృష్టి నిగడ్చి తపించుచుండుటను గాంచితిని. వర్షాధికృతచే బాధపడుచుండు దేశమునం దీ ప్రాంతమున పశువులకు, మానవమాత్వులకు త్రాగుటకు నైతము నీరులేనిస్థితి వట్టినది. మంత్రిగారికి మాత్రము గ్రామములు జలసమృద్ధములై యున్నవనుచు జిల్లా యధికారుల నిచేది కలరుదెంచును. అట్టి ప్రభుత్వము లబ్ధచే తలవంచుకొనవలెను. నేను యీ ప్రజలచే జారుసాగింపజాలుదునని వీరిచే తిరుగుబాటు చేయించుటకు నాకేరీరములో తుదకొక రక్తపుబిందువుండెడి పరక ప్రయత్నింపగలను. (వినుడు, వినుడు) నాల్గుసంవత్సరములు ఎరుసగా కాటకములచే వీడింపబడుచుండ భూమికిష్టు చెల్లింపవలె? ఈరిపోర్టులనపు జిల్లా యధికారులు మీవారే ఇంకను, శిల్పమాత్రావశ్యమై, చిర్మమునకు ఎముకల కట్టి పొంతనలేక, రక్తపీనమై తన దృష్టుల బరపుచున్న వృద్ధులొకరు కొంతితరముతో నాగడకరుడెంచి తన జీవితమును దానితో గడుపుకొనజాలకున్నానని తెల్పెను. మీలోమీరు మంత్రి పదవులకై, ఉన్నతోద్యోగములకై పోటీలు పడుచుండ మీ స్వజనమే నిర్భాగ్యదేవతకు బలియగుచున్నారు. కావున యువకులు మున్నుండి కులద్వేషవిశాచమును సంహరించుటకు కృతసంకల్పముగావలెను. అది యొనర్చినచో నింక జేయగలిగిన పని ఎంతయోగలదు.

"ఆత్మగౌరవము"

నే దెచ్చుటకేగినను యువజనులు శాంతిత్వములను వహింపజాలకున్నారు. తిరుగుబాటు విప్లవము మొదలగువానినిగూర్చి

డాక్టర్. A. S. మూర్తి, చికాగోల్